

**Δημόσια διαβούλευση της ΕΕΤΤ για την ανάλυση
αγοράς και τις προτεινόμενες κανονιστικές
υποχρεώσεις για τις αγορές Διασύνδεσης Δημόσιων
Σταθερών Δικτύων (αγορές υπ. αρ. 8, 9, 10, Σύστασης
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)**

Μάιος, 2006

Μαρούσι

Πίνακας Περιεχομένων

1.Εισαγωγή	5
1.1. Στόχοι βάσει του Νέου Καθεστώτος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.....	5
1.2. Κανονιστικό Πλαίσιο.....	6
1.3. Η Διαδικασία της ΕΕΤΤ	8
1.4. Δημόσια Διαβούλευση.....	9
1.5. Δομή του Κειμένου της Διαβούλευσης	10
2.Ανάλυση Αγοράς	11
2.1. Ιστορικό	11
2.2. Αγορά Εκκίνησης Κλήσεων	13
2.2.1. Μερίδια Αγοράς	14
2.2.2. Φραγμοί Εισόδου και Δυνητικός Ανταγωνισμός	15
2.2.3. Ισχύς επί των Τιμών	17
2.2.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς	17
2.2.5. Ουσιαστικά πλεονεκτήματα ενός παρόχου έναντι των ανταγωνιστών του.....	18
2.2.6. Αρχικά Συμπεράσματα.....	19
2.3. Αγορά Διαβίβασης.....	19
2.3.1. Μερίδια Αγοράς	20

2.3.2.	Φραγμοί Εισόδου και Δυνητικός Ανταγωνισμός	21
2.3.3.	Ισχύς επί των Τιμών	22
2.3.4.	Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς	23
2.3.5.	Αρχικά Συμπεράσματα	23
2.4.	Αγορά Τερματισμού Κλήσεων	24
2.4.1.	Μερίδια Αγοράς	25
2.4.2.	Φραγμοί Εισόδου.....	25
2.4.3.	Ισχύς επί των Τιμών	26
2.4.4.	Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς	28
2.4.5.	Αρχικά Συμπεράσματα	29
2.5.	Πρακτικές που Βλάπτουν τον Ανταγωνισμό σε όλες τις Αγορές Διασύνδεσης (Συλλογή, διαβίβαση και τερματισμός κλήσεων).....	30
3.	Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις – Αγορές Διασύνδεσης	33
3.1.	Κανονιστικό Πλαίσιο.....	33
3.2.	Ανάγκη Ex ante Ρύθμισης.....	33
3.3.	Προβλήματα Ανταγωνισμού.....	35
3.3.1.	Άρνηση συναλλαγής / άρνηση πρόσβασης	36
3.3.2.	Κάθετη επέκταση με άλλα μέσα πλην της τιμολόγησης	38
3.3.3.	Κάθετη επέκταση μέσω τιμολόγησης.....	39

3.4.	Δυνατές Κανονιστικές Υποχρεώσεις Βάσει της Οδηγίας για την Πρόσβαση	41
3.4.1.	Υποχρέωση αμεροληψίας.....	42
3.4.2.	Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού.....	42
3.4.3.	Υποχρέωση πρόσβασης ή χρήσης ειδικών υποδομών δικτύου	43
3.4.4.	Υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης	43
3.5.	Υφιστάμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις	44
3.6.	Κατευθύνσεις για την Επιλογή Υποχρεώσεων	50
3.6.1.	Υποχρεώσεις βασιζόμενες στην φύση του προσδιοριζόμενου προβλήματος ανταγωνισμού, εύλογες και αναλογικές	50
3.6.2.	Υποστήριξη επενδύσεων σε υποδομές.....	50
3.6.3.	Προστασία των καταναλωτών για τις περιπτώσεις εκείνες όπου η αναπαραγωγή των στοιχείων που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών δεν θεωρείται εφικτή.	52
3.6.4.	Εφαρμογή υποχρεώσεων συμβατών με τα κίνητρα	53
3.7.	Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις.....	53
3.7.1.	Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ	53
3.7.2.	Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις για τους Εναλλακτικούς Παρόχους.....	72
4.	Ερωτήσεις Διαβούλευσης – Ανάλυση Αγοράς & Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις.....	83
5.	Παράρτημα Α – Λίστα Παρόχων με ΣΙΑ στις σχετικές αγορές χονδρικού τερματισμού κλήσεων.....	85
6.	Παράρτημα Β – Ελάχιστο Περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς του ΟΤΕ (RIO).....	86

1. Εισαγωγή

1.1. Στόχοι βάσει του Νέου Καθεστώτος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

Το Άρθρο 8 της *Οδηγίας Πλαίσιο* θέτει ως στόχους που διέπουν τη δράση της ΕΕΤΤ κατά την άσκηση των καθηκόντων της στον τομέα της παροχής δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών:

- (i) την προώθηση του ανταγωνισμού
- (ii) τη συμβολή στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς, και
- (iii) την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρούσα ανάλυση συνάδει με τους στόχους αυτούς, καθώς η ΕΕΤΤ επιδιώκει να προωθήσει τον ανταγωνισμό διασφαλίζοντας το μέγιστο όφελος για τους τελικούς χρήστες σε επίπεδο τιμής, επιλογών και ποιότητας.

1.2. Κανονιστικό Πλαίσιο

Σύμφωνα με το νέο κανονιστικό πλαίσιο ηλεκτρονικών επικοινωνιών και δικτύων¹, η ΕΕΤΤ καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως να ορίσει σχετικές γεωγραφικές αγορές στην ελληνική επικράτεια, ακολουθώντας τη διαδικασία ορισμού αγορών που περιγράφεται στην *Οδηγία Πλαίσιο*.² Για το σκοπό αυτό, η ΕΕΤΤ διενέργησε δημόσια διαβούλευση σχετικά με τον ορισμό των χονδρικών αγορών διασύνδεσης σταθερών δημόσιων δικτύων (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών εκκίνησης, διαβίβασης και τερματισμού) στις 18 Μαρτίου 2005 και κάλεσε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να απαντήσουν στη διαβούλευση αυτή έως τις 3 Μαΐου 2005.

¹ Το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, το οποίο αποτελείται από την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (“η *Οδηγία Πλαίσιο*”), Ε.Ε. 2002 L 108/33, και τέσσερις άλλες Οδηγίες (συλλογικά αναφέρονται ως οι “*Ειδικές Οδηγίες*”), που είναι οι εξής: Οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την Αδειοδότηση των δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (“η *Οδηγία για την Αδειοδότηση*”), ΕΕ 2002 L 108/21, Οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους (“η *Οδηγία για την Πρόσβαση*”), ΕΕ 2002 L 108/7, Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (“η *Οδηγία για την Καθολική Υπηρεσία*”), ΕΕ 2002 L 108/51, και η Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (“η *Οδηγία για την Ιδιωτική Ζωή και τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες*”), ΕΕ 2002 L 201/37. Τέσσερις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών,¹ τέθηκαν σε ισχύ στις 24 Απριλίου του 2002. Το τελευταίο τμήμα του Ευρωπαϊκού Κανονιστικού πακέτου για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, η Οδηγία για την Προστασία της Ιδιωτικής Ζωής στις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες, ετέθη σε ισχύ την 31η Ιουλίου 2002

² Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.

Επιπλέον, η ΕΕΤΤ καλείται να διεξάγει ανάλυση των σχετικών αγορών προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον υφίσταται ή όχι σε αυτές αποτελεσματικός ανταγωνισμός.³ Για τις περιπτώσεις εκείνες που διαπιστώνει ότι η σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική (δηλαδή υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις που διαθέτουν Σημαντική Ισχύ στην Αγορά (ΣΙΑ), η ΕΕΤΤ οφείλει σύμφωνα με την *Οδηγία Πλαίσιο* να καθορίσει τις επιχειρήσεις με ΣΙΑ στην αγορά αυτή και να τους επιβάλει τις κατάλληλες ρυθμιστικές υποχρεώσεις.⁴ Εναλλακτικά, όπου διαπιστώνει ότι η σχετική αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική, με βάση την *Οδηγία Πλαίσιο*, η ΕΕΤΤ δεν επιβάλλει νέες ρυθμιστικές υποχρεώσεις και εάν έχει επιβάλει τέτοιες στο παρελθόν, θα πρέπει να τις άρει και να απέχει από το να επιβάλει στις εν λόγω επιχειρήσεις νέες υποχρεώσεις.⁵

Σύμφωνα με το Άρθρο 16 της *Οδηγίας Πλαίσιο*, η διαδικασία ανάλυσης αγοράς σύμφωνα με το Άρθρο 16 θα πρέπει να ακολουθεί χρονικά τον ορισμό της σχετικής αγοράς, ο οποίος λαμβάνει χώρα το συντομότερο δυνατό μετά την υιοθέτηση, ή τη μεταγενέστερη αναθεώρηση της Σύστασης της Ε.Ε. για τις Σχετικές Αγορές.⁶ Κατά τον ορισμό των σχετικών αγορών και τη διεξαγωγή της ανάλυσης του ανταγωνισμού σε αυτές, η ΕΕΤΤ καλείται να λάβει υπόψη στο μέγιστο δυνατό βαθμό τη Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές και τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.⁷

³ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16.

⁴ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16 (4).

⁵ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16 (3).

⁶ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.

⁷ Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ΕΕ 2002 C 165/3, (“Κατευθυντήριες Γραμμές”).

1.3. Η Διαδικασία της ΕΕΤΤ

Για τις ανάγκες της διαδικασίας ορισμού και ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ χρησιμοποίησε στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων χρηστών και παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Η ΕΕΤΤ πραγματοποιεί τον ορισμό και την ανάλυση της αγοράς βάσει του Νόμου 3431/2006 ‘Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Άλλες Διατάξεις’ [ΦΕΚ 13 /03.02.2006] (ο «Νόμος») που αποτελεί το νέο Ελληνικό Νόμο για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες που τέθηκε σε ισχύ την 3η Φεβρουαρίου, 2006⁸. Ο Νόμος μεταφέρει στην Ελληνική νομοθεσία τη δέσμη Οδηγιών της ΕΕ του 2002 (Οδηγίες 2002/19/ΕΚ, 2002/20/ΕΚ, 2002/21/ΕΚ, 2002/22/ΕΚ και 2002/77/ΕΚ).

Το Άρθρο 12 παρ.1 (α) του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ τη γενική αρμοδιότητα σχετικά με την ανάλυση αγορών (συμπεριλαμβανομένου του ορισμού των σχετικών αγορών προϊόντων / υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της ανάλυσης της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού, καθώς και τον Ορισμό των Παρόχων με ΣΙΑ και την επιβολή κανονιστικών υποχρεώσεων σε μια ορισμένη σχετική αγορά), σύμφωνα με τις διατάξεις του.

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ι) και (ιβ) του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ την αρμοδιότητα να διενεργεί δημόσιες διαβουλεύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας, σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, με άλλα Κράτη Μέλη της ΕΕ και την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας Πλαίσιο.

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ιστ) του Νόμου σε συνδυασμό με το άρθρο 64 παρ.1 παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων, τόσο για τους σκοπούς ex ante ρύθμισης του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όσο και για ex post έρευνα και εφαρμογή. Ειδικότερα, το άρθρο 64 παρ.1 του Νόμου επιβάλλει σε όλες τις επιχειρήσεις που παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών υπό καθεστώς Γενικής Άδειας να παρέχουν

⁸ Για τη διεξαγωγή του ορισμού και της ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ έχει συλλέξει επίσης στοιχεία δυνάμει του προϊσχύοντος Νόμου Τηλεπικοινωνιών (Νόμος 2867/2000 ‘Οργάνωση και Λειτουργία των Τηλεπικοινωνιών και Λοιπές Διατάξεις’ [ΦΕΚ273/19.12.2000, Τεύχος Α]), (άρθρα, 3 παρ. 14, 15 και 19).

όλες τις πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που απαιτούνται προκειμένου η ΕΕΤΤ να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις διατάξεις ή τις αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη νομοθεσία για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων (άρθρο 64 παρ.1, εδ.(στ)) όλων των πληροφοριών που απαιτούνται για την ανάλυση αγοράς και τον προσδιορισμό των επιχειρήσεων με ΣΙΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 64 παρ.4 του Νόμου, οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να παρέχουν τις αιτούμενες πληροφορίες άμεσα κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και το βαθμό λεπτομέρειας που καθορίζει η ΕΕΤΤ και εφόσον δεν ορίζεται άλλη προθεσμία, εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από το αίτημα. Ο Νόμος ορίζει ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα πέντε (5) εργασίμων ημερών για την παροχή πληροφοριών.

Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 12 παρ.1(στ) του Νόμου, οι αρμοδιότητες σχετικά με το δίκαιο του Ανταγωνισμού όσον αφορά τον τομέα των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ανήκουν στην ΕΕΤΤ και όχι στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της σχετικά με το δίκαιο του ανταγωνισμού, το άρθρο 14 του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του περί Ανταγωνισμού Νόμου 703/1977, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας ελέγχου βιβλίων και άλλων εγγράφων των τηλεπικοινωνιακών παρόχων και της έρευνας των στα γραφεία και λοιπές εγκαταστάσεις τους.

1.4. Δημόσια Διαβούλευση

Όλες οι παρατηρήσεις επί της Διαβούλευσης αυτής είναι ευπρόσδεκτες. Ωστόσο, θα διευκόλυνε το έργο της ΕΕΤΤ που συνίσταται στην ανάλυση των απαντήσεων, εάν οι παρατηρήσεις υποβάλλονται με παραπομπή στον αριθμό της σχετικής ερώτησης του παρόντος εγγράφου. Η διάρκεια της διαβούλευσης εκκινεί από τις 17-05-2006 έως και τις 19-06-2006. Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους γραπτώς και επώνυμα στη διεύθυνση της ΕΕΤΤ (λεωφ. Κηφισίας 60, 15125 – Μαρούσι Αθήνα) καθώς και ηλεκτρονικά (σε επεξεργάσιμη μορφή) στη διεύθυνση market.analysis@eett.gr, μέχρι και τις 19-06-2006.

Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι πολλά από τα ζητήματα που τίθενται στο παρόν έγγραφο πιθανόν να απαιτούν από κάποιους την παροχή εμπιστευτικών πληροφοριών προς υποστήριξη των

παρατηρήσεών τους. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να προσδιορίζουν σαφώς το τμήμα των απαντήσεων που είναι εμπιστευτικό και, εάν είναι εφικτό, να το παρέχουν σε χωριστό παράρτημα της απάντησής τους. Η ΕΕΤΤ θα διαχειριστεί τις πληροφορίες αυτές ως αυστηρά εμπιστευτικές.

1.5.Δομή του Κειμένου της Διαβούλευσης

Η Ενότητα 2 της παρούσας Διαβούλευσης περιλαμβάνει την εξέταση του κατά πόσο υφίσταται αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις σχετικές αγορές προϊόντων για την παροχή χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης, διαβίβασης και τερματισμού (συνολικά, των αγορών διασύνδεσης δημόσιων σταθερών δικτύων).

Η Ενότητα 3 παρουσιάζει την αξιολόγηση της ΕΕΤΤ σχετικά με την επιβολή των κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων σε επιχειρήσεις που έχουν ορισθεί καταρχήν ως έχουσες ΣΙΑ (βλ. Ενότητες 2.2, 2.3 και 2.4).

Η Ενότητα 4 παρουσιάζει τις ερωτήσεις της Διαβούλευσης της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση των αγορών που διεξάγεται στις Ενότητες 2.2, 2.3 και 2.4 και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις που προτείνονται στην Ενότητα 3.

2. Ανάλυση Αγοράς

2.1. Ιστορικό

Έχοντας ήδη ορίσει τις σχετικές αγορές αναφορικά με τη διασύνδεση σταθερών δημόσιων δικτύων στην Ελλάδα – οι οποίες αποτελούνται από χωριστές αγορές προϊόντων για εκκίνηση κλήσεων, τερματισμό κλήσεων και διαβίβαση (μεταφορά) κλήσεων - η ΕΕΤΤ υποχρεούται να διεξάγει ανάλυση σχετικά με το εάν οι εν λόγω αγορές είναι επαρκώς ανταγωνιστικές και συγκεκριμένα εάν κάποια επιχείρηση ή επιχειρήσεις κατέχουν ΣΙΑ στις σχετικές αγορές. Στο σημείο 27 του Προοιμίου της Οδηγίας Πλαίσιο ορίζεται ότι μια σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική “όταν υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην αγορά”. Το Άρθρο 14 της Οδηγίας Πλαίσιο, το οποίο αντανakλά την υπάρχουσα νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Πρωτοδικείου, ορίζει ότι:

“Μια επιχείρηση θεωρείται ότι κατέχει σημαντική ισχύ στην αγορά εφόσον, είτε ατομικά είτε σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις, ευρίσκεται σε θέση ισοδύναμη προς δεσπόζουσα θέση, ήτοι σε θέση οικονομικής ισχύος που της επιτρέπει να συμπεριφέρεται, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και, τελικά, τους καταναλωτές”.

Επιπλέον, στις περιπτώσεις εκείνες όπου μια επιχείρηση έχει σημαντική ισχύ σε μια συγκεκριμένη αγορά, δύναται να θεωρηθεί ως έχουσα σημαντική ισχύ σε μια στενά συνδεδεμένη αγορά, εάν οι δεσμοί μεταξύ των δύο αγορών είναι τέτοιοι ώστε να είναι δυνατή η επέκταση της ισχύος της επιχείρησης στην συνδεδεμένη αγορά και άρα η ενίσχυση της δύναμης στην αγορά.⁹

Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, η ΕΕΤΤ καλείται να αξιολογήσει τη ΣΙΑ σύμφωνα με το Κοινοτικό δίκαιο και να λάβει υπόψη «στο μέγιστο δυνατό βαθμό» τις Κατευθυντήριες

⁹ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 14(3).

Γραμμές για τη ΣΙΑ.¹⁰ Τα κριτήρια που θεωρούνται ως τα πιο καθοριστικά στο ζήτημα της ύπαρξης ΣΙΑ στις χονδρικές αγορές διασύνδεσης δημοσίων σταθερών δικτύων, περιλαμβάνουν τα εξής:

- Τη ισχύ του ΟΤΕ στις υπό εξέταση αγορές της εκκίνησης και διαβίβασης κλήσεων με αναφορά στο μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ στις σχετικές αγορές (λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της αγοράς), την πιθανότητα ανταγωνισμού που να μπορεί να ασκήσει ανταγωνιστικές πιέσεις στον ΟΤΕ στις αγορές αυτές εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας εξέτασης (όσον αφορά τους φραγμούς εισόδου) και την πιθανή ύπαρξη αντισταθμιστικής διαπραγματευτικής ισχύος από την πλευρά των εναλλακτικών παρόχων, και
- Την απόλυτη μονοπωλιακή ισχύ όλων των παρόχων σταθερής τηλεφωνίας στην παροχή υπηρεσιών τερματισμού κλήσεων, λαμβάνοντας υπόψη την απουσία δυνατότητας να παρακαμφθεί ο τερματισμός και την έλλειψη αντισταθμιστικής διαπραγματευτικής ισχύος από άλλους παρόχους που να μπορεί να υπερκεράσει το μερίδιο αγοράς 100% που κατέχει κάθε σταθερός πάροχος στις κλήσεις που γίνονται προς τους συνδρομητές τους.

Επίσης, όλοι οι πάροχοι ηλεκτρονικών επικοινωνιών – ανεξαρτήτως εάν έχουν ΣΙΑ ή όχι – έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση (όταν τους ζητείται από άλλο αδειοδοτημένο πάροχο) να διαπραγματεύονται τη διασύνδεση μεταξύ τους για το σκοπό παροχής «δημόσια διαθέσιμων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών» προκειμένου να διασφαλίσουν την παροχή και τη διαλειτουργικότητα υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.¹¹ Οι όροι της διασύνδεσης υπάγονται

¹⁰ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16(1).

¹¹ Οδηγία για την Πρόσβαση, Άρθρο 4(1); cf Άρθρα 5, 6, 7, 8.

στην αρμοδιότητα της ΕΕΤΤ, η οποία, μετά από αναφορά, θα λειτουργήσει ως διαιτητής της διαφοράς ανάμεσα στις επιχειρήσεις.¹²

Διάρθρωση του ανταγωνισμού στην Ελλάδα

Οι χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης, διαβίβασης και τερματισμού κλήσεων είναι τα στοιχεία της χονδρικής που χρησιμοποιούνται για την παροχή φωνητικής τηλεφωνίας σε λιανικό επίπεδο.

Οι χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων παρέχονται απευθείας από τον ΟΤΕ.¹³ Ο ΟΤΕ είναι η μόνη επιχείρηση που παρέχει υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων σε τρίτα μέρη στην Ελλάδα μέσω της Επιλογής και Προεπιλογής Φορέα (Carrier Selection, Preselection). Επίσης, ο ΟΤΕ είναι σήμερα ο μόνος πάροχος που προσφέρει χονδρικές υπηρεσίες μεταγόμενης διαβίβασης σε τρίτα μέρη.¹⁴ Τέλος, ο ΟΤΕ και ορισμένοι εναλλακτικοί πάροχοι προσφέρουν χονδρικές υπηρεσίες τερματισμού στα δίκτυά τους για λιανικές κλήσεις σε τελικούς χρήστες. Πολλοί πάροχοι τερματίζουν κλήσεις για απευθείας συνδεδεμένους τελικούς χρήστες, ενώ ανταγωνίζονται επίσης μεταξύ τους για την παροχή υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών.

2.2.Αγορά Εκκίνησης Κλήσεων

Η Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές ορίζει τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων ως πρόσβαση ή διασύνδεση που μπορεί να παρέχεται με τη μορφή λεπτών ή χωρητικότητας. Η εκκίνηση κλήσεων μπορεί να παρέχεται μαζί με υπηρεσίες μεταγωγής και/ή μεταφοράς κλήσεων. Η

¹² Βλ. Άρθρο 20 της Οδηγίας Πλαίσιο. Σχετικά με τη ρύθμιση των τιμών των κλήσεων αυτών, σημειώνεται επίσης ότι ένας μικρότερος πάροχος εκκίνησης μπορεί επίσης να έχει τη δυνατότητα να διαβιβάζει τις κλήσεις του μέσω του ΟΤΕ (που ρυθμίζεται) προκειμένου να τερματίζει σε άλλα μικρότερα δίκτυα.

¹³ Στη Διαβούλευση για τον Ορισμό Αγοράς, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν μπορούν να υποκαταστήσουν την αυτό-παρεχόμενη πρόσβαση και τις υπηρεσίες εκκίνησης.

¹⁴ Οι εναλλακτικοί πάροχοι προσφέρουν κάποια περιορισμένη μη μεταγόμενη χωρητικότητα (δηλαδή μέσω ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών).

σχετική αγορά περιλαμβάνει όλες τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων που χρησιμοποιούνται για την παροχή τηλεφωνικών κλήσεων, σε τελικούς χρήστες και παρόχους υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών πρόσβασης dial-up στο Διαδίκτυο). Οι υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων είναι κατά κανόνα τοπικές υπηρεσίες, που δεν περιλαμβάνουν τη μεταγωγή. Επομένως, η EETT έχει καθορίσει τα όρια της σχετικής αγοράς συλλογής στο σημείο όπου βρίσκεται το τοπικό δικτυακό κέντρο (local exchange).

Η EETT έχει καθορίσει μια πολυδικτυακή σχετική αγορά προϊόντων, η οποία περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών εκκίνησης για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και παρόχους υπηρεσιών. Επίσης, περιλαμβάνει την αυτό-παροχή από ΟΤΕ. Για την αξιολόγηση του εάν υπάρχει ΣΙΑ στη σχετική αγορά, η EETT έλαβε υπόψη τους εξής παράγοντες:

- Απόλυτα και σχετικά μερίδια αγοράς
- Ύπαρξη φραγμών εισόδου και πιθανότητα ανάπτυξης ανταγωνισμού
- Εάν θα μπορούσε να ασκηθεί ισχύς επί των τιμών σε περίπτωση απουσίας *ex ante* ρύθμισης
- Κατά πόσον υπάρχουν ανταγωνιστικοί περιορισμοί με τη μορφή της έλλειψης αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος
- Κατά πόσον κάποιος πάροχος απολαμβάνει ουσιαστικά πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών του, και
- Κατά πόσον συγκεκριμένες μορφές συμπεριφοράς στην αγορά παρέχουν αποδείξεις ύπαρξης ισχύος στην αγορά και/ή καταχρηστικής εκμετάλλευσής της.¹⁵

2.2.1. Μερίδια Αγοράς

Ο υπολογισμός των μεριδίων αγοράς αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα για την αξιολόγηση της ισχύος στην αγορά. Τα υψηλά μερίδια αγοράς είναι συχνά αντιπροσωπευτικά της ισχύος στην αγορά. Παρόλο που ένα υψηλό μερίδιο αγοράς μόνο δεν επαρκεί για να

15 Βλ. Σχετικά ανάλυση κατωτέρω στην Ενότητα 3.5

θεμελιώσει την κατοχή σημαντικής ισχύος στην αγορά (δεσπόζουσα θέση), είναι απίθανο μια εταιρεία χωρίς σημαντικό μερίδιο της σχετικής αγοράς να κατέχει δεσπόζουσα θέση.

Όπως αναφέρεται στις Κατευθυντήριες Γραμμές, μεγάλα μερίδια αγοράς τα οποία υπερβαίνουν το 50% της σχετικής αγοράς αποτελούν ένδειξη της ύπαρξης δεσπόζουσα θέσης,¹⁶ εκτός από εξαιρετικές περιστάσεις. Ωστόσο οι Κατευθυντήριες Γραμμές ορίζουν επίσης ότι η ύπαρξη ΣΙΑ δεν μπορεί να θεμελιωθεί μόνο στη βάση μεγάλων μεριδίων στην αγορά, με αποτέλεσμα οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (ΕΡΑ) να καλούνται να προβούν σε εκτενή ανάλυση των οικονομικών χαρακτηριστικών της σχετικής αγοράς πριν καταλήξουν σε κάποιο συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη ΣΙΑ.¹⁷

Τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η ΕΕΤΤ υποδεικνύουν ότι ο ΟΤΕ, το δεύτερο εξάμηνο του 2005, είχε μερίδιο αγοράς 100% όλων των λεπτών χονδρικής εκκίνησης κλήσεων (συμπεριλαμβανομένων των αυτό-παρεχόμενων υπηρεσιών εκκίνησης). Υιοθετώντας μια δυναμική εικόνα των μεριδίων αγοράς, αντί μιας στατικής εικόνας, τα στοιχεία της ΕΕΤΤ επίσης υποδεικνύουν ότι το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ στη χονδρική εκκίνηση κλήσεων έχει παραμείνει σταθερό από το 2002.

2.2.2. Φραγμοί Εισόδου και Δυνητικός Ανταγωνισμός

Παρά το απόλυτο μερίδιο αγοράς στην παροχή χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων (100%), ο ΟΤΕ μπορεί θεωρητικά να αντιμετωπίσει ανταγωνιστικές πιέσεις, εάν είναι εφικτή η είσοδος στην αγορά. Η απειλή εισόδου στην αγορά, είτε μακροπρόθεσμα είτε για ένα σύντομο χρονικό διάστημα, είναι ένας από τους βασικούς ανταγωνιστικούς περιορισμούς των κοινοποιημένων φορέων εκμετάλλευσης, τουλάχιστον όπου η είσοδος αυτή είναι πιθανή (και όχι υποθετική), έγκαιρη και ουσιαστική. Η απειλή εισόδου μειώνεται όταν υπάρχουν σημαντικοί φραγμοί εισόδου.

¹⁶ Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ, Παράγραφος 75.

¹⁷ Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ, Παράγραφος 78.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, στην Ελλάδα, οι οικονομίες κλίμακας και σκοπού δημιουργούν πραγματικούς φραγμούς εισόδου με τη μορφή υψηλού αρχικού μη ανακτήσιμου κόστους. Οι υπηρεσίες εκκίνησης μπορούν να παρέχονται μόνο από το φορέα που ελέγχει την τοπική σύνδεση του πελάτη. Η Ελλάδα, σε αντίθεση με τα περισσότερα Κράτη Μέλη της ΕΕ, χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη μόνο ενός παρόχου σταθερού δικτύου με πλήρη γεωγραφική κάλυψη, του ΟΤΕ. Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν δίκτυα καλωδιακής τηλεόρασης στην Ελλάδα, οι πιθανότητες ανάπτυξης μιας τέτοιας εναλλακτικής στο μέλλον είναι πολύ περιορισμένες, ιδίως εάν ληφθούν υπόψη τα τεράστια κόστη που συνδέονται με την ανάπτυξη δικτύων τοπικής πρόσβασης σε αστικές περιοχές.

Η πυκνότητα και η γεωγραφική πληρότητα του δικτύου του ΟΤΕ δημιουργεί χαμηλότερο κόστος μετάδοσης για τον ΟΤΕ σε σχέση με οποιονδήποτε ανταγωνιστή πάροχο δικτύου. Η έλλειψη οικονομιών κλίμακας και σκοπού ενός νεοεισερχόμενου παρόχου που επιθυμεί την ανάπτυξη ιδιόκτητων υποδομών για την παροχή φωνητικής τηλεφωνίας έχει σαν αποτέλεσμα ο εν λόγω πάροχος να μην έχει τη δυνατότητα να ανταγωνισθεί τις αντίστοιχες τιμές του ΟΤΕ.

Οι οικονομίες κλίμακας είναι δυνατό να επιτευχθούν όχι μόνο με την υλοποίηση/ανάπτυξη υποδομών για την παροχή χονδρικής εκκίνησης, αλλά και κατά την απόκτηση της σχετικής υποστήριξης. Αυτό σημαίνει ότι ο κοινοποιημένος φορέας εκμετάλλευσης επιτυγχάνει επίσης χαμηλότερο κόστος ανά μονάδα στη δικτυακή υποστήριξη, όπως η συντήρηση του δικτύου.

Ο ΟΤΕ έχει επίσης ένα πλεονέκτημα κόστους λόγω των οικονομιών σκοπού που απολαμβάνει σε σχέση με τα κοινά κόστη για την παροχή μια σειράς από διαφορετικές υπηρεσίες με τη χρήση κοινής υποκείμενης υποδομής και υπηρεσιών χονδρικής. Οι οικονομίες σκοπού έχουν μεγαλύτερη επίδραση καθώς αυξάνεται ο αριθμός των υπηρεσιών στις οποίες επιμερίζεται το κόστος, με αποτέλεσμα ένας πάροχος που προσφέρει την ευρύτερη δυνατή ποικιλία υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να μπορεί και να μειώσει τα κοινά κόστη που πρέπει να ανακτηθούν από μια συγκεκριμένη υπηρεσία και να βελτιώνει την ικανότητά του να ανακτά το σύνολο του κοινού κόστους του χωρίς να χρειάζεται να αυξήσει αισθητά τις σχετικές τιμές.

Λαμβάνοντας υπόψη τους φραγμούς εισόδου, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί πιθανή την κατασκευή από κάποιον νεοεισερχόμενο πάροχο ενός εναλλακτικού δικτύου τοπικής πρόσβασης το οποίο θα αντιγράφει όλο ή ουσιαστικό τμήμα του δικτύου τοπικής πρόσβασης του ΟΤΕ, κατά τη διάρκεια της παρούσας εξέτασης.

2.2.3. Ισχύς επί των Τιμών

Η τιμολογιακή πρακτική μπορεί συχνά να είναι ενδεικτική της άσκησης ισχύος στην αγορά. Ωστόσο, οι ισχύουσες τιμές εκκίνησης του ΟΤΕ που χρεώνονται σε παρόχους μέσω των υπηρεσιών Επιλογής/Προεπιλογής Φορέα καθώς επίσης και οι χονδρικές υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο του ΟΤΕ τελούν υπό καθεστώς ρύθμισης. Συγκεκριμένα ο ΟΤΕ έχει την υποχρέωση μεταξύ άλλων να παρέχει υπηρεσίες εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων σε τιμές κοστοστρεφείς. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ωστόσο ότι, εάν δεν υπήρχε ρύθμιση, ένας πάροχος εκκίνησης όπως ο ΟΤΕ με μερίδιο αγοράς 100% στην αγορά χονδρικής συλλογής κλήσεων θα ασκούσε την ισχύ του επί των τιμών στις διαπραγματεύσεις του με παρόχους Επιλογής/Προεπιλογής Φορέα καθώς επίσης και με παρόχους οι οποίοι θα επιθυμούσαν να τερματίσουν κλήσεις.

2.2.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς

Εάν ένας πάροχος ακολουθεί στην αγορά πρακτικές οι οποίες είναι πιθανόν καταχρηστικές, οι πελάτες δύνανται θεωρητικά να ασκήσουν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ. Όταν οι αγοραστές είναι μεγάλοι και ισχυροί, μπορούν να αντιδράσουν αποτελεσματικά σε μια απόπειρα αύξησης των τιμών από τους προμηθευτές. Η ΕΕΤΤ εξέτασε την πιθανότητα και/ή την ύπαρξη τέτοιας αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος, καθώς η ύπαρξη αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης συνιστά συχνά έναν σημαντικό σχετικό παράγοντα στις αγορές χονδρικής.

Σημειώνεται ωστόσο, ότι η αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς δύναται να υφίσταται μόνο όταν μεγάλοι πελάτες έχουν την δυνατότητα (εντός εύλογου χρονικού πλαισίου) να στραφούν σε αξιόπιστες εναλλακτικές (π.χ. να μην αγοράσουν ή να αλλάξουν πάροχο) συνεπεία

μιας αύξησης των τιμών ή μιας επαπειλούμενης αύξησης τιμών. Με βάση τη σημερινή κατάσταση και τις αναμενόμενες εξελίξεις στην αγορά, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι κάποιος πάροχος υπηρεσιών λιανικής φωνητικής τηλεφωνίας μπορεί να έχει κάποια αξιόπιστη εναλλακτική εκτός της συναλλαγής με τον ΟΤΕ. Κατά συνέπεια, τίποτα δεν υποδεικνύει ότι κάποιος αγοραστής ή μια ομάδα αγοραστών έχουν επαρκή αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ ώστε να αντισταθμίσουν την υπερβολική ισχύ του ΟΤΕ στην εν λόγω σχετική αγορά.

Επίσης, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη ότι κάθε πάροχος δημόσιου σταθερού δικτύου πρέπει να διαπραγματεύεται τη διασύνδεση προκειμένου να διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα. Επίσης, η αμφίδρομη ροή της κίνησης σημαίνει ότι οι πάροχοι διαπραγματεύονται ταυτόχρονα τον τερματισμό και στα δύο δίκτυα.

Τέλος, είναι σημαντικό να εξεταστούν οι περιορισμοί στην διαπραγματευτική ισχύ που προκύπτουν από άλλες εμπορικές σχέσεις. Παραδείγματος χάριν, ένας πάροχος δεν μπορεί στην πράξη να αρνηθεί την παροχή τερματισμού σε έναν πάροχο εκκίνησης, όπως ο σταθερός κοινοποιημένος φορέας εκμετάλλευσης, λόγω πιθανών υψηλών τελών συλλογής. Αυτό συμβαίνει διότι μία ενδεχόμενη αδυναμία πρόσβασης του συνόλου των συνδρομητών (ιδιαίτερα των συνδρομητών του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης) σε υπηρεσίες του εναλλακτικού παρόχου (όπως για παράδειγμα σε υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας οι οποίες παρέχονται από παρόχους υπηρεσιών μέσω εναλλακτικών παρόχων) είναι πιθανό να οδηγήσει σε μετάβαση του παρόχου υπηρεσιών σε άλλον πάροχο. Συνεπώς, η διασφάλιση της πρόσβασης των πελατών του κοινοποιημένου φορέα στον πάροχο υπηρεσιών του εναλλακτικού παρόχου τερματισμού, είναι παράγοντας πολύ σημαντικός σχετικά με την αδυναμία άσκησης διαπραγματευτικής ισχύος από έναν εναλλακτικό πάροχο.

2.2.5. Ουσιαστικά πλεονεκτήματα ενός παρόχου έναντι των ανταγωνιστών του

Γενικά, ο ΟΤΕ έχει μια σειρά από μοναδικά πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών του, όπως η πλήρης γεωγραφική κάλυψη, οι οικονομίες κλίμακας και σκοπού, ο βαθμός κάθετης ενοποίησης (που του επιτρέπει να αυτό-παρέχει τη συντριπτική πλειοψηφία υπηρεσιών

χονδρικής εκκίνησης που απαιτείται για την παροχή υπηρεσιών λιανικής). Μέσω των πλεονεκτημάτων αυτών ο ΟΤΕ ουσιαστικά αποκλείει τους ανταγωνιστές του από ένα σημαντικό τμήμα της σχετικής αγοράς με τελικό αποτέλεσμα τη διατήρηση φραγμών εισόδου (βλ. ανωτέρω). Συγκεκριμένα, ως μονοπωλιακός πάροχος δικτύου πρόσβασης στην Ελλάδα, ο ΟΤΕ είναι ο μόνος φορέας με υποδομές τοπικής πρόσβασης πλήρους γεωγραφικής κάλυψης, οι οποίες αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων από σταθερή θέση. Αυτό παρέχει στον ΟΤΕ μια μοναδική ευκαιρία επέκτασης της ισχύος του από την αγορά χονδρικής εκκίνησης σε άλλες συνδεδεμένες αγορές.¹⁸

2.2.6. Αρχικά Συμπεράσματα

Η εξέταση της χονδρικής εκκίνησης κλήσεων από την ΕΕΤΤ αποδεικνύει ότι ο ΟΤΕ έχει το απόλυτο μερίδιο αγοράς (100%) και ότι η σχετική αγορά χαρακτηρίζεται από πολύ υψηλούς φραγμούς εισόδου και από την ρεαλιστική απουσία ενός ανταγωνιστή στην τοπική πρόσβαση. Επίσης, υπάρχουν σαφείς αποδείξεις ότι οι άλλοι πάροχοι δεν θα είχαν τη δυνατότητα να ασκούν αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύ στον ΟΤΕ εάν δεν ρυθμιζόνταν οι τιμές χονδρικής εκκίνησης του ΟΤΕ (δηλαδή ο ΟΤΕ θα είχε ισχύ επί των τιμών).

Συνεπώς, ο ΟΤΕ θα πρέπει να καθορισθεί ως έχων ΣΙΑ στη χονδρική αγορά εκκίνησης κλήσεων στο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο. Η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι είναι πιθανόν κάποιος εναλλακτικός πάροχος να μπορέσει να ασκήσει ανταγωνιστικές πιέσεις στον ΟΤΕ στα χρονικά πλαίσια της παρούσας εξέτασης.

2.3. Αγορά Διαβίβασης

Η ΕΕΤΤ έχει ορίσει μια πολυδικτυακή σχετική αγορά προϊόντων για την παροχή χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης στο δημόσια σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο. Οι χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης ουσιαστικά καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως η υπηρεσία

¹⁸ Στην Ενότητα 3.5 κατωτέρω παρέχεται μια γενικότερη περιγραφή των προβλημάτων ανταγωνισμού που προκύπτουν από την πιθανή εκμετάλλευση της ισχύος στην αγορά.

που βρίσκεται ανάμεσα στην εκκίνηση και στον τερματισμό.¹⁹ Αφού καθοριστούν τα όρια ανάμεσα στην εκκίνηση και τον τερματισμό, η διαβίβαση καθορίζεται στη συνέχεια ως η υπηρεσία που περιλαμβάνει όλα τα άλλα στοιχεία της δρομολόγησης της κλήσης που δεν καλύπτονται από την εκκίνηση και τον τερματισμό και περιλαμβάνουν τουλάχιστον ένα κέντρο tandem. Συνεπώς, αυτή η έννοια της διαβίβασης μεταξύ tandem μπορεί να περιλαμβάνει στοιχεία των δικτύων του παρόχου εκκίνησης, του παρόχου τερματισμού ή ακόμη και στοιχεία δικτύων τρίτων μερών.

Για την αξιολόγηση του εάν υπάρχει πάροχος με ΣΙΑ στη σχετική αγορά προϊόντων, η ΕΕΤΤ έλαβε υπόψη τους εξής παράγοντες:

- Απόλυτα και σχετικά μερίδια αγοράς
- Ύπαρξη φραγμών εισόδου και πιθανότητα ανάπτυξης ανταγωνισμού
- Εάν θα μπορούσε να ασκηθεί ισχύς επί των τιμών σε περίπτωση απουσίας *ex ante* ρύθμισης
- Κατά πόσον υπάρχουν ανταγωνιστικοί περιορισμοί με τη μορφή της απουσίας αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος
- Κατά πόσον κάποιος πάροχος απολαμβάνει ουσιαστικά πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών του, και
- Κατά πόσον συγκεκριμένες μορφές συμπεριφοράς στην αγορά παρέχουν αποδείξεις ύπαρξης ισχύος στην αγορά και/ή καταχρηστικής εκμετάλλευσής της.²⁰

2.3.1. Μερίδια Αγοράς

Όπως αναφέρθηκε στην Ενότητα 2.2.1. ανωτέρω, ο υπολογισμός των μεριδίων αγοράς αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα για την αξιολόγηση της ισχύος στην αγορά. Τα υψηλά μερίδια αγοράς είναι συχνά αντιπροσωπευτικά της ισχύος στην αγορά. Παρόλο που ένα υψηλό μερίδιο αγοράς μόνο δεν επαρκεί για να θεμελιώσει την κατοχή σημαντικής ισχύος στην αγορά

¹⁹ Βλέπε επίσης και σελίδες 18 και 19 του Memorandum to the Commission Recommendation.

²⁰ Βλ. Σχετικά ανάλυση κατωτέρω στην Ενότητα 3.5

(δεσπόζουσας θέσης), είναι απίθανο μια εταιρεία χωρίς σημαντικό μερίδιο της σχετικής αγοράς να κατέχει δεσπόζουσα θέση.

Στην περίπτωση των υπηρεσιών διαβίβασης, τα απόλυτα και σχετικά μερίδια αγοράς του ΟΤΕ σε σύγκριση με αυτά των εναλλακτικών παρόχων υποδεικνύουν ξεκάθαρα ότι ο ΟΤΕ εξακολουθεί να έχει ΣΙΑ στην σχετική αγορά. Με βάση τους υπολογισμούς της ΕΕΤΤ, το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ σε υπηρεσίες διαβίβασης είναι 100%.

2.3.2. Φραγμοί Εισόδου και Δυνητικός Ανταγωνισμός

Η ύπαρξη υψηλών φραγμών εισόδου και η έλλειψη πιθανότητας ανάπτυξης σημαντικού δυνητικού ανταγωνισμού, υποδεικνύουν ότι ο ΟΤΕ είναι πιθανό να μπορέσει να διατηρήσει τη θέση ισχύος στην αγορά στο άμεσο μέλλον. Ενώ θεωρητικά οι φραγμοί εισόδου στην αγορά διαβίβασης δεν είναι ανυπέρβλητοι, δεν υπάρχει απόδειξη ότι κάποιος πάροχος έχει κάνει μέχρι σήμερα τις αναγκαίες επενδύσεις. Αυτό μπορεί εν μέρει να εξηγηθεί λόγω του ότι η διαβίβαση δεν αγοράζεται ποτέ ως μεμονωμένη υπηρεσία, αλλά πάντοτε σε συνδυασμό με εκκίνηση ή τερματισμό. Επίσης, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, ότι παρόλο που για την παροχή υπηρεσιών διαβίβασης δεν υπάρχουν φραγμοί εισόδου εξίσου σημαντικοί με αυτούς που υπάρχουν για τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων (δηλαδή, η κατασκευή ενός πλήρους δικτύου τοπικής πρόσβασης), στην πραγματικότητα οι ανταγωνιστές θα αναγκάζονταν να αναπαράγουν την τοπολογία του δικτύου του ΟΤΕ, να αποκτήσουν την απαραίτητη υποδομή (εξοπλισμός μεταγωγής δικτύου κορμού) και να αναβαθμίσουν τη χωρητικότητα του δικτύου κορμού τους προκειμένου να μπορούν να παρέχουν αποτελεσματικές υπηρεσίες διαβίβασης ανάμεσα στα σημεία του δικτύου του ΟΤΕ.

Οι πιθανότητες ανάπτυξης μιας τέτοιας ανταγωνιστικής εναλλακτικής εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας εξέτασης είναι ιδιαίτερα περιορισμένες, ιδίως εάν ληφθούν υπόψη τα σημαντικά κόστη που συνδέονται με την ανάπτυξη και επέκταση του δικτύου κορμού.

Από την άλλη μεριά ο ΟΤΕ απολαμβάνει οικονομίες κλίμακας λόγω της πυκνότητας του δικτύου κορμού (που οδηγεί σε λιγότερες υπηρεσίες διαβίβασης και, επομένως, χαμηλότερο κόστος μετάδοσης για τον ΟΤΕ). Επιπλέον έχει ένα πλεονέκτημα κόστους που προκύπτει από τις οικονομίες σκοπού σε σχέση με τα κοινά κόστη για την παροχή μιας σειράς διαφορετικών

υπηρεσιών με τη χρήση κοινών υποκείμενων υποδομών και υπηρεσιών χονδρικής. Οι οικονομίες σκοπού έχουν ακόμη μεγαλύτερη επίδραση καθώς αυξάνεται το εύρος των υπηρεσιών στις οποίες επιμερίζεται το κόστος, με αποτέλεσμα ένας πάροχος που παρέχει την ευρύτερη δυνατή ποικιλία υπηρεσιών να είναι σε θέση και να μειώσει το ποσοστό κοινού κόστους που πρέπει να ανακτηθεί από κάθε υπηρεσία και να βελτιώνει την ικανότητα να ανακτήσει όλα τα κοινά κόστη χωρίς να χρειάζεται να αυξήσει σημαντικά τις λιανικές τιμές του.

Τέλος, δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι υπάρχουν σήμερα (ή ότι πρόκειται να υπάρξουν στο άμεσο μέλλον) βιώσιμες εναλλακτικές ως υποκατάστατα από την πλευρά της προσφοράς για τις υπηρεσίες διαβίβασης του ΟΤΕ. Οι υπηρεσίες διαβίβασης δεν αποκτώνται από τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών χωριστά για κάθε διαδρομή. Αντίθετα, ένας πάροχος (και δυνητικός πάροχος) πρέπει να είναι σε θέση να παρέχει υπηρεσίες μεταφοράς πλήρους κάλυψης. Η EETT δεν πιστεύει ότι υπάρχουν φορείς στην Ελλάδα που θα ήταν σε θέση να αντιδράσουν (γρήγορα και χωρίς να επιβαρυνθούν με σημαντικά πρόσθετα μη ανακτήσιμα κόστη) σε μια αύξηση από τον ΟΤΕ ύψους έως 10% στις τιμές των υπηρεσιών διαβίβασης. Εκτός από τις συνέπειες της διαπίστωσης αυτής που ήδη αναφέρθηκαν στον ορισμό της αγοράς, η EETT θεωρεί ότι αυτή η απουσία βιώσιμης δυνητικής εισόδου σημαίνει ότι δεν υπάρχει απειλή εισόδου που να επιβάλλει τιμολογιακούς περιορισμούς στον ΟΤΕ.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτούς τους φραγμούς εισόδου, η EETT δεν θεωρεί ότι είναι πιθανό ένας νεοεισερχόμενος να μπορεί να κατασκευάσει ένα νέο δίκτυο που θα μπορούσε να αντιγράψει όλο ή ένα σημαντικό τμήμα του δικτύου τοπικής πρόσβασης του ΟΤΕ εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας εξέτασης.

2.3.3. Ισχύς επί των Τιμών

Η τιμολογιακή πρακτική μπορεί συχνά να είναι ενδεικτική της άσκησης ισχύος στην αγορά. Η EETT θεωρεί ότι, εάν δεν υπήρχε ρύθμιση των χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης, ένας πάροχος διαβίβασης όπως ο ΟΤΕ με μερίδιο αγοράς 100% στην αγορά χονδρικής διαβίβασης

κλήσεων θα ασκούσε την ισχύ του επί των τιμών τιμές στις διαπραγματεύσεις του με άλλους παρόχους.

2.3.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς

Με βάση τη γενική ανταγωνιστική διάρθρωση που επικρατεί στην Ελλάδα, οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν είναι σε θέση να θέσουν ανταγωνιστικούς περιορισμούς στον ΟΤΕ με τη μορφή αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος. Οι αγοραστές θα μπορούσαν να ασκήσουν αντισταθμιστική ισχύ μόνο εάν υπήρχαν πολλοί πάροχοι της υπηρεσίας (δηλαδή θα ήταν σε θέση να απειλήσουν αξιόπιστα ότι θα αλλάξουν προμηθευτή). Όπως περιγράφεται ανωτέρω, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι υπάρχουν υφιστάμενοι ή δυνητικοί εναλλακτικοί πάροχοι που αποτελούν εναλλακτική πηγή παροχής υπηρεσιών διαβίβασης. Συνεπώς, κανένας αγοραστής δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει μια αξιόπιστη απειλή αλλαγής για να ασκήσει πίεση στον ΟΤΕ.

2.3.5. Αρχικά Συμπεράσματα

Εν κατακλείδι, ο ΟΤΕ θα πρέπει να καθοριστεί ως πάροχος με ΣΙΑ στη χονδρική αγορά υπηρεσιών διαβίβασης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο. Για τους λόγους που αναφέρονται ανωτέρω, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι απίθανο κάποιος υφιστάμενος εναλλακτικός πάροχος ή πιθανός νεοεισερχόμενος να μπορέσει να περιορίσει το απόλυτο μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ ή να επιβάλει κάποιον ανταγωνιστικό περιορισμό στον ΟΤΕ εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας εξέτασης. Η ανάλυση της ΕΕΤΤ υποδεικνύει ότι, απουσία ρύθμισης, οι δυνάμεις της αγοράς δεν θα ήταν πιθανό να περιορίσουν την τιμολόγηση της διαβίβασης, ιδίως δεδομένου ότι παρέχεται συνήθως από τον ΟΤΕ σε συνδυασμό με υπηρεσίες εκκίνησης και τερματισμού.

2.4.Αγορά Τερματισμού Κλήσεων

Η Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές αναφέρει ότι η υπηρεσία τερματισμού απαιτείται προκειμένου να τερματίζουν οι κλήσεις. Χαρακτηρίζοντας τον τερματισμό, η Επιτροπή σημειώνει ότι, ως αποτέλεσμα της διασύνδεσης σε σχετικά υψηλά επίπεδα του δικτύου, ο τερματισμός κλήσεων μπορεί στην πράξη να περιλαμβάνει τη διαβίβαση της κλήσης και τον τοπικό τερματισμό. Στην Ελλάδα, οι πάροχοι μπορεί να διασυνδεθούν σε σχετικά υψηλά επίπεδα του δικτύου. Όταν συμβαίνει αυτό, οι συμφωνίες για τον τερματισμό μπορεί να περιλαμβάνουν τη διαβίβαση της κλήσης και τον τοπικό τερματισμό. Ωστόσο, καθώς οι πάροχοι που βρίσκονται αντιμέτωποι με μια αύξηση τιμών για τον διπλό τερματισμό μπορούν να προμηθευθούν τοπικό τερματισμό χωριστά από τη διαβίβαση, η Επιτροπή υιοθετεί την άποψη ότι είναι λογικό να εστιάζουμε στον τοπικό τερματισμό ως τη σχετική αγορά τερματισμού κλήσεων. Συνεπώς, όπως η εκκίνηση περιλαμβάνει τη μεταφορά από τον τοπικό βρόχο του τελικού χρήστη έως το πρώτο επίπεδο μεταγωγής, ο τερματισμός είναι ουσιαστικά το αντίστροφο, - δηλαδή από το τερματικό πρώτο επίπεδο μεταγωγής έως τον τοπικό βρόχο του καλούμενου.²¹

Η ΕΕΤΤ έχει ορίσει πολλαπλές σχετικές αγορές προϊόντων ενός δικτύου για την παροχή σταθερών χονδρικών υπηρεσιών τερματισμού. Για την αξιολόγηση του εάν υπάρχει ΣΙΑ στη σχετική αγορά προϊόντων, η ΕΕΤΤ έλαβε υπόψη τους εξής παράγοντες που θεωρεί σχετικούς με την ανάλυση αγοράς:

- Απόλυτα και σχετικά μερίδια αγοράς;
- Ύπαρξη απόλυτων φραγμών εισόδου
- Εάν θα μπορούσε να ασκηθεί ισχύς επί των τιμών σε περίπτωση απουσίας ex ante ρύθμισης
- Κατά πόσον υπάρχουν ανταγωνιστικοί περιορισμοί με τη μορφή αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος

²¹ Συνεπώς η ΕΕΤΤ έχει προτείνει ως όριο τόσο για την σχετική αγορά εκκίνησης κλήσεων όσο και γι' αυτήν του τερματισμού τον τοπικό δικτυακό κόμβο (local exchange) σύμφωνα με τον τρέχοντα ορισμό του ΟΤΕ για τοπική εκκίνηση και τοπικό τερματισμό.

- Κατά πόσον κάποιος πάροχος απολαμβάνει ουσιαστικά πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών του, και
- Κατά πόσον συγκεκριμένες μορφές συμπεριφοράς στην αγορά παρέχουν αποδείξεις ύπαρξης ισχύος στην αγορά και/ή καταχρηστικής εκμετάλλευσής της.²²

2.4.1. Μερίδια Αγοράς

Η σχέση των μεριδίων αγοράς ως τεκμηρίου για την ισχύ στην αγορά αναλύεται στην Ενότητα 2.2.1 ανωτέρω. Στη συγκεκριμένη περίπτωση του τερματισμού κλήσεων κάθε σταθερός πάροχος είναι μονοπωλιακός (δηλαδή έχει μερίδιο αγοράς 100%) στη χονδρική παροχή τερματισμού στο δίκτυό του δεδομένου ότι δεν είναι δυνατό για οποιονδήποτε άλλο πάροχο να τερματίσει κλήσεις σε σημείο το οποίο δεν ελέγχει. Συνεπώς, κάθε μεμονωμένος πάροχος έχει σημαντική ισχύ στην αγορά τερματισμού στο δίκτυό του (ανεξάρτητα της τοπολογίας και διαμόρφωσής του) και μάλιστα πολύ περισσότερη από αυτήν που εκτιμάται στο σύνηθες μαχητό τεκμήριο του 50%, εκτός εάν είτε μπορεί να αποδειχθεί ότι το εν λόγω μονοπώλιο είναι με κάποιο τρόπο παροδικό (είτε λόγω δυνατοτήτων παράκαμψης ή λόγω χαμηλών φραγμών εισόδου) ή λόγω αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος.

2.4.2. Φραγμοί Εισόδου

Όπως αναφέρεται ανωτέρω στην Ενότητα 2.2.2, η ύπαρξη ΣΙΑ σε αγορές που χαρακτηρίζονται από πολύ υψηλά μερίδια αγοράς μπορεί να αμφισβητηθεί εάν οι φραγμοί εισόδου είναι επαρκώς χαμηλοί.

Ωστόσο, στα πλαίσια του τερματισμού κλήσεων σταθερής, υπάρχει ένας απόλυτος φραγμός εισόδου που αντιμετωπίζουν όσοι προμηθεύονται χονδρικά τερματισμό κλήσεων σταθερής, δηλαδή πρόσβαση στους τελικούς συνδρομητές από τον πάροχο που ελέγχει το

²² Βλ. Σχετικά ανάλυση κατωτέρω στην Ενότητα 3.5

τερματικό σημείο του τελικού χρήστη: Δεν υπάρχουν τεχνικά μέσα (τεχνικοί μηχανισμοί παράκαμψης ή εναλλακτικά συστήματα δρομολόγησης) με τα οποία να μπορεί να παρακαμφθεί ο τεχνολογικός περιορισμός που καθιστά τον τερματισμό σε οποιοδήποτε δίκτυο μη διεκδικήσιμο από άλλους υπάρχοντες ή νέους παρόχους..

2.4.3. Ισχύς επί των Τιμών

Η δυνατότητα ενός παρόχου να ασκεί ισχύ επί των τιμών συνήθως θεωρείται ισχυρή ένδειξη ότι ο πάροχος έχει ισχύ στην αγορά σε σχέση με τις εν λόγω υπηρεσίες.

Οι ισχύουσες τιμές τερματισμού του ΟΤΕ ρυθμίζονται από την ΕΕΤΤ. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ωστόσο, ότι εάν δεν υπήρχε ρύθμιση, ένας πάροχος σαν τον ΟΤΕ με ένα εθνικό δίκτυο πρόσβασης θα είχε ισχύ επί των τιμών στις διαπραγματεύσεις του με άλλους παρόχους. (Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει η διαχρονική μεταβολή των τελών τερματισμού του ΟΤΕ²³).

Πάροχος		Τιμή (euro cent/λεπτό)			
		Καθημερινές 08:00-20:00	Καθημερινές 20:00-08:00	Σάββατο	Κυριακή
ΟΤΕ (Μάιος 2006)	Τοπικός	0,58	0,54	0,54	0,46
	Single tandem	0,86	0,80	0,80	0,68
	Double tandem	1,10	1,03	1,03	0,88
ΟΤΕ (Δεκέμβριος 2004)	Τοπικός	0,57	0,53	0,53	0,47
	Single tandem	0,81	0,76	0,76	0,66

²³ Σημειώνεται ότι τα διαστήματα έχουν επιλεγεί λαμβάνοντας υπόψη τις ημερομηνίες έκδοσης των σχετικών Αποφάσεων της ΕΕΤΤ αναφορικά με την έγκριση των χονδρικών τιμολογίων διασύνδεσης του ΟΤΕ.

	Double tandem	1,29	1,20	1,20	1,05
ΟΤΕ (Ιανουάριος 2004)	Τοπικός	0,69	0,64	0,64	0,56
	Single tandem	1,07	1	1	0,87
	Double tandem	1,58	1,47	1,47	1,29
ΟΤΕ (Σεπτέμβριος 2002)	Τοπικός	0,655			
	Single tandem	1,166			
	Double tandem	2,59			

Πίνακας 1 – Τέλη τερματισμού του ΟΤΕ

Βάσει στοιχείων που διαθέτει η ΕΕΤΤ, τα τέλη τερματισμού σε γεωγραφικούς αριθμούς (στα πλαίσια των εθνικών κλήσεων) των παρόχων, ανεξαιρέτως, είναι υψηλότερα από τα αντίστοιχα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ. Δεδομένου όμως ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι γνωρίζουν ότι ο ΟΤΕ, λόγω της ρύθμισης των τελών, δεν έχει την δυνατότητα ελεύθερων διαπραγματεύσεων (παρά την πολύ μεγάλη πελατειακή βάση του και το μεγάλο όγκο κίνησης), ο ΟΤΕ ουσιαστικά δεν έχει τη δυνατότητα να τους ασκήσει πίεση ώστε να μειώσουν τα τέλη τερματισμού τους.

Είναι επίσης σαφές ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι ορίζουν τα τέλη τερματισμού τους σε σημαντικά υψηλότερα επίπεδα από τα ρυθμιζόμενα τέλη του ΟΤΕ. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ο ΟΤΕ έχει υποχρέωση κοστοστρέφειας, τίθεται το ερώτημα εάν ένας υποθετικός αποδοτικός πάροχος στη θέση των εναλλακτικών παρόχων θα είχε κίνητρο να χρεώνει τέλη πλησιέστερα σε αυτά του ΟΤΕ (δηλαδή του παρόχου της Ελληνικής αγοράς που άλλως θα ήταν πιθανότερο να θεωρηθεί ότι παρουσιάζει αποδοτικότητα κλίμακας).

2.4.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω στην Ενότητα 2.2.4, ακόμη και ένα μονοπωλιακός πάροχος, θεωρητικά, δεν θα μπορούσε να προβεί σε κατάχρηση της ισχύος του εάν οι αγοραστές της συγκεκριμένης υπηρεσίας είχαν την δυνατότητα να ασκήσουν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ. Δεδομένου ότι ο ΟΤΕ, παραδείγματος χάριν, έχει ΣΙΑ στην αγορά εκκίνησης κλήσεων στην Ελλάδα, ανακύπτει το ερώτημα εάν ο ΟΤΕ μπορεί να ασκήσει ανταγωνιστικές πιέσεις στην τιμολόγηση του τερματισμού από τους εναλλακτικούς παρόχους.

Τα στοιχεία της αγοράς που αναφέρονται στην Ενότητα 2.4.3 ανωτέρω υποδεικνύουν σαφώς ότι ο ΟΤΕ μέχρι σήμερα δεν έχει ασκήσει αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ, κυρίως γιατί τα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ ρυθμίζονται. Ωστόσο, εάν δεν υπήρχε ρύθμιση, η EETT πιστεύει ότι ο ΟΤΕ θα ήταν σε θέση να επιβάλει κάποιους περιορισμούς διότι, έχει συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των υπόλοιπων παρόχων όσον αφορά στους χρόνους για να παρέχει τερματισμό σε τελικούς χρήστες. Πιο συγκεκριμένα, παρότι ο τερματισμός σε τελικό χρήστη άλλου παρόχου δεν είναι τεχνικά εφικτός, ο ΟΤΕ είναι σε θέση να ξεκινήσει την παροχή τερματισμού κλήσεων σε κάθε συνδρομητή μόλις ο αριθμός του συνδρομητή μεταφερθεί στο δίκτυό του μέσω φορητότητας. Από την άλλη μεριά, οι εναλλακτικοί πάροχοι θα αντιμετώπιζαν κάποια καθυστέρηση στην παροχή υπηρεσιών τερματισμού, λόγω της περιορισμένης γεωγραφικής κάλυψης των δικτύων τους και του χρόνου για ανάπτυξη σχετικών υποδομών. Εάν ένας εναλλακτικός πάροχος δεν παρείχε χονδρικό τερματισμό κλήσεων στο δίκτυό του είναι πολύ πιθανόν ότι οι συνδρομητές του θα επέλεγαν να μεταφέρουν τον αριθμό τους πίσω στον ΟΤΕ..

Από την άλλη μεριά, η δυνατότητα των παρόχων τερματισμού να τιμολογούν τελείως ανεξάρτητα από τον ΟΤΕ θα περιοριζόταν εάν ο ΟΤΕ ήταν σε θέση να αρνηθεί να παραδίδει κλήσεις για τερματισμό (π.χ. εάν θεωρούσε ότι τα τέλη τερματισμού του παρόχου ήταν υπερβολικά υψηλά). Ωστόσο, η πολιτική που διέπει το παλαιό και το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο για τη διασφάλιση διασύνδεσης μεταξύ όλων των παρόχων απαιτεί από τον ΟΤΕ την παροχή υπηρεσιών τερματισμού σε όλους τους εναλλακτικούς παρόχους σε κοστοστρεφείς τιμές. Δεδομένης αυτής της πολιτικής, δεν είναι ρεαλιστικό να υποθέτουμε ότι θα μπορούσε να

ασκηθεί αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύς από τον ΟΤΕ προς τους εναλλακτικούς παρόχους μόνο με βάση την αμοιβαιότητα της διασύνδεσης (με την έννοια ότι κάθε διασυνδεδεμένος πάροχος βασίζεται στον άλλο για τον τερματισμό κλήσεων που εκκινούν από τους δικούς του συνδρομητές). Η γενική υποχρέωση διαπραγμάτευσης της διασύνδεσης υποβαθμίζει τη συνήθη υπόθεση ότι ένας πάροχος με σχεδόν μονοπωλιακό μερίδιο συνδρομητών μπορεί να επιβάλει όρους στους μικρότερους παρόχους που θέλουν να τερματίζουν κλήσεις από και προς τους συνδρομητές αυτούς.

Σχετικά με το ζήτημα του εάν οι εναλλακτικοί πάροχοι είναι σε θέση να περιορίσουν τα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι δεν θα μπορούσε να ασκηθεί τέτοια ισχύς εάν δεν υπήρχε ρύθμιση. Αντίθετα με τον ΟΤΕ, οι εναλλακτικοί πάροχοι θα έπρεπε είτε να κατασκευάσουν εναλλακτικές υποδομές είτε να αποδεσμοποιήσουν τον τοπικό βρόχο για να μπορούν να προσφέρουν τερματισμό για κλήσεις σε υφιστάμενους συνδρομητές του ΟΤΕ. Συνεπώς, οι λιανικοί χρήστες δεν θα ενδιαφέρονταν ιδιαίτερα να στραφούν σε νεοεισερχόμενους εάν ο ΟΤΕ προσπαθούσε να επιβάλει υπερβολικά τέλη τερματισμού. Συνεπώς, δεν φαίνεται ότι η αμφίδρομη μορφή της κίνησης φωνητικών υπηρεσιών θα προσέφερε κάποια πραγματική διαπραγματευτική ισχύ στους εναλλακτικούς παρόχους έναντι του ΟΤΕ.

2.4.5. Αρχικά Συμπεράσματα

Ο ΟΤΕ και κάθε σταθερός πάροχος που αναφέρεται στο Παράρτημα Α της παρούσας διαβούλευσης θα πρέπει να καθορισθεί ως έχων ΣΙΑ στη χονδρική παροχή τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήτες στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυό του. Για τους λόγους που αναφέρονται ανωτέρω, ο ΟΤΕ και οι πάροχοι αυτοί που αναφέρονται στο Παράρτημα Α, οι οποίοι είναι μονοπωλιακοί πάροχοι υπηρεσιών τερματισμού στους ανταγωνιστές τους δεν υπόκεινται σε κάποιον αποτελεσματικό ανταγωνιστικό περιορισμό είτε τώρα είτε μελλοντικά και συνεπώς είναι αναγκαία η *ex ante* ρύθμιση των σχετικών υπηρεσιών. Επίσης, η ρύθμιση του ΟΤΕ διασφαλίζει ότι η αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύς που θα μπορούσε άλλως να ασκήσει στους μικρότερους παρόχους στις αμοιβαίες διαπραγματεύσεις τους υποβαθμίζεται έναντι των μικρότερων παρόχων.

2.5. Πρακτικές που Βλάπτουν τον Ανταγωνισμό σε όλες τις Αγορές Διασύνδεσης (Συλλογή, διαβίβαση και τερματισμός κλήσεων)

Περιστατικά πρακτικών που βλάπτουν τον ανταγωνισμό μπορούν συχνά να λειτουργήσουν ως αποδεικτικά στοιχεία που υποστηρίζουν το συμπέρασμα ότι ένα παίκτης στην αγορά έχει ισχύ στην αγορά. Ενδεικτικά και όχι εξαντλητικά παρατίθενται οι εξής περιπτώσεις που αφορούν προβλήματα συμπεριφοράς του ΟΤΕ κατά την παροχή διασύνδεσης ή και συναφών ευκολιών. Συγκεκριμένα:

i. Ο ΟΤΕ είχε τα τελευταία χρόνια μια σειρά από διαφορές με εναλλακτικούς παρόχους σχετικά με τη συνεγκατάσταση, ιδίως σε σχέση με εναλλακτικούς παρόχους που ήθελαν να συνεγκαταστήσουν την υποδομή τους για να διασυνδεθούν με το δίκτυο του ΟΤΕ. Ως συνέπεια της άρνησης του ΟΤΕ να διευκολύνει την πρακτική αυτή (παρά την υποχρέωσή του από την κείμενη εν ισχύ νομοθεσία και το ισχύον ΥΠΔ), η ΕΕΤΤ εξέδωσε, κατόπιν σχετικής καταγγελίας, απόφαση υπέρ της καταγγέλλουσας Forthnet το 2003, όπου, αναγνώρισε την υποχρέωση του ΟΤΕ για παροχή της αιτηθείσας συνεγκατάστασης και του έθεσε προθεσμία για την ικανοποίησή της, και επέβαλε στον ΟΤΕ πρόστιμο 200.000 Ευρώ²⁴ για την μέχρι τότε διαπιστωθείσα παράβαση. Επίσης, η ΕΕΤΤ, το 2005, διεξήγαγε επίλυση διαφοράς μεταξύ της Vodafone και του ΟΤΕ σχετικά με νομικό καθεστώς κυκλωμάτων διασύνδεσης της Vodafone, εγκατεστημένων σε κτίριο του ΟΤΕ και την άρνηση του τελευταίου να ικανοποιήσει αίτημα συνεγκατάστασης της πρώτης παρά τη σχετική υποχρέωσή του από το ισχύον ΥΠΔ.²⁵

ii. Από το 2002, έχει εκδοθεί μια σειρά αποφάσεων που διαπιστώνουν ότι ο ΟΤΕ ενήργησε καταχρηστικά παύοντας να παρέχει ή απειλώντας ότι θα πάψει να παρέχει διασύνδεση. Ενώ ο ΟΤΕ ισχυρίστηκε ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν πληρώνουν τις χρεώσεις διασύνδεσης, οι εναλλακτικοί πάροχοι υποστηρίζουν ότι ο ΟΤΕ δεν έχει συμμορφωθεί με την

²⁴ Βλ. Απόφαση ΕΕΤΤ 291-65/28-8-2003 (το πρόστιμο προέκυψε από ένα ποσό 100.000 ευρώ για παραβίαση της τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας και 100.000 ευρώ για παραβίαση των κανόνων του ανταγωνισμού).

²⁵ Βλ. Απόφαση ΕΕΤΤ 349/54/22-04-2005.

υποχρέωση κοστοστρεφούς τιμολόγησης και τις σχετικές Αποφάσεις της EETT.²⁶ Παρόμοιες διαφορές έχουν ανακύψει και σχετικά με τις διεθνείς μισθωμένες γραμμές.

iii. Με βάση τις εξουσίες της για εφαρμογή του τηλεπικοινωνιακού δικαίου καθώς και του δικαίου του ανταγωνισμού, η EETT έκρινε ότι ο ΟΤΕ το 2004, είχε παραβεί τις υποχρεώσεις του με βάση την κείμενη τηλεπικοινωνιακή νομοθεσία και τους κανόνες του ανταγωνισμού δεδομένου ότι η συμπεριφορά του ΟΤΕ κατά την αντιμετώπιση αιτημάτων παροχής τερματισμού κλήσεων προς μη γεωγραφικούς αριθμούς των εναλλακτικών παρόχων, κατ'ουσία ισοδυναμούσε με άρνηση, όσον αφορά την τεχνική υλοποίηση και τη χρέωση. Ιδίως διαπιστώθηκε αδικαιολόγητη καθυστέρηση, η οποία στην πράξη ισοδυναμούσε με άρνηση καθορισμού του ποσού των εσόδων λιανικής το οποίο ο ΟΤΕ θα παρακρατούσε κατά τον τερματισμό κλήσεων σε μη γεωγραφικούς αριθμούς των εναλλακτικών παρόχων (τέλος παρακράτησης).²⁷ Αυτό συνέβαινε παρά το γεγονός ότι με βάση το ισχύον Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης (άρθρο 2.6.4) το τέλος το οποίο παρακρατείται από τον ΟΤΕ για κάθε κλήση (τόσο στην περίπτωση των γεωγραφικών όσο και των μη γεωγραφικών αριθμών), πρέπει να είναι κοστοστρεφές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

Συνεπώς, είναι προφανές ότι, παρά τις υφιστάμενες ρυθμίσεις για μια σειρά θεμάτων που αφορούν τη διασύνδεση, η συμπεριφορά του ΟΤΕ στην αγορά και τα κίνητρά του να λειτουργεί με τρόπο που βλάπτει τον ανταγωνισμό, είναι τέτοια που πρέπει να εξεταστεί όχι μόνο η διατήρηση των ex ante κανονιστικών υποχρεώσεων, αλλά και πρόσθετα μέτρα, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές αυτές.

²⁶ Για παράδειγμα, βλ. Απόφαση EETT 281/65A/18-4-2003.

²⁷ Βλ. Απόφαση EETT 308/45/3-3-2004 (πρόστιμο 120.000 ευρώ, που διαιρείται σε δύο πρόστιμα για παραβιάσεις της νομοθεσίας και των κανόνων του ανταγωνισμού, σε συνδυασμό με απειλή επιβολής πρόστιμου 1.000 ευρώ ανά ημέρα μη συμμόρφωση). Βλ. επίσης επόμενη απόφαση της EETT 346/166/18-3-2005 σχετικά με τη μη συμμόρφωση με την Απόφαση της EETT 308/45/3-3-2004 (πρόστιμο 71.000 ευρώ).

Αρχικά Συμπεράσματα

Τα συμπεράσματα της ανάλυσης αγοράς της ΕΕΤΤ είναι ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να καθορισθεί ως έχων ΣΙΑ στις σχετικές αγορές που περιλαμβάνουν πολλούς παρόχους για χονδρική παροχή εκκίνησης κλήσεων και διαβίβασης. Αντίθετα, η ΕΕΤΤ συμπεραίνει ότι ο ΟΤΕ και όλοι οι πάροχοι που αναφέρονται στο Παράρτημα Α θα πρέπει να καθορισθούν ως έχοντες ΣΙΑ στη χονδρική παροχή τερματισμού κλήσεων στο δίκτυό τους.

3. Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις – Αγορές Διασύνδεσης

3.1.Κανονιστικό Πλαίσιο

Η διασύνδεση στην Ελλάδα περιλαμβάνει πολλές διαφορετικές αγορές χονδρικής. Αυτές έχουν οριστεί στη Διαβούλευση για τον ορισμό αγοράς ως εξής:

- αγορά χονδρικής εκκίνησης κλήσεων,
- αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων σε τελικού χρήστες (η οποία ορίζεται ανά επιμέρους δίκτυο) και
- αγορά χονδρικής διαβίβασης κλήσεων.

Πριν την εισαγωγή του Νέου Κανονιστικού Πλαισίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι υπηρεσίες διασύνδεσης ρυθμίζονταν από την Κοινοτική Οδηγία 97/33/ΕΚ.

Η παροχή των χονδρικών προϊόντων διασύνδεσης συνδέεται με την ανάπτυξη του ανταγωνισμού σε διάφορες λιανικές αγορές κατωτέρων σταδίων στην Ελλάδα, ο ορισμός και η ανάλυση των οποίων επίσης αποτελούν αντικείμενο χωριστής διαδικασίας ανάλυσης από την ΕΕΤΤ.

3.2.Ανάγκη Ex ante Ρύθμισης

Ο βασικός στόχος του Νέου Κανονιστικού Πλαισίου είναι να θεσπίσει αποτελεσματικές Κοινοτικές ρυθμίσεις για τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Οι Κατευθυντήριες Γραμμές²⁸ ορίζουν ότι ο σκοπός επιβολής ex ante υποχρεώσεων σε παρόχους που έχουν οριστεί ως έχοντες ΣΙΑ, είναι να διασφαλισθεί ότι οι πάροχοι αυτοί δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν την ισχύ τους στην αγορά με σκοπό είτε να περιορίσουν ή να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά, είτε να επεκτείνουν την ισχύ τους αυτή σε γειτονικές αγορές. Η ΕΕΤΤ μπορεί να επιβάλει ex ante υποχρεώσεις μόνο σε αγορές όπου

²⁸ Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής, παράγραφος 16.

υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με ΣΙΑ, και όπου τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει του Εθνικού και Κοινοτικού Δικαίου του ανταγωνισμού δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν επαρκώς ή έγκαιρα τις πιθανές αποτυχίες της αγοράς. Όταν οι αγορές είναι επαρκώς ανταγωνιστικές, η *ex post* εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού μπορεί να θεωρηθεί σε γενικές γραμμές επαρκής για την αποτροπή της δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης και καταχρηστικής εκμετάλλευσης από ένα ή περισσότερα μέρη. Όπου, για ιστορικούς λόγους, μια αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική, και/ ή υπάρχουν υψηλοί μη παροδικοί φραγμοί εισόδου, το δίκαιο του ανταγωνισμού δεν θεωρείται επαρκές για να προωθήσει την ανάπτυξη ανταγωνισμού. Οι *ex ante* υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την ΕΕΤΤ σε επιχειρήσεις με ΣΙΑ αποσκοπούν στην εκπλήρωση των συγκεκριμένων στόχων που τίθενται στις σχετικές οδηγίες, ενώ οι ρυθμίσεις που επιβάλλονται βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού αποσκοπούν στην επιβολή κυρώσεων για συμφωνίες ή καταχρηστικές συμπεριφορές που περιορίζουν ή στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά.

Οι *ex ante* ρυθμίσεις απαιτούνται στις υπό εξέταση συνθήκες προκειμένου να προωθήσουν και να διευκολύνουν την ανάπτυξη ανταγωνισμού, καθώς οι *ex post* ρυθμίσεις του δικαίου του ανταγωνισμού δεν είναι αποτελεσματικές προκειμένου να εδραιωθεί ένα επαρκές επίπεδο ανταγωνισμού, δεδομένου ότι οι αποτυχίες της αγοράς που σχετίζονται με την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης θα παραμείνουν.

Οι *Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ* καθιστούν σαφές ότι μόνο ο ορισμός μιας επιχείρησης ως κατέχουσας ΣΙΑ σε μια συγκεκριμένη αγορά, χωρίς την επιβολή των κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων δεν συνάδει με τις διατάξεις του νέου κανονιστικού πλαισίου και ιδίως με το Άρθρο 16 (4) της *Οδηγίας Πλαίσιο*.²⁹ Στην πραγματικότητα, το Άρθρο 8 (2) της *Οδηγίας Πλαίσιο* ορίζει ότι οι ΕΡΑ θα πρέπει να επιβάλουν τουλάχιστον μία κανονιστική υποχρέωση στην επιχείρηση που έχει ορισθεί ως έχουσα ΣΙΑ.

Για τους λόγους που εξηγούνται ανωτέρω, η ΕΕΤΤ διαπίστωσε ότι ο ΟΤΕ έχει ΣΙΑ στις τρεις αγορές διασύνδεσης που καλύπτονται από τη διαβούλευση αυτή και συγκεκριμένα:

- Στην εθνική αγορά υπηρεσιών χονδρικής εκκίνησης κλήσεων

²⁹ Κατευθυντήριες Γραμμές, Παράγραφος 114.

- Στην αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων στους συνδρομητές του ΟΤΕ, και
- Στην εθνική αγορά χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης.

Επίσης, κάθε εναλλακτικός πάροχος με απευθείας συνδεδεμένους πελάτες έχει Σημαντική Ισχύ στην Αγορά για τη χονδρική παροχή τερματισμού κλήσεων στους συνδρομητές του.

Η ανάλυση της ΕΕΤΤ υποδεικνύει επίσης ότι υπάρχει μια χωριστή σχετική αγορά για χονδρικό τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών. Η ανάλυση της αγοράς αυτής υποδεικνύει όμως επίσης ότι δεν είναι απαραίτητος ο ορισμός της αγοράς αυτής για τους σκοπούς της διαδικασίας εξέτασης με βάση το Άρθρο 7 σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, ³⁰ λόγω των υφιστάμενων και προτεινόμενων κανονιστικών μέτρων της ΕΕΤΤ στην αγορά εκκίνησης κλήσεων.

3.3. Προβλήματα Ανταγωνισμού

Τα ζητήματα που αναφέρονται στη συνέχεια περιγράφουν τόσο τα πραγματικά όσο και τα πιθανά προβλήματα του ανταγωνισμού τα οποία μπορεί να εμφανισθούν στις σχετικές αγορές διασύνδεσης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η απαρίθμηση των προβλημάτων αυτών δεν είναι αποκλειστική, αλλά ενδεικτική των προβλημάτων ανταγωνισμού που έχουν αντιμετωπίσει οι ρυθμιστές παγκοσμίως σχετικά με την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης. Όπως συμβαίνει αρκετές φορές, ορισμένα από αυτά τα προβλήματα του ανταγωνισμού ή τις πιθανές αποτυχίες της αγοράς, μπορεί να φαίνονται υποθετικά στα πλαίσια μιας εξέτασης της αγοράς, κυρίως διότι

³⁰ Η εξέταση της δυναμικής της αγοράς υποδεικνύει ότι η ανταγωνιστική παροχή υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών εμποδίστηκε στο πρόσφατο παρελθόν από αποτυχίες της αγοράς σε σχέση με τις υπηρεσίες εκκίνησης. Η ρύθμιση των τελών παρακράτησης μέσω της αγοράς εκκίνησης κλήσεων φαίνεται να καθιστά βαθμιαία δυνητικά ανταγωνιστική την παροχή υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών. Ενόψει των ανωτέρω, η ΕΕΤΤ αναμένει ότι ο ανταγωνισμός τώρα θα αναπτυχθεί στην αγορά αυτή χωρίς την ανάγκη κανονιστικής παρέμβασης με την εφαρμογή της διαδικασίας του Άρθρου 7. Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θα συνεχίσει να εποπτεύει τις εξελίξεις στην αγορά και θα λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να αντιμετωπίσει αποτυχίες της αγοράς που θα εντοπίσει σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών.

έχουν ήδη αντιμετωπισθεί στα πλαίσια του προϋφιστάμενου ONP καθεστώτος με σχετικά αναλυτική ρύθμιση, (η οποία επικεντρωνόταν σε θέματα διασύνδεσης τα οποία είχαν θεωρηθεί ως προτεραιότητα ρυθμιστικής πολιτικής).

Τα προβλήματα ανταγωνισμού που συνήθως συνδέονται με τις αγορές διασύνδεσης κυρίως εμπίπτουν στη γενική κατηγορία της «κάθετης επέκτασης» ισχύος στην αγορά, όπως περιγράφεται από το European Regulators' Group.³¹ Επίσης, υπάρχει οριζόντια επέκταση ισχύος όταν η ισχύς στην αγορά μεταφέρεται από μια επιχείρηση από μια αγορά της αλυσίδας παραγωγής σε μια άλλη συνδεδεμένη πιθανώς ανταγωνιστική αγορά στο ίδιο επίπεδο της αλυσίδας παραγωγής.³²

3.3.1. Άρνηση συναλλαγής / άρνηση πρόσβασης

Είναι πιθανό ένας καθετοποιημένος πάροχος με ΣΙΑ σε μία (ή περισσότερες) αγορές χονδρικής που παρέχει ένα ουσιώδες στοιχείο (ουσιώδη ευκολία) σε ανταγωνιστές σε αγορές κατωτέρων σταδίων να περιορίσει την πρόσβαση στο προϊόν της αγοράς χονδρικής. Αυτό συμβαίνει επειδή η είσοδος στις αγορές λιανικής που θα προέκυπτε από την παροχή της πρόσβασης θα περιόριζε την ισχύ του παρόχου με ΣΙΑ στην αγορά λιανικής και, συνεπώς, και τα έσοδά του. Μακροπρόθεσμα, ο ανταγωνισμός στην αγορά λιανικής που θα επέτρεπε η χονδρική πρόσβαση μπορεί να επιτρέψει κάποιο βαθμό κάθετης ενοποίησης στην αγορά χονδρικής από τους ανταγωνιστές λιανικής.³³

³¹ ERG Common Position on the *Approach to Appropriate Remedies in the New Framework*, ERG (03) 30rev1, at Section 5.

³² Η οριζόντια επέκταση ισχύος προϋποθέτει ότι οι δύο επιχειρήσεις μοιράζονται έναν κοινό πελάτη ή έναν κοινό προμηθευτή. Παραδείγματα οριζόντιας επέκτασης ισχύος περιλαμβάνουν σύζευξη / δεσμοποίηση προϊόντων και σταυροειδή επιδότηση.

³³ Η δυνατότητα των ανταγωνιστών λιανικής να ενοποιηθούν με δραστηριότητες ανωτέρων σταδίων αφού εδραιωθούν σε δραστηριότητες κατωτέρων σταδίων, χρησιμοποιώντας τα προϊόντα χονδρικής του κάθετα ενοποιημένου ανταγωνιστή τους, ενώ δεν θα το έκαναν τη χρονική στιγμή της εισόδου τους, εξηγείται σε μεγάλο βαθμό από την αβεβαιότητα που προκαλείται από: (i) το χάσμα στις πληροφορίες και στην εμπειρία ανάμεσα στους

Αρνούμενος την πρόσβαση σε ουσιώδη προϊόντα χονδρικής, ο πάροχος με δεσπόζουσα θέση μπορεί να εδραιώσει την ισχύ του τόσο στις αγορές ανώτερων, όσο και σε αυτές κατωτέρων σταδίων. Μπορεί να επεκτείνει την ισχύ του από την αγορά χονδρικής στη δυνητικά ανταγωνιστική αγορά λιανικής, και μπορεί επίσης να προστατεύσει τη δεσπόζουσα θέση του στην αγορά χονδρικής από μεταγενέστερη είσοδο από έμπειρους ανταγωνιστές στη λιανική (η οποία αναφέρεται ορισμένες φορές ως «αντίστροφη ενοποίηση»- "backward integration"). Τα αποτελέσματα της συμπεριφοράς αυτής για την κοινωνική ευημερία είναι σαφώς αρνητικά.

Οι δεσπόζοντες κάθετα ενοποιημένοι κοινοποιημένοι πάροχοι μπορούν να αποκλείσουν τον ανταγωνισμό σε αγορές λιανικής αρνούμενοι να παράσχουν πρόσβαση σε ευκολίες που δεν μπορούν να αναπαραχθούν και σε υπηρεσίες που είναι αναγκαίες για τους εναλλακτικούς παρόχους. Οι υπηρεσίες διασύνδεσης είναι βασικά παραδείγματα τέτοιων ευκολιών και υπηρεσιών. Εάν δεν παρεχόταν τερματισμός κλήσεων από ένα υφιστάμενο δεσπίζον δίκτυο, οι αγορές κατωτέρων σταδίων θα οδηγούνταν σε μονοπώλιο. Εάν η παροχή τερματισμού κλήσεων σε κοστοστρεφή τιμή γίνεται επί τη βάσει αμοιβαιότητας και είναι εγγυημένη, η άρνηση εκκίνησης κλήσεων θα μπορούσε να ξεπεραστεί με την επένδυση από έναν εναλλακτικό πάροχο σε ιδιόκτητο δίκτυο πρόσβασης, στις περιοχές όπου η ζήτηση για υπηρεσίες τελικών χρηστών είναι ιδιαίτερα ισχυρή, π.χ. σε κεντρικές επιχειρηματικές περιοχές. Ωστόσο, στην Ελλάδα, φαίνεται να μην είναι οικονομικά βιώσιμο για τους εναλλακτικούς παρόχους να επενδύσουν, παρά μόνο σε πολύ μικρή κλίμακα. Ενώ μπορεί να γίνει οικονομικά βιώσιμη για κάποιους εναλλακτικούς παρόχους η κατασκευή δικτύων πρόσβασης μακροπρόθεσμα, η δυνατότητα αναπαραγωγής του δικτύου πρόσβασης εντός των επόμενων ετών αναμένεται πολύ μικρή. Συνεπώς, εν απουσία ρύθμισης, η άρνηση του ΟΤΕ να παρέχει εκκίνηση κλήσεων σε εναλλακτικούς παρόχους υποδεικνύει ότι μόνο ένα μικρό ποσοστό Ελληνικών νοικοκυριών και εταιρειών θα είναι σε θέση να προμηθεύονται τηλεφωνικές υπηρεσίες από κάποιον άλλο πάροχο εκτός του ΟΤΕ. Ο ανταγωνισμός για την παροχή πρόσβασης σε σταθερή θέση θα ήταν λοιπόν

εναλλακτικούς παρόχους και στον κοινοποιημένο φορέα εκμετάλλευσης, το οποίο μειώνεται με την πάροδο του χρόνου καθώς οι εταιρείες αυξάνουν την εμπειρία τους, και (ii) τις οικονομίες κλίμακος και σκοπού, τις οποίες μπορούν να ξεπεράσουν σε ορισμένες περιπτώσεις η εμπειρία και μια σημαντική πελατειακή βάση.

ελάχιστος. Συνεπώς, ο ΟΤΕ θα μπορούσε να διατηρήσει την πολύ ισχυρή δεσπόζουσα θέση του εις βάρος των καταναλωτών.

3.3.2. Κάθετη επέκταση με άλλα μέσα πλην της τιμολόγησης

Η κάθετη επέκταση με άλλα μέσα πλην της τιμολόγησης μπορεί να περιλαμβάνει διάφορες στρατηγικές οι οποίες είναι κοινή πρακτική να ακολουθούνται από παρόχους με δεσπόζουσα θέση. Οι στρατηγικές της μορφής αυτής συνήθως προκύπτουν από περιπτώσεις διακριτικής μεταχείρισης και υιοθετούνται συνήθως όταν η επιβολή ρυθμιζόμενης τιμής πρόσβασης καθιστά ανέφικτη την τιμολογιακή διακριτική μεταχείριση. Οι στρατηγικές αυτές επιτρέπουν στον πάροχο με δεσπόζουσα θέση να επωφεληθεί από το πλεονέκτημα της πρώτης κίνησης. Οι στρατηγικές ενός δεσπόζοντος παρόχου που δε σχετίζονται με τις τιμές μπορούν να ανακύψουν με τις εξής μορφές³⁴:

- iii. Μη παροχή της ίδιας ποιότητας υπηρεσίας (υποβαθμισμένη διασύνδεση) σε διασυνδεδεμένους παρόχους με αυτή που παρέχεται στο δικό του δίκτυο,
- iv. Τακτικές καθυστέρησης, όπως η απόκρυψη πληροφοριών που χρειάζεται ένας εναλλακτικός πάροχος για να διασυνδεθεί, χρονοβόρες διαπραγματεύσεις συμβάσεων ή παροχή βασικών υπηρεσιών διασύνδεσης και πληροφοριών μόνο μετά από χρονοβόρες διαπραγματεύσεις,
- v. Μη εύλογες απαιτήσεις που σχετίζονται, παραδείγματος χάριν, με τους όρους των συμβάσεων, υπέρμετρες απαιτήσεις για εγγυήσεις, πιστοληπτικοί έλεγχοι και συμβάσεις εμπιστευτικότητας, περιορισμός προσφερόμενων υπηρεσιών ή επιτρεπόμενων σημείων διασύνδεσης και μη εύλογη σύζευξη,

³⁴ Μέχρι πρόσφατα παρά τις παρεμβάσεις της EETT, ιδίως με τη λήψη Αποφάσεων επιβολής προστίμων κατόπιν σχετικών καταγγελιών, ο ΟΤΕ είτε αρνείτο, είτε καθυστέρουσε αδικαιολόγητα, είτε όριζε ο ίδιος ο ΟΤΕ αυθαίρετα το τέλος παρακράτησης για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών, γεγονός που εμπόδιζε την ανάπτυξη του ανταγωνισμού με την παροχή τερματισμού από εναλλακτικούς παρόχους που συνεργάζονταν με παρόχους υπηρεσιών.

- vi. Σχεδιασμός σημείων διασύνδεσης και προϊόντων ανάλογα με την τοπολογία δικτύου του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης και τους περιορισμούς των προμηθευτών του, που αυξάνουν το κόστος διασύνδεσης για τους ανταγωνιστές τους,
- vii. Απαίτηση να χρησιμοποιούν τα ίδια σχέδια οι διασυνδεδεμένοι ανταγωνιστές
- viii. Διακριτική χρήση πληροφοριών που συγκεντρώνονται όταν παρέχεται σε ένα νεοεισερχόμενο διασύνδεση προκειμένου να στοχεύσει στους λιανικούς πελάτες του νεοεισερχόμενου (παραδείγματος χάριν για το σκοπό επαναπροσέλκυσης πελατών ή προκειμένου να πωλήσει ένα ανταγωνιστικό προϊόν).

3.3.3. Κάθετη επέκταση μέσω τιμολόγησης

Η επιβολή παροχής πρόσβασης σε προϊόντα που είναι απαραίτητα για τους ανταγωνιστές είναι συνήθως ένα αναποτελεσματικό μέτρο χωρίς τη ρύθμιση των όρων και προϋποθέσεων πρόσβασης. Η επέκταση ισχύος στην αγορά με τη χρέωση υπερβολικά υψηλών τιμών για την επιβληθείσα πρόσβαση οδηγεί σε αύξηση του κόστους των ανταγωνιστών, αναποτελεσματικότητα και γενικότερα σε αρνητικές συνέπειες στην κοινωνική ευημερία. Αυτές οι στρατηγικές τιμολόγησης δύνανται να περιλαμβάνουν τα εξής:

Υπερβολικές τιμές/ διεπιδότηση: εάν επιβαλλόταν η παροχή υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων χωρίς να ρυθμίζονται οι τιμές της, ο πάροχος με ΣΙΑ είναι πιθανό να όριζε μια υπερβολικά υψηλή τιμή για τις υπηρεσίες που εμπίπτουν σε αυτή την αγορά. Πράγματι, εάν ο πάροχος με ΣΙΑ θεωρούσε ότι δεν θα υπήρχε ρυθμιστική αντίδραση, θα ήταν πιθανό να ορίσει μια τιμή τόσο υψηλή ώστε ουσιαστικά να συνιστά άρνηση παροχής. Εάν οι υπηρεσίες εκκίνησης επιβάλλονταν και ταυτόχρονα ρυθμίζονταν οι τιμές τους, και πάλι θα μπορούσαν να οριστούν υπερβολικές τιμές με στρατηγικές επιμερισμού κόστους ή με

το συνυπολογισμό κόστους αναποτελεσματικότητας στις κατηγορίες κόστους που χρησιμοποιούνται για να προκύψουν οι τιμές εκκίνησης.

- **Τιμολογιακές Διακρίσεις:** Ένας κάθετα ενοποιημένος πάροχος με ΣΙΑ στην αγορά εκκίνησης κλήσεων θα μπορούσε να προβαίνει σε τιμολογιακές διακρίσεις για τις υπηρεσίες αυτές, χρεώνοντας υψηλότερες τιμές στους εναλλακτικούς παρόχους από αυτές που εμμέσως χρεώνει στον ίδιο για τις ίδιες υπηρεσίες. Αυτό αυξάνει συγκριτικά το κόστος των εναλλακτικών παρόχων και δυσχεραίνει τον ανταγωνισμό σε λιανικές αγορές κατωτέρων σταδίων.
- **Ληστρική τιμολόγηση:** οι πάροχοι με ΣΙΑ μπορούν να προσφέρουν ένα προϊόν με ζημία, συγκεκριμένα σε τιμή χαμηλότερη από το κόστος παροχής του προϊόντος. Μια τιμή θεωρείται συνήθως ληστρική εάν είναι χαμηλότερη από το οριακό ή επαυξητικό κόστος και εάν διατηρείται στο επίπεδο αυτό για ένα σημαντικό χρονικό διάστημα. Συνήθως η τιμή βάσης που εφαρμόζεται στην πράξη είναι το Μέσο Μεταβλητό Κόστος (Average Variable Cost - AVC).³⁵ Εάν οι τιμές μια επιχείρησης με δεσπόζουσα θέση βρίσκονται χαμηλότερα από αυτό το επίπεδο είναι πιθανό η τιμολόγηση να βλάπτει τον ανταγωνισμό.
- **Συμπίεση περιθωρίου:** Συμπίεση περιθωρίου μπορεί να υπάρξει στις περιπτώσεις όπου μια εταιρία με ΣΙΑ η οποία έχει στην κυριότητά της ένα προϊόν το οποίο είναι αναγκαίο για την παροχή ενός προϊόντος λιανικής, το πωλεί σε κάποιους

³⁵ Στην ΕΕ υπάρχει επίσης ευθύνη όταν οι τιμές είναι πάνω από το ΜΜΚ αλλά κάτω από το μέσο συνολικό κόστος (ΑΤC), και υπάρχουν αποδείξεις πρόθεσης να προκληθεί βλάβη στον ανταγωνισμό. and there is evidence of anti-competitive intent. Ωστόσο, η Ανακοίνωση για την Πρόσβαση (*Access Notice*) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφέρει ότι το Μέσο Επαυξητικό Κόστος είναι το κατάλληλο τεστ στις αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών, λόγω της ανάγκης των παρόχων να ανακτήσουν τα υψηλά κόστος που έχουν επενδυθεί στα δίκτυα. Βλ. Ανακοίνωση για την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού σε συμφωνίες πρόσβασης στον τομέα των τηλεπικοινωνιών; §110 (98/C 265/02).

εναλλακτικούς παρόχους κατωτέρων σταδίων και ταυτόχρονα παρέχει ένα προϊόν κατωτέρων σταδίων ανταγωνιζόμενη τους ίδιους εναλλακτικούς παρόχους στην αγορά λιανικής. Συμπίεση περιθωρίου υφίσταται όταν το περιθώριο ανάμεσα στην τιμή του προϊόντος κατωτέρων σταδίων του παρόχου με ΣΙΑ και στην τιμή του προϊόντος χονδρικής είναι τόσο μικρό που αποδοτικές ανταγωνιστικές εταιρείες δεν μπορούν να παραμείνουν κερδοφόρες. Η συμπίεση περιθωρίου μπορεί να επιτευχθεί είτε ορίζοντας την τιμή της χονδρικής εκκίνησης υπερβολικά υψηλά είτε ορίζοντας την τιμή της υπηρεσίας κατωτέρων σταδίων υπερβολικά χαμηλά είτε με συνδυασμό και των δύο.

3.4. Δυνατές Κανονιστικές Υποχρεώσεις Βάσει της Οδηγίας για την Πρόσβαση

Η ΕΕΤΤ υποχρεούται σύμφωνα με το Άρθρο 8 (2) της *Οδηγίας Πλαίσιο*, να επιβάλει μία ή περισσότερες υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις με ΣΙΑ. Η ΕΕΤΤ έχει επίσης την υποχρέωση να διασφαλίσει επαρκή πρόσβαση, διασύνδεση και διαλειτουργικότητα υπηρεσιών με την επιφύλαξη οποιωνδήποτε άλλων υποχρεώσεων που μπορούν να επιβληθούν σε επιχειρήσεις που ορίζονται ως πάροχοι με ΣΙΑ σύμφωνα με τα Άρθρα 9-13 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*. Οι υποχρεώσεις αυτές, οι οποίες αναλύονται στη συνέχεια είναι οι εξής:³⁶

- Διαφάνεια (Άρθρο 9);
- Αμεροληψία (Άρθρο 10);
- Λογιστικός διαχωρισμός (Άρθρο 11);
- Πρόσβαση και χρήση ειδικών ευκολιών δικτύου (Άρθρο 12), και
- Έλεγχος τιμών και κοστολόγησης (Άρθρο 13).

³⁶ Οι κανονιστικές υποχρεώσεις που μπορούν να επιβληθούν σε αγορές λιανικής αναφέρονται στην Οδηγία για την Καθολική Υπηρεσία. Αυτές δεν σχετίζονται άμεσα με την παρούσα Διαβούλευση, η οποία αφορά τις χονδρικές αγορές διασύνδεσης.

Υποχρέωση διαφάνειας

Το Άρθρο 9 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση διαφάνειας και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

α. Τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τη διασύνδεση και/ ή την πρόσβαση, όπως πληροφορίες λογιστικής φύσεως, τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου, όρους και προϋποθέσεις παροχής και χρήσης, καθώς και τιμές.

β. Τη δημοσίευση επαρκώς αναλυτικής Προσφοράς Αναφοράς.

γ. Την εξουσία της EETT να καθορίζει αναλυτικά τις πληροφορίες που πρέπει να διατίθενται στην Προσφορά Αναφοράς, με αναφορά στις απαιτούμενες λεπτομέρειες και τον τρόπο δημοσίευσής τους.

δ. Την εξουσία της EETT να τροποποιεί την Προσφορά Αναφοράς και να επιβάλλει στον πάροχο που έχει ορισθεί ως έχων ΣΙΑ να δημοσιεύει την Προσφορά Αναφοράς με τις αλλαγές αυτές.

3.4.1. Υποχρέωση αμεροληψίας

Το Άρθρο 10 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση αμεροληψίας και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

α. Την εξουσία της EETT να επιβάλλει υποχρέωση αμεροληψίας σχετικά με τη διασύνδεση και/ ή την πρόσβαση.

β. Η υποχρέωση αμεροληψίας διασφαλίζει ότι ο πάροχος εφαρμόζει ισοδύναμους όρους, σε ισοδύναμες περιστάσεις, σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες, και διασφαλίζει ότι ο πάροχος παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με τις παρεχόμενες για τις δικές του υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες των θυγατρικών του ή των εταίρων του.

3.4.2. Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού

Το Άρθρο 11 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

α. Την εξουσία της EETT να επιβάλλει υποχρεώσεις λογιστικού διαχωρισμού όσον αφορά καθορισμένες δραστηριότητες που αφορούν τη διασύνδεση ή/και την πρόσβαση.

β. Την εξουσία της EETT να απαιτεί από μια καθετοποιημένη επιχείρηση να καθιστά διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές τιμολογήσεις προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με όποια υποχρέωση επιβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 10 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* και να αποτρέπεται ενδεχόμενη άδικη διεπίδότηση.

3.4.3. Υποχρέωση πρόσβασης ή χρήσης ειδικών υποδομών δικτύου

Το Άρθρο 12 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* ορίζει τις βασικές απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση για πρόσβαση ή χρήση ειδικών στοιχείων του δικτύου και συναφών υποδομών και περιλαμβάνει τα εξής ζητήματα:

α. Την εξουσία της EETT να επιβάλει σε έναν πάροχο την υποχρέωση να ικανοποιεί εύλογα αιτήματα πρόσβασης.

β. Την εξουσία της EETT να συνοδεύει την υποχρέωση ικανοποίησης εύλογων αιτημάτων πρόσβασης με όρους ισότιμου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα.

γ. Την υποχρέωση της EETT να εξετάζει την υποχρέωση ικανοποίησης εύλογων αιτημάτων πρόσβασης (συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε συστήματα λειτουργικής υποστήριξης και λογισμικού) με βάση μια σειρά από παράγοντες προκειμένου να διασφαλίζεται η αναλογικότητα.

δ. την υποχρέωση των παρόχων με ΣΙΑ να διασυνδέουν τα δίκτυα ή τις δικτυακές υποδομές τους.

3.4.4. Υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης

Το Άρθρο 13 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

α. Την εξουσία της EETT να επιβάλει υποχρέωση κοστοστρέφειας τιμών και υποχρεώσεις σχετικά με τα κοστολογικά συστήματα, για την παροχή ειδικών τύπων διασύνδεσης και/ή πρόσβασης, σε περιπτώσεις όπου η διαπίστωση της έλλειψης πραγματικού

ανταγωνισμού σημαίνει ότι ένας πάροχος μπορεί να διατηρεί τις τιμές σε υπερβολικά υψηλά επίπεδα ή να συμπιέζει τις τιμές.

β. Την υποχρέωση της EETT να επιτρέπει στον πάροχο που έχει ορισθεί ως έχων ΣΙΑ έναν εύλογο συντελεστή απόδοσης επί του επαρκούς επενδεδυμένου κεφαλαίου, για την επιβολή τιμών προσανατολισμένων στο κόστος.

γ. Την υποχρέωση της EETT να διασφαλίζει ότι ο μηχανισμός ανάκτησης του κόστους ή η επιβαλλόμενη μεθοδολογία τιμολόγησης προάγει την οικονομική απόδοση και τον βιώσιμο ανταγωνισμό, και μεγιστοποιεί το όφελος για τους καταναλωτές.

δ. Την εξουσία της EETT να απαιτεί από έναν πάροχο να αιτιολογεί πλήρως τις τιμές που επιβάλλει και να δύναται να απαιτεί προσαρμογή των τιμών.

ε. Τη διευκρίνιση ότι ο πάροχος που έχει ορισθεί ως έχων ΣΙΑ φέρει το βάρος της απόδειξης ότι τα τέλη υπολογίζονται βάσει του κόστους, λαμβανομένου υπόψη ενός εύλογου συντελεστή απόδοσης της επένδυσης.

στ. Την υποχρέωση της EETT να εξασφαλίσει ότι όταν η εφαρμογή του συστήματος κοστολόγησης επιβάλλεται για λόγους υποστήριξης του ελέγχου τιμών, πρέπει να τίθεται στην διάθεση του κοινού περιγραφή του συστήματος κοστολόγησης στην οποία να περιγράφονται τουλάχιστον οι βασικές κατηγορίες κόστους και οι κανόνες για την κατανομή του. Η συμμόρφωση με το σύστημα κοστολόγησης ελέγχεται από αρμόδιο ανεξάρτητο φορέα. Δημοσιεύεται σε ετήσια βάση δήλωση σχετικά με τη συμμόρφωση.

Η EETT δύναται να επιβάλλει υποχρεώσεις εκτός αυτών που αναφέρονται ανωτέρω ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, υποχρεώσεις εκτός των οριζομένων στην *Οδηγία για την Πρόσβαση*, υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνει προηγουμένως την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

3.5. Υφιστάμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Προκειμένου να εκτιμηθεί καλύτερα ποιες ρυθμιστικές υποχρεώσεις πρέπει να επιβληθούν στις ορισθείσες σχετικές αγορές, είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι υφιστάμενες υποχρεώσεις του ΟΤΕ αναφορικά με την διασύνδεση. Επισημαίνεται ότι δυνάμει της

προϋφιστάμενης εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας (ιδίως ν.2867/2000 (άρθρο 8 παρ.3³⁷) και πδ. 165/1999, το οποίο συνιστούσε ενσωμάτωση της οδηγίας 97/33/EK) ο ΟΤΕ υπόκειται στο σύνολο των υποχρεώσεων που προβλέπονται από τις ανωτέρω διατάξεις για τηλεπικοινωνιακούς οργανισμούς με ΣΙΑ και συγκεκριμένα οφείλει να διαπραγματεύεται και να παρέχει διασύνδεση προκειμένου να εξασφαλίζεται η παροχή των δημοσίων τηλεπικοινωνιακών δικτύων ή/και δημόσιων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας σε όλους τους χρήστες σε κοινοτικό επίπεδο, να κοινοποιεί στην ΕΕΤΤ τις συμφωνίες διασύνδεσης, φέρει υποχρέωση αμεροληψίας και διαφάνειας, υποχρέωση να καταρτίζει και να δημοσιεύει, μετά την έγκριση της ΕΕΤΤ, Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης, υποχρέωση να προβαίνει σε λογιστικό διαχωρισμό και να υποβάλλει εκθέσεις καθώς και υποχρέωση κοστοστρέφειας. Οι εν λόγω υποχρεώσεις³⁸, στον τομέα διασύνδεσης, έχουν εξειδικευθεί / συμπληρωθεί με μια σειρά κανονιστικών Αποφάσεων της ΕΕΤΤ, οι κυριότερες εκ των οποίων αναφέρονται στη συνέχεια:

- Κανονισμός Αρχών Κοστολόγησης και Τιμολόγησης :

Στα πλαίσια της ως άνω Απόφασης καθορίζονται μεταξύ άλλων, οι αρχές κοστολόγησης / τιμολόγησης των υπηρεσιών διασύνδεσης. Στα πλαίσια αυτά καθορίζονται οι μεθοδολογίες/ μοντέλα κοστολόγησης που πρέπει να εφαρμοσθούν από τον ΟΤΕ, ως οργανισμό με ΣΙΑ, προκειμένου να καθορισθούν οι τιμές των υπηρεσιών διασύνδεσης.³⁹ Σύμφωνα με την εν λόγω

³⁷ Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του Ν. 2867/2000 «Οι Τηλεπικοινωνιακοί Οργανισμοί που παρέχουν α) σταθερά ή / και κινητά Δημόσια Τηλεπικοινωνιακά Δίκτυα μεταγωγής ή / και Δημόσιες Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες β) Μισθωμένες Γραμμές στις εγκαταστάσεις των Χρηστών και γ) άλλες Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες που ενδεχομένως ορίσει η ΕΕΤΤ με ειδική απόφαση της, οφείλουν να προσφέρουν Διασύνδεση είτε μεταξύ τους, είτε με αλλοδαπούς Τηλεπικοινωνιακούς Οργανισμούς, κατά τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Όλες οι συμφωνίες διασύνδεσης μεταξύ των Τηλεπικοινωνιακών Οργανισμών, καθώς και κάθε άρνηση παροχής Διασύνδεσης από Τηλεπικοινωνιακό Οργανισμό κοινοποιούνται στην ΕΕΤΤ, η οποία διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει τη τροποποίηση ή τον περιορισμό τους κατά τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις. Το ελάχιστο περιεχόμενο της προσφερόμενης Διασύνδεσης, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, συμπεριλαμβανομένων των αρχών τιμολόγησης της Διασύνδεσης, που (για Οργανισμούς με Σημαντική Θέση στην Αγορά) πρέπει να είναι διαφανείς και προσανατολισμένες προς το κόστος, ορίζεται με Απόφαση της ΕΕΤΤ».

³⁸ Οι οποίες διατηρούνται σε ισχύ δυνάμει του άρθρου 68(1) Ν. 3431/2006

³⁹ ΑΠ ΕΕΤΤ 211/3/16-3-2001, ΦΕΚ 466/2001.

Απόφαση ο ΟΤΕ οφείλει να εφαρμόσει για την κοστολόγηση των υπηρεσιών διασύνδεσης κοστολογικό πρότυπο ΜΜΕΚ+, με κοστολογική βάση το τρέχον κόστος.

- Καθορισμός Επιχειρήσεων με ΣΙΑ στην Εθνική Αγορά Διασύνδεσης Δημόσιων Τηλεφωνικών Δικτύων⁴⁰

Με την εν λόγω Απόφαση η ΕΕΤΤ καθόρισε τις Επιχειρήσεις εκείνες που κατέχουν (σύμφωνα με το προϋφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο) ΣΙΑ στην εθνική αγορά διασύνδεσης για τα δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα (ΟΤΕ, VODAFONE, και COSMOTE), και διευκρίνισε τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις των ως άνω επιχειρήσεων σύμφωνα με την εθνική και Κοινοτική νομοθεσία.

- Προσφορά Αναφοράς (ΥΠΔ) του ΟΤΕ για το έτος 2003⁴¹

Δια της εν λόγω Απόφασης εγκρίθηκε το ΥΠΔ του ΟΤΕ για το έτος 2003 κατόπιν τροποποιήσεων που απαιτούνταν προκειμένου να συνάδει το περιεχόμενό του με την Ελληνική και Κοινοτική νομοθεσία. Τα βασικά στοιχεία του ΥΠΔ ήταν τα εξής:

1. Καθορισμός των υπηρεσιών για τις οποίες ο ΟΤΕ όφειλε να παρέχει διασύνδεση.
2. Καθορισμός των διαδικασιών και των τεχνικών προδιαγραφών για την παροχή των 'βασικών υπηρεσιών διασύνδεσης' όπως εκκίνηση κλήσεων, τερματισμός κλήσεων και διαβίβαση κλήσεων.
3. Προσδιορισμός ότι η εκκίνηση κλήσεων και ο τερματισμός κλήσεων παρέχονται σε τρία επίπεδα: ήτοι, αστικό, single και double tandem. Η διαβίβαση παρέχεται σε δύο επίπεδα: single και double.
4. Καθορισμός των διαδικασιών και τεχνικών προδιαγραφών για την παροχή διασύνδεσης για διεθνή κίνηση, υπηρεσίες τερματισμού για εναλλακτικούς παρόχους, υπηρεσίες τερματισμού σε τριψήφιες και τετραψήφιες υπηρεσίες του

⁴⁰ ΑΠ ΕΕΤΤ 275/72Β, ΦΕΚ 148/2003.

⁴¹ ΑΠ ΕΕΤΤ 278/64, ΦΕΚ 457/2003.

- ΟΤΕ, υπηρεσίες freephone και onephone του ΟΤΕ, και υπηρεσίες premium rate του ΟΤΕ.
5. Καθορισμός των διαδικασιών για φορητότητα αριθμών για τις περιπτώσεις εκείνες όπου αριθμοί μεταφέρονται προς/από τον ΟΤΕ.
 6. Καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών για τη διασύνδεση και για κυκλώματα διασύνδεσης.
 7. Καθορισμός της διαδικασίας για την κατανομή του κόστους των ζεύξεων διασύνδεσης με βάση αλγόριθμο ο οποίος στηρίζεται σε πραγματικά στοιχεία κίνησης των μερών επί τη βάσει κίνησης τερματισμού.
 8. Καθορισμός των προδιαγραφών ποιότητας για τις παρεχόμενες υπηρεσίες, τις διαδικασίες για υποβολή και ικανοποίηση αιτημάτων διασύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών μέγιστων χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης αυτών, προβλέψεις κίνησης, μετρήσεις και δοκιμές, διαδικασίες συνεγκατάστασης, μελέτες διαστασιοποίησης δικτύου.
 9. Καθορισμός των γεωγραφικών περιοχών διασύνδεσης με βάση το δίκτυο του ΟΤΕ (ο ΟΤΕ χωρίζει την Ελλάδα σε 11 περιοχές στο επίπεδο single tandem; προκειμένου να παρέχει κάποιος εναλλακτικός πάροχος υπηρεσίες επιπέδου single tandem σε εθνική βάση, πρέπει να διασυνδεθεί σε όλες τις 11 περιοχές). Επιπλέον, ο ΟΤΕ παρέχει 210 τοπικά κέντρα (πράγμα το οποίο σημαίνει ότι προκειμένου να παρέχει κάποιος εναλλακτικός πάροχος υπηρεσίες στο αστικό επίπεδο σε εθνική βάση, πρέπει να διασυνδεθεί με όλα τα 210 κέντρα).
 10. Αναλυτικές τιμές για τις σχετικές υπηρεσίες διασύνδεσης (καθώς και για συναφείς υπηρεσίες, τέλη μισθωμένων γραμμών διασύνδεσης, τέλη προεπιλογής φορέα) που παρέχει ο ΟΤΕ. Σημειώνεται ότι για την πλειονότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, λόγω της μη συμμόρφωσης του ΟΤΕ με την υποχρέωση έγκαιρης/ προσηκούσας υποχρέωσης υποβολής κοστολογικών στοιχείων/ απόδειξης κοστοστρέφειας των υπό ρύθμιση υπηρεσιών, οι τιμές ελέγχονται από την ΕΕΤΤ στα πλαίσια του ετήσιου κοστολογικού ελέγχου και

εφόσον αποδειχθούν ως κοστοστρεφείς ισχύουν αναδρομικά για το εκάστοτε έτος.

- Κανονισμός Προεπιλογής Φορέα [42](#).

Τα βασικά στοιχεία της ως άνω Απόφασης είναι τα εξής:

Οι οργανισμοί που οφείλουν να παρέχουν υπηρεσίες προεπιλογής φορέα είναι οι οργανισμοί εκείνοι που χαρακτηρίστηκαν ως έχοντες ΣΙΑ στις αγορές δημόσιων σταθερών τηλεφωνικών δικτύων.

Οι οργανισμοί που έχουν δικαίωμα να παρέχουν υπηρεσίες μέσω προεπιλογής φορέα είναι οι οργανισμοί εκείνοι που είναι κάτοχοι ειδικής άδειας, που έχουν διασύνδεση με το δίκτυο του υπόχρεου οργανισμού, και στους οποίους έχουν εκχωρηθεί οι σχετικοί αριθμοδοτικοί πόροι.

Οι διαθέσιμοι τύποι προεπιλογής φορέα είναι οι ακόλουθοι:

1. Όλες οι διεθνείς κλήσεις
2. Οι υπεραστικές και κλήσεις προς κινητά
3. Όλες οι κλήσεις

Επίσης στην προαναφερόμενη Απόφαση περιέχονται:

1. Οι απαιτήσεις αναφορικά με την μεταγωγή και δρομολόγηση
2. Διατάξεις αναφορικά με την προστασία του καταναλωτή
3. Διαδικασίες παροχής της προεπιλογής φορέα

Μετά το ΥΠΔ 2003 δεν υφίσταται νεότερο ΥΠΔ. Εντούτοις τα τέλη για τις επιμέρους υπηρεσίες διασύνδεσης έχουν γίνει αντικείμενο μιας σειράς Αποφάσεων της ΕΕΤΤ κατόπιν των ετήσιων κοστολογικών ελέγχων που διεξάγει η ΕΕΤΤ.

Στα πλαίσια του κοστολογικού ελέγχου 2004 με απολογιστικά στοιχεία 2002 η ΕΕΤΤ εξέδωσε δύο Αποφάσεις που αφορούν τα τέλη διασύνδεσης: Την ΑΠ ΕΕΤΤ 334/45/10.11.2004, ΦΕΚ 1730/ 23.11.2004 στην οποία δημοσιεύονται τα μεσοσταθμικά αποτελέσματα για τις υπηρεσίες διασύνδεσης (εκκίνηση, τερματισμός κλήσεων) και τα αποτελέσματα για τη 2Mbps

⁴² ΑΠ ΕΕΤΤ 366/48/8-12-2005, ΦΕΚ 22/2005.

θύρα διασύνδεσης και το κανάλι σηματοδότησης του κοστολογικού ελέγχου του ΟΤΕ. Η εν λόγω Απόφαση καθορίζει συγκεκριμένους όρους για τις μισθωμένες γραμμές διασύνδεσης, την προεπιλογή φορέα, τη φορητότητα αριθμών καθώς και τη διαβίβαση κλήσεων. Με επόμενη Απόφαση, η ΕΕΤΤ ενέκρινε την εφαρμογή από τον ΟΤΕ τιμολογιακής πολιτικής χονδρικής για τις υπηρεσίες διασύνδεσης (υπηρεσίες εκκίνησης, και τερματισμού) που παρέχονται ανά ζώνες χρέωσης, (ώρες αιχμής όσο και σε ώρες μη αιχμής).⁴³

Η ΕΕΤΤ έλαβε πρόσφατα δύο Αποφάσεις που αφορούν μεταξύ άλλων τα τέλη διασύνδεσης του ΟΤΕ. Ειδικότερα, με την ΑΠ ΕΕΤΤ 381/1/3-4-200644 εγκρίθηκαν τα αποτελέσματα του κοστολογικού ελέγχου 2005 με απολογιστικά στοιχεία 2003 (και προϋπολογιστικά 2004-2005) μεταξύ των οποίων οι μεσοσταθμικές κοστοστρεφείς τιμές των υπηρεσιών διασύνδεσης συλλογής, τερματισμού κλήσεων (τοπική, απλή και διπλή) καθώς και διαβίβασης (απλή, διπλή), θυρών διασύνδεσης, καναλιού σηματοδότησης, μισθωμένων γραμμών διασύνδεσης οι οποίες προέκυψαν από το κοστολογικό σύστημα ΜΜΕΚ-ΤΚ του ΟΤΕ, καθώς και η ανάλυση αυτών σε ζώνες χρέωσης (όσον αφορά στις υπηρεσίες διασύνδεσης συλλογής, τερματισμού κλήσεων). Παράλληλα και όσον αφορά τις υπηρεσίες φορητότητας και προεπιλογής φορέα, σύμφωνα με την ως άνω απόφαση ΕΕΤΤ εξακολουθούν να ισχύουν τα τιμολόγια όπως αυτά προέκυψαν από τον προηγούμενο κοστολογικό έλεγχο (ΑΠ. ΕΕΤΤ 334/45/10-11-2004).

Όσον αφορά την τιμολογιακή πολιτική του ΟΤΕ, ο ΟΤΕ επανέλαβε κατ'ουσία την προηγούμενη πρακτική του δεδομένου ότι υπέβαλε τιμολογιακή πολιτική για μια σειρά υπό ρύθμιση υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών διασύνδεσης, η οποία θα εφαρμοσθεί το 2006, χωρίς εντούτοις να έχει υποβάλει ως όφειλε στην ΕΕΤΤ τα στοιχεία τα οποία αιτούντο για τη διενέργεια του κοστολογικού ελέγχου για το έτος 2006 (με απολογιστικά στοιχεία 2004). Η ΕΕΤΤ με πρόσφατη Απόφασή της⁴⁵ επέτρεψε στον ΟΤΕ να εφαρμόσει για το 2006, τιμολόγια ως προσωρινά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 (ιδίως παράγραφοι 5, 8

⁴³ ΑΠ ΕΕΤΤ 337/73, ΦΕΚ 1914/ 24.12.2004.

⁴⁴ ΑΠ ΕΕΤΤ 381/1/3-4-2006, δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

⁴⁵ ΑΠ ΕΕΤΤ 381/2/3-4-2006, ΦΕΚ 558/ 4.5.2006

και 9 της ΑΠ ΕΕΤΤ 277/64/2003) μέχρι τον προσδιορισμό κοστοστρεφών τιμολογίων, με το σκεπτικό ότι η μη συμμόρφωση του ΟΤΕ με τις εκ του νόμου υποχρεώσεις του δε μπορεί να οδηγεί σε περιορισμό ή επιβράδυνση του ρυθμού της ανάπτυξης του ανταγωνισμού στην αγορά. Σχετικά με τις υπηρεσίες διασύνδεσης, η ως άνω απόφαση περιλαμβάνει τιμές για τις υπηρεσίες συλλογής και τερματισμού κλήσεων ανά ζώνες χρέωσης, τιμές για τις λοιπές υπηρεσίες διασύνδεσης (ιδίως Απλή και διπλή Διαβίβαση Κλήσεων, Μισθωμένες γραμμές διασύνδεσης, Θύρες Διασύνδεσης 2 Mbps, κανάλι σηματοδοσίας) καθώς και τιμές φορητότητας και προεπιλογής φορέα.

3.6. Κατευθύνσεις για την Επιλογή Υποχρεώσεων

3.6.1. Υποχρεώσεις βασιζόμενες στην φύση του προσδιοριζόμενου προβλήματος ανταγωνισμού, εύλογες και αναλογικές

Κατά την επιλογή των κατάλληλων υποχρεώσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που έχουν εντοπιστεί, η ΕΕΤΤ έχει την υποχρέωση να λάβει υπόψη της τους στόχους που αναφέρονται στο Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο (προώθηση του ανταγωνισμού, συνεισφορά στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και προώθηση των συμφερόντων των χρηστών). Επιπλέον, το Άρθρο 8(4) της Οδηγίας για την Πρόσβαση απαιτεί όπως οι υποχρεώσεις που θα επιβληθούν από την ΕΕΤΤ είναι βασισμένες στη φύση του προβλήματος ανταγωνισμού που εντοπίζεται, είναι αναλογικές και αιτιολογημένες ενόψει των στόχων που τίθενται στο Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο.

3.6.2. Υποστήριξη επενδύσεων σε υποδομές

Πρωτού επιβάλλει την παροχή πρόσβασης στα στοιχεία δικτύου μιας άλλης επιχείρησης, η ΕΕΤΤ οφείλει να λάβει υπόψη της τις απαιτήσεις του Άρθρου 12(2) της Οδηγίας για την Πρόσβαση, όπου σημειώνεται ότι κάθε υποχρέωση πρόσβασης πρέπει να είναι αναλογική

ενόψει των απαιτήσεων στα πλαίσια του Άρθρου 8 της Οδηγίας Πλαίσιο.⁴⁶ Ειδικότερα, το Άρθρο 12(2)(α) της Οδηγίας για την Πρόσβαση απαιτεί όπως η ΕΕΤΤ εξετάσει *‘την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών [...] λαμβάνοντας υπόψη την φύση και τον τύπο της αφορώσης διασύνδεσης [...]’*. Διευκρινίζοντας το εύρος των ως άνω Άρθρων, το Προοίμιο 19 της Οδηγίας για την Πρόσβαση επισημαίνει ότι *“η επιβολή από μέρους των ΕΡΑ υποχρεωτικής πρόσβασης η οποία αυξάνει τον ανταγωνισμό βραχυπρόθεσμα δεν θα πρέπει να μειώνει τα κίνητρα των ανταγωνιστών να επενδύσουν σε εναλλακτικές ευκολίες οι οποίες θα διασφαλίσουν περισσότερο ανταγωνισμό μακροπρόθεσμα.”*

Ο σκοπός της ανωτέρω διακήρυξης αναλύεται συνοπτικά στο κείμενο των θέσεων του ERG σχετικά με τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ καθετοποιημένων παρόχων και εναλλακτικών παρόχων δημιουργεί πίεση μειώσεων του κόστους σε όλη την αλυσίδα αξιών. *“Αυτό θα δημιουργήσει αυξανόμενες συνθήκες για ανταγωνισμό, καινοτομία κλπ τα οποία δημιουργούν μια δυναμική πίεσης του κόστους. Οι καταναλωτές επωφελούνται επίσης από τις διαφοροποιημένες προσφορές οι οποίες ανταποκρίνονται καλύτερα στις προσωπικές τους ανάγκες. Υπάρχει κοινή συναίνεση ότι υφίσταται μεγαλύτερη βλάβη στο κοινό όφελος όταν υπάρχουν οι δυνατότητες υποκατάστασης αλλά δεν προωθούνται. Κάτι τέτοιο καθυστερεί την εισαγωγή νέων και καινοτόμων υπηρεσιών και ειδικότερα όσον αφορά την ευρυζωνικότητα, κάτι τέτοιο δύναται να έχει αρνητικές συνέπειες στην γενική οικονομία.”*⁴⁷

Η επιβολή υποχρέωσης παροχής πρόσβαση σε στοιχεία δικτύου, ιδίως με προνομιακούς όρους και προϋποθέσεις, τουλάχιστον για τις περιπτώσεις εκείνες όπου αυτά τα στοιχεία δύναται να αναπαραχθούν από εναλλακτικούς παρόχους δύναται να αυξήσει τον ανταγωνισμό βραχυπρόθεσμα. Ωστόσο, δύναται στην θεωρία, να αποτρέψει τους εναλλακτικούς παρόχους

⁴⁶ Το Άρθρο 8 (2) αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ *“οφείλει να προωθήσει τον ανταγωνισμό στην παροχή ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών ευκολιών και υπηρεσιών ενθαρρύνοντας μεταξύ άλλων: [...] (γ)ενθαρρύνοντας αποτελεσματικές επενδύσεις σε υποδομή και προωθώντας την καινοτομία”*.

⁴⁷ *‘ERG Common Position on the approach to appropriate remedies in the new regulatory framework’*, σελ. 67-68.

από το να επενδύσουν σε εναλλακτική υποδομή εάν συνέχιζαν να παίρνουν πρόσβαση σε αυτά τα στοιχεία με προνομιακούς όρους από τον καθετοποιημένο πάροχο. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι για τις περιπτώσεις εκείνες που είναι αναλογικό και είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών μακροπρόθεσμα, η ΕΕΤΤ πρέπει να επιβάλλει την πρόσβαση σε ουσιώδεις ευκολίες οι οποίες δύναται στο κοντινό μέλλον να είναι οικονομικά βιώσιμο να αναπαραχθούν.

Όσον αφορά την βιωσιμότητα της αναπαραγωγής του δικτύου οι παράγοντες που πρέπει να εκτιμηθούν συμπεριλαμβάνουν μεταξύ άλλων: την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή της εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών ενόψει της εξέλιξης της αγοράς, την βιωσιμότητα της παροχής της προτεινόμενης πρόσβασης σχετικά με την διαθέσιμη χωρητικότητα, την αρχική επένδυση του κατόχου των ευκολιών λαμβάνοντας υπόψη τα επενδυτικά ρίσκα και την ανάγκη να διασφαλισθεί ο ανταγωνισμός μακροπρόθεσμα.

Όσον αφορά τις υποχρεώσεις διασύνδεσης που προτείνονται στην παρούσα διαβούλευση, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι ως άνω εκτιμήσεις είναι σχετικές με την τιμολόγηση της πρόσβασης, καθώς και για την ρυθμιστική υποχρέωση της παροχής πρόσβασης (βλέπε Ενότητα 3.7.1)

Αναφορικά με την υποχρέωση ελέγχου τιμών, το Άρθρο 13 της Οδηγίας για την Πρόσβαση απαιτεί από την ΕΕΤΤ να διασφαλίζει ότι ο όποιος μηχανισμός ανάκτησης του κόστους επιβάλλεται πρέπει να προωθεί την αποτελεσματικότητα και να μεγιστοποιεί τα συμφέροντα των καταναλωτών.

3.6.3. Προστασία των καταναλωτών για τις περιπτώσεις εκείνες όπου η αναπαραγωγή των στοιχείων που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών δεν θεωρείται εφικτή.

Όπου είναι απαραίτητο να δοθεί στους εναλλακτικούς παρόχους πρόσβαση στις χονδρικές ευκολίες ενός παρόχου με ΣΙΑ προκειμένου να προωθηθεί η εξέλιξη του ανταγωνισμού, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι κυρίως τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των καταναλωτών που πρέπει να λάβει υπόψη της. Από αυτήν την άποψη το σημείο 20 του προοιμίου της Οδηγίας για την Πρόσβαση τονίζει την ανάγκη να μην υπο-αμείβεται ο πάροχος

με ΣΙΑ που υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση και το Άρθρο 13(2) της Οδηγίας για την πρόσβαση αναφέρει ότι η τιμολόγηση της πρόσβασης πρέπει να διασφαλίζει τον ανταγωνισμό και προς αυτό τον σκοπό να διευκολύνει ώστε οι επενδύσεις στις ευκολίες να αμείβονται επαρκώς.

3.6.4. Εφαρμογή υποχρεώσεων συμβατών με τα κίνητρα

Η ρύθμιση του νέου ρυθμιστικού πλαισίου περιγράφηκε από το ERG ως ‘συμβατή με τα κίνητρα’. Η «συμβατή με τα κίνητρα» ρύθμιση σχεδιάζεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η συμμόρφωση με το περιεχόμενο της ρύθμισης να είναι προς το συμφέρον των ρυθμιζόμενων μερών. Κατά τον σχεδιασμό τέτοιου είδους ρύθμισης ειδική προσοχή πρέπει να δίνεται στα εξής: (i) στα οικονομικά κίνητρα των εμπλεκόμενων μερών (ii) την ασυμμετρία των σχετικών πληροφοριών (iii) τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των ίδιων των ΕΡΑ και (iv) τα πρακτικά ζητήματα σχετικά με τη συμμόρφωση και την επιβολή των ρυθμιστικών υποχρεώσεων. Το τελικό αποτέλεσμα είναι ότι η συμμόρφωση είναι προς όφελος των ρυθμιζόμενων.

3.7. Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις

3.7.1. Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ

Στην παρούσα Ενότητα, η EETT παραθέτει τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ ενόψει των συνθηκών της αγοράς. Οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις που δύναται να επιβάλλει η EETT αναφορικά με τις χονδρικές αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών αναφέρονται στην Οδηγία για την Πρόσβαση.

Οι προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις, οι οποίες αναλύονται στη συνέχεια, περιλαμβάνουν την υποχρέωση παροχής πρόσβασης, διαφάνειας, μη διακριτικής μεταχείρισης, ελέγχου τιμών και κοστολόγησης καθώς και λογιστικού διαχωρισμού. Οι εν λόγω υποχρεώσεις αφορούν (εκτός αν ορίζεται διαφορετικά) και τις τρεις σχετικές χονδρικές αγορές διασύνδεσης, οι οποίες ορίστηκαν από την EETT, και στις οποίες η EETT κατέληξε ότι ο ΟΤΕ έχει ΣΙΑ, ήτοι:

- την εθνική αγορά υπηρεσιών χονδρικής εκκίνησης κλήσεων,
- την αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων στους συνδρομητές του ΟΤΕ, και
- την εθνική αγορά χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης κλήσεων

A. Υποχρέωση Πρόσβασης και Χρήσης Ειδικών Ευκολιών Δικτύου

Στην παρούσα Ενότητα, η ΕΕΤΤ καθορίζει τις προτεινόμενες υποχρεώσεις πρόσβασης που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ αναφορικά με τις αγορές διασύνδεσης για υπηρεσίες χονδρικού τερματισμού, εκκίνησης και διαβίβασης.

Όπως αναφέρθηκε στην συζήτηση στην Ενότητα 2.5 ανωτέρω, σε ορισμένες περιπτώσεις η άρνηση παροχής πρόσβασης σε στοιχεία χονδρικής έχει συχνά ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση του ανταγωνισμού στο επίπεδο λιανικής. Το είδος των χονδρικών στοιχείων από τα οποία δύνανται να προκαλούνται τα περισσότερα προβλήματα ανταγωνισμού περιγράφηκαν ανωτέρω ως ‘ουσιώδεις ευκολίες’, ή επενδύσεις οι οποίες δεν δύνανται κατά τον συγκεκριμένο χρόνο και περιστάσεις να αναπαραχθούν οικονομικά από άλλους παρόχους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, δεδομένου ότι οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις της διαφάνειας, μη-διακριτικής μεταχείρισης ή του λογιστικού διαχωρισμού δεν επαρκούν είτε από μόνες τους είτε συνδυαστικά προκειμένου να μπορέσει να αναπτυχθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις αγορές λιανικής, απαιτείται κάποια άλλη περισσότερο παρεμβατική ρύθμιση. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι υπηρεσίες εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων του ΟΤΕ εμπίπτουν στην ανωτέρω περιγραφή και στις ανωτέρω θεωρήσεις. Ειδικότερα:

Τερματισμός κλήσεων

Το αρχικό συμπέρασμα της ΕΕΤΤ είναι ότι κάθε μεμονωμένο σταθερό δίκτυο συνιστά μια ξεχωριστή αγορά προϊόντων για την υπηρεσία χονδρικού τερματισμού κλήσεων του κάθε παρόχου στους πελάτες του. Η ΕΕΤΤ αναφέρεται στο ζήτημα του τερματισμού στα δίκτυα των εναλλακτικών παρόχων κατωτέρω στην Ενότητα 3.7.2.

Η ΕΕΤΤ υποστηρίζει ότι, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνδεσιμότητα, επιβάλλεται όπως ο ΟΤΕ παρέχει τερματισμό για κλήσεις προς συνδρομητές του, οι οποίες εκκινούν από τα δίκτυα άλλων παρόχων. Είναι ξεκάθαρο ότι δεν είναι οικονομικά βιώσιμο για τους

εναλλακτικούς παρόχους να αναπαράγουν το τοπικό δίκτυο πρόσβασης του ΟΤΕ το οποίο θα απαιτείτο προκειμένου να παρέχουν ανταγωνιστικές (πλήρους γεωγραφικής κάλυψης) υπηρεσίες τερματισμού. Επίσης, δεν είναι τεχνικά δυνατό για μια επιχείρηση άλλη από αυτή του παρόχου του δικτύου τερματισμού να τερματίσει την κλήση.

Εκκίνηση κλήσεων

Προτού δοθεί πρόσβαση σε κάποιο χονδρικό προϊόν που ελέγχεται από έναν πάροχο με ΣΙΑ, το άρθρο 12(2)(α) της Οδηγίας για την Πρόσβαση, απαιτεί από την ΕΕΤΤ να εξετάσει το κατά πόσο η υποχρεωτική πρόσβαση θα περιόριζε άλλες επιλογές όπως την αναπαραγωγή των στοιχείων από εναλλακτικούς παρόχους.⁴⁸ Διευκρινίζοντας τα ως άνω άρθρα το σημείο 19 του προοιμίου της οδηγίας για την πρόσβαση αναφέρει ότι: *«η επιβολή από τις ΕΡΑ υποχρεωτικής πρόσβαση που αυξάνει τον ανταγωνισμό βραχυπρόθεσμα δεν πρέπει να μειώνει τα κίνητρα των ανταγωνιστών να επενδύουν σε εναλλακτικές ευκολίες που θα διασφαλίσουν περισσότερο ανταγωνισμό μακροπρόθεσμα»*. Η βασική εναλλακτική των χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης για τους εναλλακτικούς παρόχους θα ήταν να επενδύσουν σε δικά τους δίκτυα πρόσβασης (δίκτυο χαλκού, ασύρματα δίκτυα, δορυφορικά δίκτυα, δίκτυα οπτικών ινών) ή να αποκτήσουν αδεσμοποίητη πρόσβαση από τον ΟΤΕ. Τα στοιχεία της ΕΕΤΤ και η ανάλυσή της υποδεικνύουν ότι καμία από αυτές τις επιλογές δεν θα ασκήσει επαρκή ανταγωνιστική πίεση στον ΟΤΕ εντός μιας εύλογης χρονικής περιόδου.

Επί του παρόντος, η ΕΕΤΤ έχει καταστήσει υποχρεωτική την πρόσβαση και ρυθμίζει τις τιμές που χρεώνονται από τον ΟΤΕ για την παροχή χονδρικής εκκίνησης κλήσεων σε παρόχους επιλογής/προεπιλογής φορέα.

Διαβίβαση

Όπως περιγράφηκε ανωτέρω, διαβίβαση παρέχεται μόνο για μη-τοπικές κλήσεις. Όταν ένας εναλλακτικός πάροχος έχει μια μη-τοπική κλήση που πρέπει να τερματίσει στο δίκτυο του ΟΤΕ, η έλλειψη διαβίβασης θα απαιτούσε από τους εναλλακτικούς παρόχους να κατασκευάσουν

⁴⁸ Το άρθρο 12(2) χρησιμοποιεί την εξής εκφραση, “την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών, λαμβάνοντας υπόψη την φύση και τύπο της αφορώσης διασύνδεσης”.

ένα δίκτυο κορμού πλήρους γεωγραφικής κάλυψης. Η παροχή διαβιβαστικών υπηρεσιών ως εναλλακτική της διασύνδεσης με τερματισμό είναι δυνατή όπου υπάρχουν εναλλακτικά δίκτυα. Στις περισσότερες περιπτώσεις, μόνο ο ΟΤΕ μπορεί να παρέχει διαβίβαση και η ΕΕΤΤ δεν αναμένει ότι αυτή η κατάσταση θα αλλάξει στο άμεσο μέλλον. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ απαιτεί από τον ΟΤΕ να παρέχει διαβιβαστικές υπηρεσίες από τα σημεία παράδοσης της κίνησης στα τοπικά κέντρα του ΟΤΕ και αντίστροφα (από τα τοπικά κέντρα μέχρι τα σημεία παράδοσης).

Επί του παρόντος, ο ΟΤΕ παρέχει υπηρεσίες εκκίνησης σύμφωνα με τα επίπεδα ιεραρχίας του δικτύου του: τοπική, απλή και διπλή (local, single tandem και double tandem). Η ΕΕΤΤ σημείωσε ήδη, αναφορικά με τη μη διακριτική μεταχείριση, ότι για τις περιπτώσεις εκείνες όπου οι τοπικές κλήσεις εκκινούν από εναλλακτικούς παρόχους σε επίπεδο tandem (και κυρίως double tandem) οι απαιτήσεις διαβίβασης δύναται να είναι μεγαλύτερες και συνεπώς τα κόστη υψηλότερα σχετικά με το εάν αυτές οι κλήσεις εκκινούνταν από τον ΟΤΕ. Σε αυτές τις περιπτώσεις η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να παρέχει στους εναλλακτικούς παρόχους τις απαιτούμενες υπηρεσίες διαβίβασης. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ θα εκτιμήσει το συνολικό επαυξητικό κόστος που έχει ο ΟΤΕ για την παροχή της υπηρεσίας διαβίβασης και θα εξετάσει επίσης την δομή των τιμών που πληρώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι για αυτές τις υπηρεσίες. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι κάτι τέτοιο είναι σύμφωνο με τους όρους του άρθρου 12(2).⁴⁹

Μια άλλη μορφή παροχής υπηρεσιών διαβίβασης είναι η περίπτωση όπου ο ΟΤΕ παρέχει διαβιβαστικές υπηρεσίες σε ένα πάροχο Α ο οποίος επιθυμεί να τερματίσει κίνηση σε ένα πάροχο Β αλλά δεν υπάρχει διασύνδεση μεταξύ των παρόχων Α και Β. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι υπηρεσίες διαβίβασης είναι μεταξύ των κέντρων των εν λόγω παρόχων και όχι του ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ο ΟΤΕ πρέπει να εξακολουθήσει να παρέχει την εν λόγω υπηρεσία καθότι η

⁴⁹ [Στο άρθρο 12 (2) σημειώνεται: «Στις περιπτώσεις όπου οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές εξετάζουν την επιβολή υποχρεώσεων [πρόσβασης], και ιδιαίτερα κατά την εκτίμηση του εάν οι υποχρεώσεις αυτές είναι αναλογικές σε σχέση με τις διατάξεις του άρθρου 8 της οδηγίας 2002/32/ΕΕ (Οδηγία Πλαίσιο), πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους ειδικά τους ακόλουθους παράγοντες:
(...) (γ) την αρχική επένδυση του κατόχου της ευκολίας, έχοντας υπόψη τους συναφείς με την υλοποίηση της επένδυσης κινδύνους

περιορισμένη κίνηση μεταξύ των δικτύων των εναλλακτικών παρόχων καθιστά σε πολλές περιπτώσεις την διασύνδεση μεταξύ των εναλλακτικών παρόχων μη οικονομικά βιώσιμη.

Συμπέρασμα / Προτεινόμενες υποχρεώσεις πρόσβασης για τις αγορές εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων

Η ΕΕΤΤ προτείνει συνεπώς να επιβληθούν στον ΟΤΕ οι εξής υποχρεώσεις:

1. Να παρέχει χονδρική εκκίνηση κλήσεων. Οι χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης θα περιλαμβάνουν τα εξής⁵⁰:
 - Εκκίνηση κλήσεων μέσω Επιλογής/ Προεπιλογής Φορέα προς γεωγραφικούς και μη γεωγραφικούς αριθμούς (συμπεριλαμβανομένου και κλήσεων προς κινητά δίκτυα), προκειμένου να καθίσταται δυνατό στους παρόχους επιλογής/προεπιλογής να παρέχουν τέτοιες κλήσεις.
2. Να παρέχει χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης οι οποίες θα περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:
 - Διαβίβαση συνδεδεμένη με χονδρική εκκίνηση κλήσεων ή χονδρικό τερματισμό
 - Υπηρεσία διαβίβασης κλήσεων μεταξύ άλλων δικτύων.
3. Να παρέχει υπηρεσίες χονδρικού τερματισμού κλήσεων
4. Να μην ανακαλεί τις υπηρεσίες χονδρικής εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης που ήδη παρέχει.

⁵⁰ Η ΕΕΤΤ θα εξετάσει επίσης το ενδεχόμενο ρύθμισης της τιμής των αστικών, εθνικών και διεθνών κλήσεων καθώς και των τελών παρακράτησης για κλήσεις από σταθερό προς κινητό, από σταθερό προς σταθερό και κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών στα πλαίσια των επιβαλλόμενων ρυθμιστικών υποχρεώσεων σε παρόχους με ΣΙΑ στις αγορές λιανικής. Η ΕΕΤΤ δύναται επίσης να εξετάσει το εύρος των υποχρεώσεων επιλογής προεπιλογής φορέα που ισχύουν επί του παρόντος για τον ΟΤΕ, στα πλαίσια της εξέτασης της αγοράς για τα δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα σε σταθερή θέση σύμφωνα με το άρθρο 19(1) της Οδηγίας για την καθολική υπηρεσία.

5. Να παρέχει πρόσβαση σε συναφείς ευκολίες του ΟΤΕ προκειμένου να διασφαλισθεί αποτελεσματική πρόσβαση στις υπηρεσίες διασύνδεσης. Η Οδηγία Πλαίσιο, ορίζει τις ‘συναφείς ευκολίες’ ως ‘τις ευκολίες εκείνες που συνδέονται με ένα δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και/ή υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και επιτρέπουν ή/και υποστηρίζουν την παροχή υπηρεσιών μέσω του δικτύου ή/και υπηρεσίας’. Συνεπώς, σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) (στ) της Οδηγίας για την Πρόσβαση απαιτείται και υποχρέωση συνεγκατάστασης. Μέσω της συνεγκατάστασης, ο νέος πάροχος δύναται να εγκαταστήσει τον κατάλληλο εξοπλισμό προκειμένου να διασυνδέσει το δίκτυό του με αυτό του ΟΤΕ, χρησιμοποιώντας ίδια μέσα (της κυριότητας ή της κατοχής του). Η υποχρέωση συνεγκατάστασης θα περιλαμβάνει επιλογές όπως φυσική συνεγκατάσταση, απομακρυσμένη και εικονική συνεγκατάσταση, οι οποίες κρίνονται κατάλληλες, σύμφωνα με τις συνθήκες. Οι συγκεκριμένες μορφές όλων των προσφερόμενων επιλογών συνεγκατάστασης πρέπει να δημοσιεύονται στα πλαίσια της Προσφοράς Αναφοράς Υπηρεσιών Διασύνδεσης, σύμφωνα με το άρθρο 9 της Οδηγίας για την Πρόσβαση. Επίσης θα πρέπει να παρέχει πρόσβαση σε υπηρεσίες σηματοδοσίας και σε υπηρεσίες ζεύξεων διασύνδεσης (πορτών διασύνδεσης).
6. Σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) (ε) της Οδηγίας για την Πρόσβαση να παρέχει στους εναλλακτικούς παρόχους ανοικτή πρόσβαση σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα και άλλες βασικές τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για την διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή εικονικών υπηρεσιών δικτύου. Ομοίως, σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) (η) της Οδηγίας για την Πρόσβαση, ο ΟΤΕ απαιτείται να παρέχει πρόσβαση σε όλα τα συστήματα πληροφορικής που απαιτούνται ώστε να διασφαλίζεται δίκαιος ανταγωνισμός κατά την παροχή των υπηρεσιών.
7. Τέλος, σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι ως άνω υποχρεώσεις θα πρέπει να συνοδεύονται με όρους ισότιμου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα. Τα εν λόγω ζητήματα έχουν αποδειχθεί ως ιδιαίτερος προβληματικά στην υπό εξέταση αγορά λόγω των ενεργειών του

ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι απαραίτητη η ύπαρξη Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσίας (Service Level Agreements (SLAs)) και μάλιστα για όλα τα προϊόντα, και για όλες τις διαδικασίες όπως παροχή των υπηρεσιών διασύνδεσης και αποκατάσταση βλαβών. Στην περίπτωση όπου έχει τεθεί σε ισχύ η Συμφωνία Επιπέδου Υπηρεσίας (SLA), η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι θα πρέπει να ισχύουν και να εφαρμόζονται συγκεκριμένες ρήτρες και όροι αναφορικά με την ευθύνη των μερών οι οποίες και θα λειτουργούν ως κίνητρο για την συμμόρφωση των μερών με αυτά. Η βασική/ ελάχιστη ποιότητα των παραμέτρων υπηρεσιών (Βασικό Επίπεδο Συμφωνιών Υπηρεσιών –(Βασικό SLA)) καθώς και οι σχετικές οικονομικές ρήτρες ή όροι αναφορικά με την ευθύνη των μερών που θα ισχύουν σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις του Βασικού SLA, θα πρέπει να αποτελούν μέρος της βασικής λίστας των περιεχομένων της σχετικής Προσφοράς Αναφοράς που θα δημοσιεύεται από τον ΟΤΕ σύμφωνα με το άρθρο 9 της Οδηγίας Πρόσβασης. Προκειμένου να διασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα του βασικού επιπέδου SLA, η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να δημοσιοποιεί δείκτες αποτελεσματικότητας επί τριμηνιαίας βάσης και *ad hoc*, όταν κάτι τέτοιο απαιτηθεί από την ΕΕΤΤ. (βλέπει επίσης κατωτέρω σε σχέση με την υποχρέωση ‘διαφάνειας’). Επιπλέον, η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να διαπραγματεύεται με καλή πίστη όλα τα εύλογα αιτήματα αναφορικά με SLAs πέραν του βασικού. Για τον σκοπό αυτό, η ΕΕΤΤ θα προβεί σε διάλογο με τον ΟΤΕ προκειμένου να διαμορφώσει το εύρος και τις ρήτρες των εν λόγω SLAs.

Καθότι οι ως άνω υποχρεώσεις θα ήταν αναποτελεσματικές αν δεν ρυθμιζόταν και η τιμή των υποχρεώσεων πρόσβασης, η ΕΕΤΤ προτείνει επίσης να ρυθμιστούν οι τιμές ορισμένων μορφών υποχρεωτικής πρόσβασης. Το τελευταίο ρυθμιστικό μέτρο αναλύεται κατωτέρω.

Υποχρέωση Μη-Διακριτικής Μεταχείρισης

Η ΕΕΤΤ δύναται, σε περιπτώσεις όπου το θεωρεί κατάλληλο, να επιβάλλει μια υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης ως συμπληρωματική της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης. Στις περιπτώσεις όπου έχει επιβληθεί στον πάροχο με ΣΙΑ υποχρέωση πρόσβασης και ιδίως όταν έχει επιβληθεί υποχρέωση κοστοστρέφειας ή υποχρέωση ελέγχου τιμών, ο εν λόγω πάροχος δύναται να έχει αυξημένα κίνητρα να προβαίνει σε διακρίσεις όσον αφορά τις μη τιμολογιακές παραμέτρους των υπηρεσιών του. Υπάρχουν δύο τύποι διακριτικής μεταχείρισης τους οποίους η ΕΕΤΤ σκοπεύει να αποτρέψει μέσω της επιβολής ρυθμιστικών υποχρεώσεων στον πάροχο με ΣΙΑ: (i) περιπτώσεις όπου ο πάροχος με ΣΙΑ διακρίνει μεταξύ εναλλακτικών παρόχων και (ii) περιπτώσεις στις οποίες ο πάροχος με ΣΙΑ προβαίνει σε διάκριση μεταξύ των λιανικών του υπηρεσιών (ή αυτών των θυγατρικών του) και αυτών των εναλλακτικών παρόχων που τον ανταγωνίζονται στην αγορά λιανικής.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποχρέωση της μη διακριτικής μεταχείρισης είναι η μόνη ρυθμιστική υποχρέωση η οποία μπορεί να αντιμετωπίσει άμεσα τα ως άνω προβλήματα ανταγωνισμού και να διασφαλίσει ότι ο ΟΤΕ δεν κάνει διακρίσεις τόσο μεταξύ των παρόχων όσο και προς όφελος του λιανικού του άκρου (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων).

Στην παρούσα ενότητα, η ΕΕΤΤ προσδιορίζει τις προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις μη διακριτικής μεταχείρισης που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ ως πάροχο με ΣΙΑ σε όλες τις αγορές διασύνδεσης, δηλ: (i) την αγορά χονδρικής εκκίνησης κλήσεων (ii) την αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες, και (iii) την αγορά χονδρικών διαβιβαστικών υπηρεσιών.

Η ΕΕΤΤ προτείνει συνεπώς να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης, για κάθε μια από τις αγορές διασύνδεσης που προσδιορίστηκαν ανωτέρω. Η επιβολή της εν λόγω ρυθμιστικής υποχρέωσης έχει ως συνέπεια ότι, αναφορικά με την χονδρική εκκίνηση κλήσεων, τον χονδρικό τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες και την χονδρική διαβίβαση κλήσεων:

- Ο ΟΤΕ θα οφείλει να μην προβαίνει σε πρακτικές που βλάπτουν τον ανταγωνισμό και οι οποίες: (i) διακρίνουν μεταξύ διαφόρων εναλλακτικών παρόχων, και/ή (ii) διακρίνουν μεταξύ των λιανικών του άκρων και

εναλλακτικών παρόχων που ανταγωνίζονται στο επίπεδο λιανικής. Η ΕΕΤΤ επιθυμεί να αποτρέψει κάθε μορφή διακριτικής μεταχείρισης και απαιτεί από τον ΟΤΕ να εφαρμόζει όμοιους όρους σε όμοιες περιπτώσεις σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν αντίστοιχες υπηρεσίες και οφείλει να παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες στους άλλους υπό τους ίδιους όρους και με την ίδια ποιότητα με αυτούς που εφαρμόζει και στο δικό του λιανικό άκρο(συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων). Η όποια εξαίρεση από την ως άνω αρχή πρέπει να βασίζεται σε αδιάσειστες αποδείξεις (δηλ ο ΟΤΕ φέρει το βάρος της απόδειξης προκειμένου να θεμελιώσει ότι οποιαδήποτε διαφορετική μεταχείριση βασίζεται σε παράγοντες κόστους).

- Ειδικότερα, οι υπηρεσίες και οι πληροφορίες του ΟΤΕ αναφορικά με την διασύνδεση πρέπει να παρέχονται στους εναλλακτικούς παρόχους μέσα στα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα και επί τη βάση προδιαγραφών ποιότητας οι οποίες είναι τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές που παρέχει ο ΟΤΕ στο λιανικό του άκρο. Κατά την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης δεν πρέπει να παρατηρούνται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, ούτε σύζευξη προϊόντων ή υπηρεσιών εκτός και εάν αυτές δικαιολογούνται επί τη βάση τεχνικών λόγων, ενώ ο ΟΤΕ δεν πρέπει να θέτει αδικαιολόγητους / μη εύλογους συμβατικούς όρους.
- Οι πληροφορίες που αποκτώνται από τον ΟΤΕ συνεπεία της παροχής υπηρεσιών διασύνδεσης σε κάποιον εναλλακτικό πάροχο, δεν θα χρησιμοποιούνται από τον ΟΤΕ ή το λιανικό του άκρο κατά οποιονδήποτε τρόπο και θα παρέχεται προς το σκοπό αυτό έγγραφη ρητή δέσμευση.

Προκειμένου ο ΟΤΕ να μην προβαίνει κατά την τιμολόγηση των υπηρεσιών διασύνδεσης σε αντιανταγωνιστικές πρακτικές (υπερβολική τιμολόγηση, συμπίεση περιθωρίου) οι οποίες του επιτρέπουν να αποκτά ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε σχέση με τους άλλους παρόχους, η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης την οποία προτείνει η ΕΕΤΤ θα απαιτεί από τον ΟΤΕ να αποδεικνύει ότι οι χρεώσεις του αναφορικά με την εκκίνηση και τον τερματισμό δεν διαφέρουν σημαντικά σε σχέση με τις σχετικές λιανικές υπηρεσίες τις οποίες παρέχει ή αποκτά.

Ειδικότερα οι χρεώσεις για την εκκίνηση και τον τερματισμό δεν πρέπει να διαφέρουν με βάση το εάν παρακρατώνται από τον ΟΤΕ (από τα έσοδα λιανικής που συλλέγονται από τον ΟΤΕ) ή εάν χρεώνονται από τον ΟΤΕ στους εναλλακτικούς παρόχους, παρά μόνο στο βαθμό που τέτοιες διαφοροποιήσεις δύνανται να δικαιολογούνται από διαφορές στα κόστη.

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου ο ΟΤΕ δεν απαιτείται να παρέχει στο εαυτό του προϊόντα τα οποία παρέχει σε επίπεδο χονδρικής, όπως για παράδειγμα στις περιπτώσεις όπου η εκκίνηση και ο τερματισμός κλήσεων γίνεται στο ίδιο τοπικό κέντρο του ΟΤΕ, οπότε στη περίπτωση όπου ο εναλλακτικός πάροχος δεν έχει διασυνδεθεί σε τοπικό επίπεδο ο ΟΤΕ διαβιβάζει την κλήση στο σημείο διασύνδεσης με τον εναλλακτικό πάροχο ενώ στη περίπτωση όπου ο ΟΤΕ διεκπεραιώνει την κλήση η εν λόγω διαβίβαση δεν θα ήταν απαραίτητη. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι πρέπει να διασφαλίζεται μη διακριτική μεταχείριση συγκρίνοντας τους όρους παροχής της εν λόγω υπηρεσίας στα τρίτα μέρη με τους όρους στους οποίους παρέχεται στο λιανικό άκρο του ΟΤΕ και τις συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις η αντίστοιχη υπηρεσία η οποία επιτελεί την ίδια λειτουργία.

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι μια υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης δύναται να μην αποτελεί από μόνη της επαρκές ρυθμιστικό μέτρο, στο βαθμό που ο ΟΤΕ ενδέχεται να μην παρέχει στον εαυτό του τις υπηρεσίες που δύναται να αιτηθεί ένας εναλλακτικός πάροχος. Για παράδειγμα, είναι πολύ πιθανό το λιανικό άκρο του ΟΤΕ να μην έχει την ανάγκη όλων των υπηρεσιών διασύνδεσης. Ως εκ τούτου, δεν θα ήταν δυνατό να βασισθούν οι όροι των SLAs αποκλειστικά στην εμπειρία και τις ανάγκες του λιανικού άκρου του ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ προτείνει συνεπώς, να επιβληθούν στον ΟΤΕ και επιπρόσθετες υποχρεώσεις πρόσβασης. Επίσης, είναι αναγκαίο να επιβληθούν και υποχρεώσεις διαφάνειας και λογιστικού διαχωρισμού προκειμένου να γίνεται παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης.

Υποχρέωση Διαφάνειας

Οι υποχρεώσεις σχετικά με την διαφάνεια που προτείνονται κατωτέρω θα εφαρμοσθούν σε όλες τις τρεις αγορές διασύνδεσης στις οποίες ο ΟΤΕ καθορίστηκε ως έχων ΣΙΑ.

Εκτός από τη λειτουργία την οποία επιτελεί προκειμένου να καλύψει το κενό πληροφοριών μεταξύ ενός παρόχου με ΣΙΑ και ενός ανταγωνιστή του, η επιβολή ρυθμιστικής υποχρέωσης διαφάνειας στοχεύει επίσης στο να παρέχονται πληροφορίες οι οποίες δύνανται να χρησιμοποιηθούν για την ενίσχυση και αποτελεσματικότητα άλλων υποχρεώσεων που τυχόν έχουν επιβληθεί στον πάροχο με ΣΙΑ.

Πράγματι, η EETT είναι της άποψης ότι πρέπει να επιβληθεί υποχρέωση διαφάνειας προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης, λογιστικού διαχωρισμού και του ελέγχου των τιμών χονδρικής.⁵¹ Η υποχρέωση διαφάνειας επιτρέπει ώστε ο υπολογισμός του κόστους και των τιμών να είναι διαφανής και με μεγαλύτερη λεπτομέρεια και επιτρέπει επίσης να παρακολουθούνται οι εσωτερικές τιμές μεταφοράς. Η εν λόγω υποχρέωση θα βοηθήσει σημαντικά την EETT κατά τον έλεγχο συμμόρφωσης όσον αφορά τις υποχρεώσεις μη διακριτικής μεταχείρισης στις χονδρικές αγορές διασύνδεσης. Θα βοηθήσει επίσης στο να διαπιστωθεί τυχόν σταυροειδής επιδότηση, ορισμένες μορφές τιμολογιακής διάκρισης καθώς και πιθανές πρακτικές συμπίεσης περιθωρίου.

Το Άρθρο 9 (2) της Οδηγίας για την Πρόσβαση προβλέπει ότι η EETT δύναται να αιτείται από έναν πάροχο που έχει προσδιορισθεί ως πάροχος με ΣΙΑ στην αγορά, να δημοσιεύει Προσφορά Αναφοράς η οποία θα είναι επαρκώς αναλυτική, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι επιχειρήσεις δεν θα εξαναγκάζονται να πληρώνουν για ευκολίες οι οποίες δεν είναι απαραίτητες για τις αιτούμενες υπηρεσίες. Η εν λόγω Προσφορά Αναφοράς θα πρέπει να περιλαμβάνει την περιγραφή των προσφερόμενων προϊόντων / υπηρεσιών ανά στοιχείο σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς, και μια περιγραφή των σχετικών όρων και προϋποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων των τιμών.

Πριν από την υιοθέτηση του νέου ρυθμιστικού πλαισίου, η EETT, με βάση το προϋφιστάμενο κοινοτικό και εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο, είχε ήδη επιβάλει στον ΟΤΕ την υποχρέωση να δημοσιεύσει Προσφορά Αναφοράς Διασύνδεσης. Η EETT θεωρεί ότι είναι εύλογο και αναλογικό να υποχρεώσει τον ΟΤΕ όπως συνεχίσει να δημοσιεύει Προσφορά

⁵¹ Η διαφάνεια δύναται επίσης να απαιτείται προκειμένου να καθορισθεί εάν απαιτούνται ρυθμιστικές υποχρεώσεις στις αγορές λιανικής ή για την επίβλεψη των υποχρεώσεων που δύνανται να υιοθετηθούν.

Αναφοράς Διασύνδεσης. Ο σκοπός του εν λόγω μέτρου είναι επίσης να διασφαλίσει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν επαρκείς πληροφορίες και ξεκάθαρες διαδικασίες οι οποίες διευκολύνουν την διασύνδεση, η οποία άλλως θα ήταν πιθανόν μη διαθέσιμη. Κάτι τέτοιο βοηθά τους εναλλακτικούς παρόχους να εισέλθουν στην αγορά και ως εκ τούτου προωθεί τον ανταγωνισμό.

Το Άρθρο 9 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, προβλέπει επίσης ότι η EETT δύναται να ζητά από ένα πάροχο που έχει καθορισθεί με ΣΙΑ στην αγορά, να προβαίνει σε δημοσιοποίηση ορισμένων πληροφοριών, όπως λογιστικών πληροφοριών, τεχνικών πληροφοριών, χαρακτηριστικών δικτύου, όρων και προϋποθέσεων προσφοράς και χρήσης, και τιμών. Η EETT είναι της άποψης ότι οι εν λόγω βασικές πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνονται ως ελάχιστο περιεχόμενο στο ΥΠΔ του ΟΤΕ.

Ειδικότερα, η EETT προτείνει να επιβληθούν στον ΟΤΕ οι ακόλουθες υποχρεώσεις διαφάνειας όσον αφορά τις αγορές διασύνδεσης:

1. Υποχρέωση δημοσίευσης Προσφοράς Αναφοράς Διασύνδεσης με ελάχιστο περιεχόμενο αυτό που περιγράφεται στο Παράρτημα Β της παρούσης. Ειδικότερα ο ΟΤΕ θα πρέπει να δημοσιεύει ΥΠΔ το οποίο είναι επαρκώς αναλυτικό ώστε να ανταποκρίνεται στις εύλογες ανάγκες των εναλλακτικών παρόχων (σύμφωνα με το Άρθρο 9 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*). Το ΥΠΔ του ΟΤΕ θα εξακολουθήσει να αναφέρεται στις υπηρεσίες εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης και πρέπει να ενημερωθεί / διευρυνθεί ώστε να περιλαμβάνει τα νέα στοιχεία διασύνδεσης που απαιτούνται λόγω της χρήσης νέων τεχνολογιών μετάδοσης (ιδίως VOIP). Στα πλαίσια της υποχρέωσης του να δημοσιεύει επαρκείς πληροφορίες σχετικά με ένα διευρυμένο ΥΠΔ, ο ΟΤΕ θα δημοσιεύει επιπρόσθετες ειδικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων τιμολογιακών πληροφοριών, τεχνικών προδιαγραφών, χαρακτηριστικών δικτύου, όρων και προϋποθέσεων για την παροχή και χρήση και τιμές αναφορικά με τις υπάρχουσες και τις όποιες καινούργιες υπηρεσίες διασύνδεσης σε τελικούς χρήστες. Το Παράρτημα Β της παρούσας διαβούλευσης περιέχει μια λίστα με το ελάχιστο περιεχόμενο των στοιχείων που πρέπει να περιλαμβάνει το ΥΠΔ. Δεδομένου ότι

η Προσφορά Αναφοράς θα πρέπει να επικαιροποιείται προκειμένου να αντικατοπτρίζει τις ανάγκες της αγοράς, η ΕΕΤΤ προτείνει το ΥΠΔ του ΟΤΕ να αναθεωρείται είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της ΕΕΤΤ, ή κατόπιν θεμελιωμένου αιτήματος είτε από την πλευρά του ΟΤΕ ή οποιουδήποτε άλλου αδειοδοτημένου παρόχου. Ειδικότερα:

- ο Ο ΟΤΕ θα πρέπει να υποβάλει στην ΕΕΤΤ την (πρώτη) αναθεωρημένη Προσφορά Αναφοράς, σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης της ΕΕΤΤ, εντός τριάντα (30) ημερών από το χρονικό σημείο που η ως άνω Απόφαση τίθεται σε εφαρμογή. Η ΕΕΤΤ μπορεί να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για τη διασύνδεση και τις συναφείς ευκολίες (Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης), στις περιπτώσεις εκείνες όπου κρίνει ότι δικαιολογούνται τέτοιες τροποποιήσεις.
- ο Σε περίπτωση που ο ΟΤΕ ζητήσει αναθεώρηση της Προσφοράς Αναφοράς, η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες σχετικές εξελίξεις έχουν υπάρξει στην αγορά, καθώς και την εμπειρία που απέκτησε από την, μέχρι τούδε, εφαρμογή της Προσφοράς Αναφοράς, θα εξετάσει εντός εύλογης περιόδου, εάν οι προτεινόμενες αλλαγές είναι κατάλληλες και αιτιολογημένες. Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για την διασύνδεση και τις συναφείς ευκολίες όπου αυτές δικαιολογούνται.
- ο Σε περίπτωση που το αίτημα για αναθεώρηση της Προσφοράς Αναφοράς υποβάλλεται από άλλο πάροχο (πέραν του ΟΤΕ), η ΕΕΤΤ, λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες σχετικές εξελίξεις έχουν τυχόν υπάρξει στην αγορά, καθώς και την εμπειρία που απέκτησε από την, μέχρι τούδε, εφαρμογή της Προσφοράς Αναφοράς, θα εξετάσει εάν η Προσφορά Αναφοράς χρήζει αναθεώρησης. Εάν η απόφαση της ΕΕΤΤ είναι καταφατική, η ΕΕΤΤ θα προσκαλέσει τον ΟΤΕ να υποβάλει αναθεωρημένη Προσφορά Αναφοράς, ορίζοντας προς τον σκοπό αυτό συγκεκριμένη χρονική περίοδο ανάλογα με τις τροποποιήσεις που απαιτούνται.

Στις περιπτώσεις εκείνες που το κρίνει κατάλληλο, η ΕΕΤΤ δύναται να διεξάγει δημόσια διαβούλευση παρέχοντας στα ενδιαφερόμενα μέρη την δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους αναφορικά με τις προτεινόμενες

τροποποιήσεις/αναθεωρήσεις της Προσφοράς Αναφοράς οι οποίες δύνανται να έχουν σημαντική επίπτωση στην σχετική αγορά, σύμφωνα με το Άρθρο 6 της *Οδηγίας Πλαίσιο*.

Σε κάθε περίπτωση τα εμπλεκόμενα μέρη θα έχουν ένα εύλογο χρονικό διάστημα προκειμένου να προβούν στις απαραίτητες τροποποιήσεις προτού η αναθεωρημένη προσφορά αναφοράς τεθεί σε εφαρμογή.

2. Το Άρθρο 9(3) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, αναφέρει ότι η EETT δύναται να ορίζει τις ακριβείς πληροφορίες που πρέπει να δημοσιοποιούνται, το επίπεδο λεπτομέρειας και τον τρόπο δημοσιοποίησης τους, και ότι η EETT δύναται να επιφυλάσσεται του δικαιώματός της να ζητά επιπλέον λεπτομέρειες για τις περιπτώσεις εκείνες όπου περιστατικά στην αγορά υποδεικνύουν ότι η υπάρχουσα υποχρέωση (δημοσιοποίησης) δεν είναι επαρκής. Σε αυτά τα πλαίσια, η EETT θεωρεί ότι θα πρέπει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να παρέχει άμεσα στην EETT κάθε πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών πληροφοριών, αναφορικά με τη διασύνδεση, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, και σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα και το επίπεδο λεπτομέρειας που αναφέρονται στο σχετικό αίτημα της EETT.
3. Κατόπιν της επιβολής των υποχρεώσεων παροχής πρόσβασης και μη διακριτικής μεταχείρισης, η EETT θεωρεί ότι είναι εύλογο και αναλογικό στα πλαίσια της υποχρέωσης διαφάνειας να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να κοινοποιεί στην EETT όλες τις συμφωνίες διασύνδεσης που υπογράφει με παρόχους επί τη βάση του δημοσιευμένου και ισχύοντος ΥΠΔ, καθώς επίσης και τις ‘πέραν του βασικού’ συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών (“advanced” SLAs) που συνάπτει ο ΟΤΕ επί τη βάση εμπορικής συμφωνίας.

Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού

Η EETT παρέθεσε ανωτέρω τους λόγους για τους οποίους η επιβολή της υποχρέωσης μη-διακριτικής μεταχείρισης (αμεροληψίας), συνιστά ένα μέτρο απαραίτητο για την αντιμετώπιση ενός αριθμού προβλημάτων ανταγωνισμού που ανακύπτουν κατά την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης. Η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης συχνά μπορεί να απαιτεί ως μέσο για τον έλεγχο συμμόρφωσης της επιχείρησης στην οποία έχει επιβληθεί η εν λόγω υποχρέωση, την επιβολή της υποχρέωσης παροχής χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

Δεδομένης της αγοραστικής δύναμης του ΟΤΕ και της σημασίας που έχει η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης (ως μέσο αντιμετώπισης των προβλημάτων ανταγωνισμού που προσδιορίστηκαν ανωτέρω), η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι πρέπει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού στη σχετική αγορά.

Δεδομένου ότι σύμφωνα με τα ανωτέρω, η ΕΕΤΤ πρότεινε την επιβολή στον ΟΤΕ υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης εφόσον, ως καθετοποιημένος πάροχος, έχει κάθε οικονομικό κίνητρο να παρέχει υπηρεσίες χονδρικής με όρους και προϋποθέσεις που διακρίνουν υπέρ των δικών του επιχειρήσεων λιανικής κατά τρόπο που να προκαλούνται αρνητικές συνέπειες στον ανταγωνισμό, η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού, θα βοηθήσει συνεπώς την ΕΕΤΤ να παρακολουθεί τη συμπεριφορά του ΟΤΕ αναφορικά με την εν λόγω υποχρέωσή του όπως μην προβαίνει σε διακριτική μεταχείριση.

Συγκεκριμένα η ΕΕΤΤ προτίθεται να επιβάλλει το μέτρο του λογιστικού διαχωρισμού για τις δραστηριότητες του ΟΤΕ που σχετίζονται με τις υπηρεσίες διασύνδεσης. Σκοπός της επιβολής υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού είναι η παροχή λεπτομερέστερων πληροφοριών, συγκριτικά με πληροφορίες που είναι δυνατό να αντληθούν από τις υποχρεωτικές από το νόμο οικονομικές καταστάσεις του ΟΤΕ, οι οποίες θα απεικονίζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια τις επιδόσεις του εν λόγω οργανισμού αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης ως αυτές να υλοποιούνται από ξεχωριστή επιχειρηματική μονάδα. Κάτι τέτοιο απαιτείται προκειμένου να εμποδίζεται ή να αποτρέπεται ο ΟΤΕ να διακρίνει προς όφελος των δικών του υπηρεσιών λιανικής, ή αυτών των θυγατρικών του ή συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων καθώς και προκειμένου να αποτρέπεται να προβαίνει σε μη δίκαιη σταυροειδή επιδότηση.

Ειδικότερα, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι θα πρέπει να καταρτίζονται και να δημοσιεύονται ετησίως οι ακόλουθες χρηματοοικονομικές πληροφορίες για όλους τους χωριστούς λογαριασμούς, συμπεριλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών διασύνδεσης (με την επιφύλαξη της αρχής του επιχειρηματικού απορρήτου και άλλων γενικών νομικών υποχρεώσεων:⁵²

⁵² Βλέπει Παράρτημα της Σύστασης της ΕΕ της 19^{ης} Σεπτεμβρίου 2006 για το λογιστικό διαχωρισμό και τα συστήματα κοστολόγησης, OJ L 266/64 της 11.10.2005.

- Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως;
- Κατάσταση Απασχολούμενου κεφαλαίου (λεπτομερής μέθοδος υπολογισμού και τιμές των χρησιμοποιούμενων παραμέτρων);
- Ενοποίηση λογαριασμών και συμφωνία με προβλεπόμενους από το νόμο λογαριασμούς ή άλλες πηγές πληροφοριών κοστολόγησης;
- Περιγραφή της μεθόδου κοστολόγησης, με αναφορά βάσης και των προτύπων κόστους, των μεθόδων κατανομής και αποτίμησης, της αναγνώρισης και χειρισμού του έμμεσου κόστους;
- Παρατηρήσεις σχετικές με τη μη διακριτική μεταχείριση (λεπτομερή τέλη μεταφοράς προκειμένου να δικαιολογείται η συμμόρφωση με την υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης);
- Έκθεση λογιστικού ελέγχου;
- Περιγραφή των πολιτικών λογιστικής και ρυθμιστικώς προβλεπόμενων αρχών λογιστικής, και
- Δήλωση συμμόρφωσης προς τους κανόνες του Ευρωπαϊκού και Εθνικού δικαίου.⁵³

Ωστόσο, η EETT προτού λάβει την απόφαση της για τον ακριβή βαθμό του κάθετου και οριζόντιου λογιστικού διαχωρισμού που προτίθεται να επιβάλει στον ΟΤΕ, προτείνει να διαβουλευθεί περαιτέρω τις μεθοδολογίες λογιστικού διαχωρισμού και τις μεθοδολογίες λογιστικού ελέγχου. Για το ενδιάμεσο διάστημα και έως ότου ολοκληρωθούν οι διαδικασίες διαβούλευσης, η EETT θα απαιτεί από τον ΟΤΕ να υποβάλει λογιστικό διαχωρισμό σύμφωνα με

⁵³ Η Σύσταση της Επιτροπής, προβλέπει ότι η ετήσια δήλωση συμμόρφωσης πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον: τα συμπεράσματα του ορκωτού λογιστή, όλες οι ανωμαλίες που διαπιστώθηκαν, συστάσεις εκ μέρους του ορκωτού λογιστή (με περιγραφή των αντίστοιχων συνεπειών), πλήρη περιγραφή της μεθόδου επαλήθευσης που διευθετήθηκε και ορισμένα συγκεντρωτικά χρηματοοικονομικά και λογιστικά δεδομένα (όπως για παράδειγμα προσαρμογές εκτίμησης τρέχοντος κόστους, βασικές παραδοχές των μεθόδων καταλογισμού, επίπεδο κατανεμημένου κόστους και βαθμός διακριτότητας του μοντέλου). Η δημοσίευση της δήλωσης συμμόρφωσης και των αποτελεσμάτων του λογιστικού ελέγχου πρέπει να υποβάλλεται σε μορφή εύκολα προσβάσιμη από τα ενδιαφερόμενα μέρη, σε χαρτί ή ηλεκτρονικά, ή να δημοσιεύεται στο δικτυακό τόπο του φορέα εκμετάλλευσης ή τον δικτυακό τόπο της EETT.

την υφιστάμενη υποχρέωσή του στα πλαίσια της Απόφασης 211/3/2001⁵⁴, και ΑΠ ΕΕΤΤ 304/34/23.1.2004.

Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης

Το Άρθρο 13(1) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* επιτρέπει στην ΕΕΤΤ να επιβάλει υποχρεώσεις αναφορικά με την ανάκτηση κόστους και υποχρεώσεις ελέγχου τιμών για τις υπηρεσίες διασύνδεσης, στις περιπτώσεις εκείνες όπου η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού σημαίνει ότι ο πάροχος με ΣΙΑ δύναται να εφαρμόζει υπερβολικές τιμές, ή να προβαίνει σε συμπίεση περιθωρίου εις βάρος του τελικού καταναλωτή. Οι σχετικές αγορές των υπηρεσιών διασύνδεσης που εξετάζονται στα πλαίσια της παρούσας χαρακτηρίζονται από έλλειψη ανταγωνισμού και οι υψηλοί φραγμοί εισόδου υποδεικνύουν ότι υφίστανται πολύ μικρές πιθανότητες μελλοντικού ανταγωνισμού. Ελλείψει αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά, ο ΟΤΕ έχει περιορισμένα κίνητρα να μειώσει το κόστος του και να λειτουργήσει κατά τρόπο αποτελεσματικό, καθότι δύναται να μεταφέρει στους πελάτες του (οι οποίοι δεν έχουν άλλες εναλλακτικές) αναποτελεσματικά κόστη με τη μορφή υπερβολικών τιμών. Σε αυτά τα πλαίσια, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι κατάλληλο να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση κοστοστρεφούς τιμολόγησης και η υποχρέωση ελέγχου τιμών για τη χονδρική. Δεδομένης της έλλειψης αποτελεσματικού ανταγωνισμού, ο στόχος της τιμολογιακής ρύθμισης είναι να γίνει διαθέσιμη στους παρόχους-ανταγωνιστές του ΟΤΕ η πρόσβαση στις υπηρεσίες διασύνδεσης και στις συναφείς ευκολίες σε τιμές που θα ίσχυαν εάν η αγορά ήταν ανταγωνιστική, επιτρέποντας παράλληλα στον ΟΤΕ μια εύλογη απόδοση των χρησιμοποιούμενων κεφαλαίων του.

Ένα σύστημα κοστολόγησης είναι απαραίτητο στις περιπτώσεις εκείνες όπου έχει επιβληθεί σε έναν πάροχο η υποχρέωση κοστοστρέφειας, η υποχρέωση ελέγχου τιμών, η ανάκτηση του κόστους ή/και έλεγχος τιμών λιανικής. Η επιβολή στον ΟΤΕ της υποχρέωσης κοστοστρέφειας προτάθηκε από την ΕΕΤΤ ως μια εύλογη ρυθμιστική υποχρέωση αναφορικά με την παρούσα σχετική αγορά και ως εκ τούτου η ΕΕΤΤ είναι υποχρεωμένη να επιβάλει και μια

⁵⁴ Άρθρο 3 παρα 3δ.

περαιτέρω υποχρέωση όσον αφορά τα κοστολογικά συστήματα βάσει των οποίων θα ρυθμίζεται ο ΟΤΕ.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε την εναλλακτική του να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση κοστοστρέφειας για τις υπηρεσίες διασύνδεσης, τις συναφείς ευκολίες και τις λειτουργίες της επιλογής/προεπιλογής βάσει μεθοδολογίας του Πλήρως Κατανεμημένου Κόστους (ΠΚΚ -FDC). Ωστόσο, η ΕΕΤΤ δεν πιστεύει ότι αυτή η μεθοδολογία θα οδηγούσε στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της αποτυχίας της αγοράς λόγω υπερβολικής τιμολόγησης τόσο με την κοστολογική βάση του ιστορικού κόστους όσο και με αυτή του τρέχοντος κόστους. Οι υπερβολικά υψηλές τιμές που προκύπτουν λόγω έλλειψης αποτελεσματικού ανταγωνισμού δεν υποδεικνύουν απαραίτητα ότι ο πάροχος με ΣΙΑ έχει ασυνήθιστα υψηλά κέρδη. Αντιθέτως, ο πάροχος με ΣΙΑ ενδέχεται, ελλείψει ανταγωνισμού, να λειτουργεί μη αποτελεσματικά. Η υποχρέωση κοστοστρεφών τιμών που προέκυψαν μέσω της μεθοδολογίας ΠΚΚ αντιμετωπίζει θεωρητικά το πρόβλημα των υψηλών κερδών, αλλά δεν αντιμετωπίζει επαρκώς το ζήτημα της μη αποτελεσματικής λειτουργίας.

Η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να παρέχει κοστοστρεφείς τιμές για τις υπηρεσίες εκκίνησης, τερματισμού, διαβίβασης, τις συναφείς ευκολίες, καθώς και τις λειτουργίες επιλογής/ προεπιλογής φορέα, βάσει της μεθοδολογίας Μέσου Μακροπρόθεσμου Επαύξητικού Κόστους με βάση το Τρέχον Κόστος των παγίων (ΜΜΕΚ/TK /LRAIC/CC). Η μεθοδολογία ΜΜΕΚ αποτελεί μια ευρέως χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία κοστολόγησης που υπολογίζει το αποτελεσματικό κόστος που προκύπτει από την παραγωγή της καθορισμένης επαύξησης μακροπρόθεσμα και επί τη βάση της υπόθεσης ότι ορισμένη παραγωγή έχει ήδη επέλθει. Ο παράγοντας ‘μακροπρόθεσμα’ αναφέρεται στο χρονικό ορίζοντα στον οποίο όλα τα κόστη (συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαιουχικών δαπανών) είναι μεταβλητά.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η εν λόγω μεθοδολογία πληρεί τους στόχους του Άρθρου 5 της Οδηγίας για την Πρόσβαση. Παρόλο δύναται να συνιστά επαχθέστερη υποχρέωση από την υποχρέωση κοστοστρέφειας με βάση μεθοδολογίας ΠΚΚ, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι συνιστά υποχρέωση αναλογική, κατάλληλη και αναγκαία για την επίτευξη των στόχων της ΕΕΤΤ δηλαδή για την προαγωγή της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού και για την μεγιστοποίηση του οφέλους του τελικού καταναλωτή. Επιπροσθέτως, δεν επιβάλλει κάποιο δυσανάλογο βάρος σε

σχέση με τους σκοπούς στην επίτευξη των οποίων στοχεύει, ιδίως δεδομένου ότι ο ΟΤΕ υπόκειται ήδη στην υποχρέωση να εξάγει κοστοστρεφείς τιμές για τις υπηρεσίες διασύνδεσης μέσω μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ. Οι προτεινόμενες από τον ΟΤΕ τιμές θα τελούν υπό την έγκριση της ΕΕΤΤ.

Η ΕΕΤΤ προτίθεται συνεπώς να διατηρήσει την υποχρέωση του ΟΤΕ να παρέχει συγκεκριμένες τιμές για τις βασικές υπηρεσίες διασύνδεσης (εκκίνηση, τερματισμό, διαβίβαση) καθώς και για ορισμένες συναφείς ευκολίες (πόρτες διασύνδεσης, τέλη σηματοδοσίας) και για λειτουργίες επιλογής/προεπιλογής φορέα βάσει της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ, οι οποίες (τιμές) θα εξάγονται από ένα μοντέλο "top-down"⁵⁵. Αναφορικά με τις λοιπές συναφείς ευκολίες όπως τη συνεγκατάσταση, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι τιμές πρέπει να βασίζονται σε ένα bottom-up μοντέλο του ΟΤΕ. Παράλληλα η ΕΕΤΤ προτείνει να χρησιμοποιήσει το δικό της μοντέλο bottom-up (εισάγοντας σε αυτό κριτήρια όπως αποτελεσματικότητα, ζητήματα οικονομικών κλίμακος που επιδρούν στα κόστη κλπ)⁵⁶ προκειμένου να ελέγχει τα αποτελέσματα του top-down μοντέλου του ΟΤΕ. Τα αποτελέσματα του bottom-up μοντέλου της ΕΕΤΤ θα διασταυρώνονται και με αποτελέσματα από βέλτιστες διεθνείς πρακτικές. Κατόπιν τούτων, η ΕΕΤΤ δύναται να προβεί σε ανάλογη τροποποίηση των αποτελεσμάτων του μοντέλου top-down.

Για τις περιπτώσεις όπου ο ΟΤΕ δεν παρέχει στην ΕΕΤΤ ακριβή στοιχεία τιμολόγησης από τα μοντέλα top-down ή/και bottom-up εντός της προβλεπόμενης χρονικής περιόδου (δηλ. Έξι μήνες πριν από την εφαρμογή των τιμών) η ΕΕΤΤ θα δύναται να ανατρέχει άμεσα στο δικό της μοντέλο bottom-up, χρησιμοποιώντας τιμές για τις παραμέτρους των μοντέλων οι οποίες βασίζονται σε στοιχεία που παρέχει ο ΟΤΕ ή στοιχεία της αγοράς.

Οι καταστάσεις του λογιστικού διαχωρισμού και το κοστολογικό σύστημα του παρόχου με ΣΙΑ θα ελέγχονται ετησίως από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές που ορίζονται από την

⁵⁵ Το οποίο αναπτύχθηκε από τον ΟΤΕ (και χρησιμοποιεί στοιχεία του ΟΤΕ), όπως αυτό ισχύει κατόπιν των βελτιωτικών επεμβάσεων που επιβάλλει η ΕΕΤΤ κατόπιν του ετήσιου κοστολογικού ελέγχου συμμόρφωσης. Σημειώνεται ότι ο ΟΤΕ μέχρι σήμερα παρέχει τα αιτούμενα στοιχεία εκπρόθεσμα.

⁵⁶ Προκειμένου να υπολογισθεί το κόστος της αποτελεσματικής παροχής υπηρεσιών, η ΕΕΤΤ δύναται να χρησιμοποιήσει μεθόδους κοστολόγησης πέραν αυτών που έχουν αναπτυχθεί από τον ΟΤΕ.

ΕΕΤΤ. Μετά τον έλεγχο δημοσιεύεται δήλωση συμμόρφωσης από την ΕΕΤΤ, με την επιφύλαξη της Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας περί εμπορικού απορρήτου.

Μεταβατική περίοδος

Εωσότου ο ΟΤΕ προβεί σε όλες τις απαιτούμενες, σύμφωνα με τον παρόν κείμενο, τροποποιήσεις όσον αφορά τον καθορισμό και τις τιμές των χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων ο ΟΤΕ υποχρεούται να παρέχει τα υφιστάμενα προϊόντα διασύνδεσης με τους ισχύοντες όρους πρόσβασης, διαφάνειας, αμεροληψίας και κοστοστρέφειας. Σε κάθε περίπτωση ο ΟΤΕ υποχρεούται να υλοποιήσει τα χονδρικά προϊόντα διασύνδεσης (εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων), έτσι όπως επιβάλλονται με το παρόν κείμενο, το αργότερο 6 μήνες μετά την υιοθέτηση της σχετικής Απόφασης από την ΕΕΤΤ.

3.7.2. Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις για τους Εναλλακτικούς Παρόχους

Οι επιμέρους αγορές (για κάθε εναλλακτικό πάροχο) για τις χονδρικές υπηρεσίες διασύνδεσης τερματισμού για κλήσεις προς τελικούς χρήστες

Η ΕΕΤΤ διαπίστωσε ότι υπάρχουν επιμέρους αγορές (ξεχωριστές αγορές ανά δίκτυο) για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες για κάθε εναλλακτικό πάροχο που αναφέρεται στο Παράρτημα Α και διαπίστωσε ότι κάθε πάροχος έχει ΣΙΑ στη σχετική αγορά.

Οι υφιστάμενες χρεώσεις των εναλλακτικών παρόχων για τον τερματισμό κλήσεων δεν υποδεικνύουν ότι οι τιμές του ΟΤΕ για τον τερματισμό κλήσεων ασκούν ανταγωνιστική πίεση στις τιμές τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων δεδομένου ότι είναι σημαντικά υψηλότερες από τις αντίστοιχες του ΟΤΕ. Επιπλέον, οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν φαίνεται να ασκούν ο ένας στον άλλο κάποια σημαντική ανταγωνιστική πίεση κατά τη διαμόρφωση των τελών τερματισμού τους.

Η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν επί του παρόντος υψηλότερα τέλη τερματισμού σε σχέση με τον ΟΤΕ. Αυτό δύναται να εξηγηθεί, επί παραδείγματι, από την έλλειψη οικονομιών κλίμακας ή/και σκοπού από πλευράς εναλλακτικών παρόχων. Οι εναλλακτικοί πάροχοι δύνανται επίσης να κατέχουν μικρότερη αγοραστική δύναμη αναφορικά με τον εξοπλισμό και ως εκ τούτου να πληρώνουν υψηλότερες τιμές για εξοπλισμό. Επιπλέον, είναι πιθανόν να μην έχουν φτάσει ακόμη στο σημείο να λειτουργούν αποδοτικά. Η ΕΕΤΤ σημειώνει ωστόσο ότι τα δυναμικά οφέλη της ανάπτυξης του ανταγωνισμού δύνανται να είναι σημαντικά ακόμα και για λιγότερο αποτελεσματικούς εναλλακτικούς παρόχους. Συνοπτικά, τα υψηλότερα περιθώρια τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι σε σχέση με τον ΟΤΕ δύνανται να εξηγηθούν από το γεγονός ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι:

- Έχουν υψηλότερα κόστη ανά πελάτη σε σχέση με τον ΟΤΕ, και
- Ασκούν σε κάποιο βαθμό την αγοραστική τους δύναμη θέτοντας τέλη τερματισμού που υπερβαίνουν τα κόστη τους.

Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι οι πιθανές ρυθμιστικές υποχρεώσεις που πρέπει να εξετασθούν είναι οι εξής:

1. Η υποχρέωση παροχής χονδρικού τερματισμού κλήσεων σε άλλους παρόχους δημόσιων δικτύων;
2. Η υποχρέωση διαφάνειας;
3. Η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης, και
4. Η υποχρέωση ελέγχου τιμών.

Η ΕΕΤΤ είναι επίσης της άποψης ότι η τυχόν επιβολή της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού στους εναλλακτικούς παρόχους θα τους προκαλούσε δυσανάλογο κόστος.

Προτού προβεί σε εκτίμηση των ρυθμιστικών υποχρεώσεων για τις ως άνω αγορές, η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι οι μεμονωμένες αγορές για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες

δεν συνιστούν ‘νέες’ υπηρεσίες. ⁵⁷αφορούν ωστόσο νέες επενδύσεις και ως εκ τούτου, με βάση την αρχή της αναλογικότητας απαιτείται μια ελαφριά ρυθμιστική παρέμβαση η οποία θα είναι αναλογική της συνολικής ανταγωνιστικής επίδρασης των πρακτικών στην ευρύτερη αγορά.

Οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις που προτείνεται να επιβληθούν από την ΕΕΤΤ στους παρόχους που αναφέρονται στο Παράρτημα Α αναλύονται ως εξής:

Υποχρέωση παροχής γονδρικού τερματισμού στους λοιπούς παρόχους δημόσιων τηλεφωνικών δικτύων

Ενώ σε γενικές γραμμές είναι προς το συμφέρον των μικρότερων δικτύων να παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων στα μεγάλα δίκτυα, η ΕΕΤΤ προτείνει όπως η εν λόγω υποχρέωση καταστεί και τυπική, απαιτώντας από τους εναλλακτικούς παρόχους δημόσιων τηλεφωνικών δικτύων να παρέχουν τερματισμό κλήσεων συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων πληροφορικής και υποστήριξη πληροφορικής σε άλλους παρόχους δημόσιων τηλεφωνικών δικτύων (συμπεριλαμβανομένου του ΟΤΕ και των παρόχων κινητής τηλεφωνίας).

Υποχρέωση διαφάνειας

Η υποχρέωση διαφάνειας επιβάλλει την παροχή πληροφοριών οι οποίες δύναται να χρησιμοποιηθούν για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας άλλων υποχρεώσεων που δύναται να επιβληθούν στον πάροχο με ΣΙΑ. Πράγματι, η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι η υποχρέωση διαφάνειας απαιτείται προκειμένου να καταστούν αποτελεσματικές και οι υποχρεώσεις της μη διακριτικής μεταχείρισης και του ελέγχου τιμών.

⁵⁷ Υπό την έννοια που περιγράφεται στο σημείο 27 της Οδηγίας Πλαίσιο, το οποίο αναφέρει ότι "οι αναδυόμενες αγορές, στις οποίες ο πρωτοπόρος της αγοράς είναι πιθανόν να έχει *de facto* ένα σημαντικό μερίδιο αγοράς (...) δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε μη αναλογικές υποχρεώσεις". Αυτό διευκρινίζεται περαιτέρω στην 2002/C 165/03: "Οι ΕΡΑ πρέπει να διασφαλίζουν ότι μπορούν να δικαιολογούν την οποιασδήποτε μορφής πρόωμη *ex-ante* παρέμβαση σε μια αναδυόμενη αγορά, ειδικά ενόψει του γεγονότος ότι δύναται να επέμβουν σε μεταγενέστερο στάδιο στα πλαίσια της περιοδικής επανεξέτασης των αγορών". "Κατευθυντήριες Γραμμές" (2002/C 165/03), παράγραφος 32.

Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι θα πρέπει να υποβάλλουν άμεσα στην ΕΕΤΤ κάθε πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών πληροφοριών αναφορικά με τη διασύνδεση, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της, και σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα και το επίπεδο λεπτομέρειας που αναφέρονται στο σχετικό αίτημα της ΕΕΤΤ.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί επίσης ότι οι καταναλωτές δεν είναι γενικά ενημερωμένοι για τις χρεώσεις των κλήσεων τους όταν καλούν συνδρομητές άλλων δικτύων ή σχετικά με ποιες ομάδες αριθμών σχετίζονται με αυτές τις χρεώσεις. Η ΕΕΤΤ προτείνει όπως οι εναλλακτικοί πάροχοι οι οποίοι αναφέρονται στο Παράρτημα Α δημοσιεύουν στο δικτυακό τους τόπο, κοινοποιώντας ταυτόχρονα στην ΕΕΤΤ, τις χονδρικές χρεώσεις τερματισμού τους καθώς και κάθε αλλαγή αυτών σε χρόνο που ορίζεται από την ΕΕΤΤ.

Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης

Υπάρχουν δύο μορφές τις οποίες μπορεί να λάβει εν προκειμένω η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης:

- (1) μη διακριτική μεταχείριση μεταξύ κλήσεων που τερματίζουν στο δίκτυο ενός παρόχου με βάση το αν οι εν λόγω κλήσεις εκκινούν από το δίκτυο του εν λόγω παρόχου ή από το δίκτυο άλλων παρόχων και
- (2) μη διακριτική μεταχείριση μεταξύ άλλων δικτύων που παρέχουν στο δίκτυο ενός παρόχου κλήσεις προς τερματισμό.

Ειδικά η επιβολή υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης όσον αφορά το εφαρμοζόμενο τέλος τερματισμού εφαρμοζόμενη στα πλαίσια της περίπτωσης (1) θα σήμαινε ότι ο κάθε εναλλακτικός πάροχος θα έπρεπε να χρεώνει τέλος τερματισμού σε άλλους παρόχους το οποίο δεν είναι υψηλότερο από το τέλος τερματισμού που ο εν λόγω εναλλακτικός έμμεσα χρεώνει τον εαυτό του για την ίδια υπηρεσία. Προκειμένου να διασφαλίσει την συμμόρφωση με την ως άνω υποχρέωση, η ΕΕΤΤ θα έπρεπε να γνωρίζει το οικονομικό κόστος του τερματισμού για κάθε εναλλακτικό πάροχο (για την περίπτωση που το 'ίδιο κόστος' είναι το κατάλληλο σημείο μέτρησης. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να επιτευχθεί δια της αναφοράς στα λογιστικά στοιχεία του κάθε παρόχου στο βαθμό που τα εν λόγω στοιχεία πληρούν κάποιες προδιαγραφές που απαιτούνται για τους ρυθμιστικούς λογαριασμούς.(η εν λόγω πρακτική συνιστά πιθανότατα

σημαντική επιβάρυνση στις παραδοσιακές πρακτικές λογιστικής που εφαρμόζουν πολλές επιχειρήσεις.

Η άποψη της EETT είναι ότι μια τέτοια υποχρέωση δεν θα ήταν εύλογη όσον αφορά τους εναλλακτικούς παρόχους δεδομένου ότι: (i) το σχετικό μέγεθος των εναλλακτικών παρόχων στην αγορά είναι περιορισμένο και οι συνέπειες στον ανταγωνισμό που πηγάζουν από αυτή την υποχρέωση δεν είναι σημαντικές (ii) οι εν λόγω μεμονωμένες αγορές είναι το αποτέλεσμα σχετικά νέων επενδύσεων, οι οποίες αναπτύχθηκαν χωρίς να υπόκεινται σε ρύθμιση και οι οποίες δεν αντιπροσωπεύουν επεκτάσεις ενός υπάρχοντος δικτύου ή αναβαθμίσεις και αντικαταστάσεις ενός υπάρχοντος δικτύου, και σε αυτές τις περιπτώσεις δεν ενδείκνυται η ρύθμισή τους και (iii) η επιβάρυνση που θα προκληθεί από την εισαγωγή μιας μεθοδολογίας κοστολόγησης η οποία είναι αναγκαία προκειμένου να καταστεί η εν λόγω ρυθμιστική υποχρέωση αποτελεσματική, δεν δικαιολογείται ούτε από το μέγεθος του συγκεκριμένου προβλήματος ανταγωνισμού το οποίο εντοπίστηκε, ούτε από τον αντίκτυπό του στους καταναλωτές, ούτε από την πιθανή χρονική περίοδο στην οποία το πρόβλημα ενδέχεται να συνεχίσει να υφίσταται. Ως εκ τούτου, η EETT προτείνει να μην επιβάλει στους εναλλακτικούς παρόχους υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης της περίπτωσης (1) αναφορικά με τα χονδρικά τέλη τερματισμού τους για κλήσεις σε τελικούς χρήστες.⁵⁸

Για την περίπτωση μη διακριτικής μεταχείρισης ειδικά όσον αφορά το εφαρμοζόμενο τέλος τερματισμού στα πλαίσια της περίπτωσης (2), η EETT προτείνει όπως κάθε εναλλακτικός πάροχος υποχρεούται να χρεώνει το ίδιο τέλος τερματισμού σε όλους τους παρόχους που συνάπτουν συμφωνίες διασύνδεσης για τερματισμό κλήσεων στο δίκτυό του. Η παραπάνω υποχρέωση δεν εμποδίζει τους εναλλακτικούς παρόχους να παρέχουν εκπτώσεις (πχ όγκου) αναφορικά με την παροχή χονδρικών υπηρεσιών τερματισμού υπό όρους αμεροληψίας και διαφάνειας. Κάτι τέτοιο συνιστά ένα μικρότερο επίπεδο ρυθμιστικής παρέμβασης, ιδίως σε σχέση με τη περίπτωση (1) και είναι σχετικά εύκολο να ελέγχεται ως προς την εφαρμογή. Βασικό στόχο έχει να εμποδίζει τον πάροχο με ΣΙΑ να διακρίνει μεταξύ των ανταγωνιστών του.

⁵⁸ Ενώ δεν θα επιβάλλεται στους εναλλακτικούς παρόχους για τους λόγους που αναλύθηκαν ανωτέρω, η EETT πρότεινε όπως η ως άνω υποχρέωση επιβληθεί στον ΟΤΕ.

Η ΕΕΤΤ πιστεύει συνεπώς ότι στα πλαίσια των υφιστάμενων συνθηκών, η επιβολή της ως άνω ρυθμιστικής υποχρέωσης είναι αναλογική.

Η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης η οποία προτείνεται από την ΕΕΤΤ να επιβληθεί στους εναλλακτικούς παρόχους καλύπτει συνολικά τους όρους και τις διαδικασίες παροχής της υπηρεσίας τερματισμού κλήσεων στο δίκτυό τους. Ειδικότερα οι εναλλακτικοί πάροχοι υποχρεούνται να εφαρμόζουν όμοιους όρους σε όμοιες περιπτώσεις σε όλες τις επιχειρήσεις στις οποίες παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού και οφείλουν να παρέχουν στις εν λόγω επιχειρήσεις υπηρεσίες και πληροφορίες υπό τους ίδιους όρους και με την ίδια ποιότητα. Η όποια εξαίρεση από την ως άνω αρχή πρέπει να βασίζεται σε αδιάσειστες αποδείξεις (δηλ ο εν λόγω πάροχος φέρει το βάρος της απόδειξης προκειμένου να θεμελιώσει ότι οποιαδήποτε διαφορετική μεταχείριση βασίζεται σε αντικειμενικούς παράγοντες). Επιπλέον οι πληροφορίες που αποκτώνται από ένα εναλλακτικό πάροχο συνεπεία της παροχής υπηρεσιών τερματισμού σε άλλον πάροχο, δεν θα χρησιμοποιούνται από τον εν λόγω εναλλακτικό κατά οποιονδήποτε τρόπο και θα παρέχεται προς το σκοπό αυτό έγγραφη ρητή δέσμευση.

Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης

Η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι οι ρυθμιστικές παρεμβάσεις της πρέπει να διαμορφώνονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην επιβάλλονται ασκόπως επιβαρυντικές υποχρεώσεις ή να προκαλούνται στιγμιαία κέρδη στους παίκτες της αγοράς. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι τα τέλη τερματισμού τα οποία χρεώνονται από εναλλακτικούς παρόχους είναι πιθανόν να έχουν αποτελέσει μια σημαντική παράμετρο των επενδυτικών αποφάσεων και του επιχειρηματικού σχεδιασμού των εναλλακτικών παρόχων. Ενόψει επίσης της άποψης της ΕΕΤΤ ότι οι εν λόγω αγορές για τον τερματισμό κλήσεων αποτελούν ‘greenfield’ επενδύσεις, η ΕΕΤΤ προτείνει να εισάγει υποχρεώσεις σχετικά με τις τιμές κατά τρόπο που είναι αναλογικός και που δεν ανακαλεί τα επενδυτικά κίνητρα των εναλλακτικών παρόχων. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ προτείνει να εισάγει ρύθμιση σύμφωνα με την οποία, αρχής γενομένης την 01-01-2007, θα εισάγεται ανώτατη τιμή τερματισμού για τους εναλλακτικούς παρόχους (τιμή οροφής) η οποία θα μειώνεται αναλογικά κάθε περίοδο με στόχο την 01-01-2010 η τιμή οροφής να ισούται με το μεσοσταθμικό τέλος απλού τερματισμού (single termination) για το 2005, όπως αυτό προέκυψε από τον κοστολογικό

έλεγχου του ΟΤΕ για το έτος 2005 σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην υπ. αριθ. 381/1/3-4-2006⁵⁹ Απόφαση της ΕΕΤΤ και το οποίο ισούται με 0,00823€/λεπτό.

Συγκεκριμένα προτείνεται η οριοθέτηση μία τιμής οροφής για τα τέλη τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων για κάθε μία από τις τρεις περιόδους μείωσης τιμών⁶⁰. Σε κάθε περίοδο ένας εναλλακτικός πάροχος δεν μπορεί να έχει υψηλότερη τιμή από την τιμή οροφής για την συγκεκριμένη περίοδο. Για κάθε νέα περίοδο, η οποία θα αρχίζει την πρώτη Ιανουαρίου κάθε έτους, θα ορίζεται από την ΕΕΤΤ νέα τιμή οροφής με στόχο την 01-01-2010 η τιμή οροφής να ισούται με την τιμή στόχου. Με βάση στοιχεία που έχει στην διάθεσή της η ΕΕΤΤ, ο σταθμισμένος μέσος όρος των τελών τερματισμού των παρόχων είναι 0,0137€/λεπτό. Οι υπολογισμοί έγιναν με βάση τα τέλη τερματισμού ανά δίκτυο όπως ίσχυαν το 2005 και με συντελεστές βαρύτητας τα πιο πρόσφατα δεδομένα σχετικά με τον συνολικό όγκο κίνησης κλήσεων που τερματίζει στα επιμέρους δίκτυα των παρόχων. Στις περιπτώσεις όπου κάποιος πάροχος έχει ορίσει περισσότερες από μία τιμές τελών τερματισμού (δηλαδή τα τέλη τερματισμού στο δίκτυό του διαφοροποιούνται ανάλογα με το δίκτυο που προέρχεται η κλίση), έχει ληφθεί υπόψη η μικρότερη από τις διαφορετικές τιμές τερματισμού για εθνικές κλήσεις.

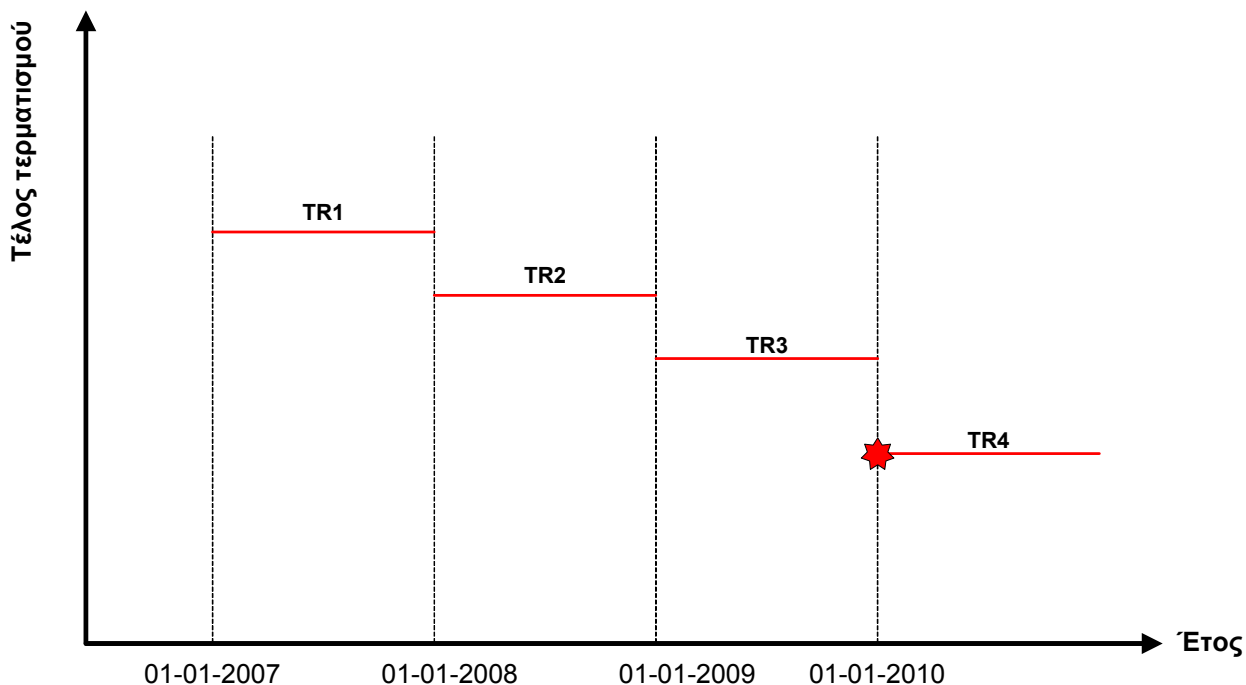
Η μεταβολή της τιμής οροφής θα γίνεται ως ακολούθως:

- Από 1-01-2007 όλοι οι εναλλακτικοί πάροχοι θα έχουν τέλος τερματισμού κλήσεων στο δίκτυό τους το οποίο δεν θα υπερβαίνει τον σταθμισμένο μέσο όρο που αναφέρθηκε ανωτέρω (0,0137 €/λεπτό).
- Την 1/1/2008 η τιμή οροφής θα μειωθεί κατά το ένα τρίτο της διαφοράς μεταξύ της τιμής οροφής για το 2007 και της τιμής στόχου.
- Την 1/1/2009 η τιμή οροφής θα μειωθεί κατά 50% της διαφοράς μεταξύ της τιμής οροφής για το 2008 και της τιμής στόχου.
- Την 1/1/2010 κάθε πάροχος θα μειώσει το τέλος τερματισμού του έτσι ώστε να είναι ίσο ή μικρότερο από την τιμή στόχου.

⁵⁹ Η εν λόγω Απόφαση δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στο ΦΕΚ

⁶⁰ Η θέσπιση τιμής οροφής δεν αποκλείει τη δυνατότητα των εναλλακτικών να εφαρμόζουν διαφορετικά τέλη τερματισμού ανά ζώνη, αρκεί η μεσοσταθμική τιμή να μην υπερβαίνει την τιμή οροφής

Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζεται το προτεινόμενο glide path.

Όπου: TR1= σταθμισμένος Μ.Ο. τέλους τερματισμού εναλλακτικών παρόχων (όπως θα υπολογισθεί με βάση τα στοιχεία που έχει η ΕΕΤΤ στη διάθεση της)

TR4= η τιμή στόχου για το έτος 2010

TR1, TR2, TR3 = οι τιμές οροφής για τα τέλη τερματισμού για τα έτη 2007, 2008 και 2009 αντίστοιχα

Στην περίπτωση όπου κατά την διάρκεια του glide path τα αντίστοιχα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ αυξηθούν πάνω από την τιμή στόχου (είτε ο απλός τερματισμός είτε το άθροισμα του τοπικού τερματισμού και της απλής διαβίβασης όταν ο ΟΤΕ υλοποιήσει τα προϊόντα που περιγράφονται στο παρόν κείμενο) τότε η τιμή στόχου θα αναπροσαρμοστεί. Στην περίπτωση όπου κατά την διάρκεια του glide path τα αντίστοιχα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ αυξηθούν πάνω από την τιμή οροφής της προηγούμενης περιόδου τότε η τιμή οροφής της επόμενης περιόδου θα ισούται με τα αντίστοιχα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ. Σε κάθε περίπτωση η τιμή στόχου και η τιμή οροφής θα αναπροσαρμόζεται σε ετήσια βάση από την ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη και τον πληθωρισμό. Κατά την εφαρμογή της μεθοδολογίας του glide path η ΕΕΤΤ λαμβάνει υπόψη τα επιμέρους συστήματα χρέωσης που εφαρμόζει ο κάθε πάροχος,

συμπεριλαμβανόμενης τυχόν εφαρμογής ελάχιστων χρεώσεων. Οι πάροχοι που εφαρμόζουν ελάχιστη χρέωση ή διαφοροποιημένα τέλη τερματισμού ανά ζώνη υποχρεούνται να υποβάλουν στην ΕΕΤΤ πλήρη στοιχεία κίνησης και εσόδων για τον αποτελεσματικό έλεγχο από την ΕΕΤΤ της εφαρμογής της επιβληθείσας τιμής οροφής.

Περίληψη Προτεινόμενων Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι κυριότερες από τις υποχρεώσεις, τις οποίες η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθούν στους παρόχους με σημαντική ισχύ στις υπό εξέταση αγορές προκειμένου να αντιμετωπίσει την έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού:

Πίνακας ρυθμιστικών υποχρεώσεων				
Προτεινόμενη Υποχρέωση	Εθνική αγορά υπηρεσιών χονδρικής εκκίνησης κλήσεων	Αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων στους συνδρομητές του ΟΤΕ	Εθνική αγορά χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης κλήσεων	Επιμέρους αγορές (για κάθε εναλλακτικό πάροχο) για τις χονδρικές υπηρεσίες διασύνδεσης τερματισμού για κλήσεις προς τελικούς χρήστες
Υποχρέωση πρόσβασης	✓	✓	✓	✓
Μη διακριτική μεταχείριση	✓	✓	✓	✓
Διαφάνεια	✓	✓	✓	✓
Λογιστικός Διαχωρισμός	✓	✓	✓	
Υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης	LRIC top down με βάση το τρέχον κόστος που θα διασταυρώνεται με LRIC bottom up μοντέλο της ΕΕΤΤ	LRIC top down με βάση το τρέχον κόστος που θα εξακριβώνεται με LRIC bottom up μοντέλο της ΕΕΤΤ	LRIC top down με βάση το τρέχον κόστος που θα εξακριβώνεται με LRIC bottom up μοντέλο της ΕΕΤΤ	Ανώτατη τιμή τερματισμού η οποία θα μειώνεται κάθε περίοδο με στόχο την 01-01-2010 η τιμή οροφής να ισούται με το μεσοσταθμικό τέλος απλού τερματισμού (single termination)

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

				του ΟΤΕ για το έτος 2005 (όπως αυτό προέκυψε από τον κοστολογικό έλεγχο του ΟΤΕ για το έτος 2005)
--	--	--	--	---

4. Ερωτήσεις Διαβούλευσης – Ανάλυση Αγοράς & Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις

E1: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της EETT σχετικά με την ανάλυση αγοράς εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση;

E2: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της EETT σχετικά με την ανάλυση της αγοράς των διαβιβαστικών υπηρεσιών στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο;

E3: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της EETT σχετικά με την ανάλυση αγοράς τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση;

E4: Συμφωνείτε με την παρούσα ανάλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού; Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού που θεωρείτε ότι η EETT πρέπει να λάβει υπόψη της; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

E5: Συμφωνείτε με τις επισημάνσεις της EETT σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια; Ποια είναι τα βασικά στοιχεία μιας Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών την οποία ο ΟΤΕ θα υποχρεούται να παρέχει;

E6: Υπάρχουν πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ και τις οποίες η EETT δεν επεσήμανε στο κείμενό της παρούσας διαβούλευσης;

E7: Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις μη-διακριτικής μεταχείρισης που υπογραμμίστηκαν ανωτέρω από την EETT;

E8: Θεωρείτε ότι ο λογιστικός διαχωρισμός αποτελεί μια αναλογική ρυθμιστική υποχρέωση; Θεωρείτε ότι η πρόβλεψη της EETT όπως μην επιβάλλεται η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση στους λοιπούς εναλλακτικούς παρόχους είναι αναλογική;

E9: Συμφωνείτε με το συμπέρασμα ότι πρέπει να επιβληθεί η υποχρέωση πρόσβασης στον ΟΤΕ σε όλες τις τρεις αγορές διασύνδεσης (εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης); Υπάρχουν επιπλέον υποχρεώσεις πρόσβασης σχετικά με την διασύνδεση που θεωρείτε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν;

E10: Συμφωνείτε με την προτεινόμενη από την ΕΕΤΤ επιβολή υποχρέωση κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και για τις τρεις αγορές διασύνδεσης και την προτεινόμενη υιοθέτηση της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ σχετικά με την κοστολόγηση;

E11: Η ΕΕΤΤ ενδιαφέρεται για τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την πρότασή της να δημοσιοποιούνται τιμολογιακές πληροφορίες. Υπάρχουν κάποιες άλλες πληροφορίες στις οποίες η ΕΕΤΤ δεν αναφέρθηκε στα πλαίσια της παρούσας διαβούλευσης και που θεωρείτε ότι πρέπει επίσης να δημοσιοποιούνται;

E12: Συμφωνείτε με την πρόταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τον τρόπο ρύθμισης των τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι;

5. Παράρτημα Α – Λίστα Παρόχων με ΣΙΑ στις σχετικές αγορές χονδρικού τερματισμού κλήσεων.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι όλοι οι πάροχοι της λίστας κατωτέρω, οι οποίοι παρέχουν χονδρικές υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε άλλους παρόχους που απαιτούνται για την λιανική παροχή κλήσεων σε δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο, καθορίζονται ως πάροχοι με ΣΙΑ στην εν λόγω χονδρική αγορά.

- VIVODI TELECOMMUNICATIONS A.E
- FORTHNET AE
- COSMOLINE
- ALTEC TELECOMS AE
- TELLAS
- TELEPASSPORT (HELLAS) S.A.
- VOICENET
- HELLAS ON LINE
- ΑΛΓΟΝΕΤ ΑΕ
- LANNET AE
- TELEDOME
- NET ONE AE
- Q-Telecom

Για τους αδειοδοτημένους παρόχους που αναφέρονται πιο πάνω, επιπρόσθετα των στοιχείων που αναφέρθηκαν στην ανάλυση της χονδρικής αγοράς τερματισμού κλήσεων, ισχύουν αθροιστικά και τα ακόλουθα κριτήρια:

- παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε άλλους παρόχους με συγκεκριμένα τέλη
- τους έχουν εκχωρηθεί, πρωτογενώς ή δευτερογενώς, αριθμοί ή ομάδες αριθμών, τους οποίους με την σειρά τους εκχωρούν σε τελικούς χρήστες σε σταθερή θέση
- έχουν συνάψει τουλάχιστον μία σύμβαση διασύνδεσης

Η ΕΕΤΤ, κατά την διάρκεια ισχύος της παρούσης ανάλυσης, θα παρακολουθεί τα τέλη τερματισμού και των παρόχων για τους οποίους δεν ισχύουν όλα τα ανωτέρω κριτήρια. Σε περίπτωση δε που τα εν λόγω τέλη τερματισμού γίνουν υπερβολικά ή άδικο η ΕΕΤΤ θα ασκήσει τις αρμοδιότητές της βάσει του Δικαίου του Ανταγωνισμού.

Εναλλακτικά, η ΕΕΤΤ διατηρεί το δικαίωμα να επεκτείνει την ανωτέρω λίστα σε περίπτωση όπου ξεχωριστή διαδικασία ανάλυσης της συγκεκριμένης αγοράς αποδείξει ότι μία τέτοια ενέργεια απαιτείται.

6. Παράρτημα Β – Ελάχιστο Περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς του ΟΤΕ (RIO)

Τα κάτωθι στοιχεία αποτελούν το ελάχιστο περιεχόμενο που απαιτείται να περιλαμβάνει η Προσφορά Αναφοράς του ΟΤΕ.

(Α.) Απαιτούμενες προϋποθέσεις για την παροχή πρόσβασης σε υπηρεσίες διασύνδεσης

1. Στοιχεία δικτύου στα οποία παρέχεται πρόσβαση;
2. Πληροφορίες σχετικά με τις τοποθεσίες φυσικής πρόσβασης,⁶¹ συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με σημεία διασύνδεσης;
3. Ποιότητα υπηρεσίας;
4. Τεχνικές προϋποθέσεις ;
5. Διαδικασίες αναφορικά με παραγγελίες, μετάβαση και παροχή υπηρεσιών;
6. Προβλέψεις χωρητικότητας και μελλοντικός σχεδιασμός δικτύου

(Β.) Λίστα των σχετικών υπηρεσιών του ΟΤΕ:

1. τερματισμός κλήσεων
2. εκκίνηση κλήσεων που θα παρέχεται από παρόχους επιλογής/ προεπιλογής φορέα (αστικές, υπεραστικές και διεθνείς κλήσεις, κλήσεις από σταθερό προς κινητό, κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών)
3. εκκίνηση κλήσεων που θα παρέχεται σε παρόχους υπηρεσιών (πχ Internet)
4. διαβίβαση δεσμοποιημένη με χονδρική εκκίνηση ή χονδρικό τερματισμό κλήσεων αδεσμοποίητη διαβίβαση σε άλλα δίκτυα

(Γ.) Λίστα υπηρεσιών διασύνδεσης δικτύου:

⁶¹ Η διαθεσιμότητα αυτών των πληροφοριών δύναται να περιορίζεται μόνο στα ενδιαφερόμενα μέρη, προκειμένου να αποφευχθούν πιθανά προβλήματα δημόσιας ασφάλειας.

1. Συνδέσεις Μεταφοράς διασύνδεσης
2. Διαδρομές διασύνδεσης
3. Συνδέσεις τελικών χρηστών

(Δ.) Υπηρεσίες Συνεγκατάστασης

1. Πληροφορίες αναφορικά με τις σχετικές τοποθεσίες του κοινοποιημένου οργανισμού.
2. Επιλογές συνεγκατάστασης στις τοποθεσίες που προσδιορίζονται στα πλαίσια του σημείου 1 (συμπεριλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης και όπου κατάλληλο της απομακρυσμένης και εικονικής συνεγκατάστασης).
3. Χαρακτηριστικά εξοπλισμού: περιορισμοί, εάν υπάρχουν, αναφορικά με τον εξοπλισμό που δύναται να συνεγκατασταθεί.
4. Ζητήματα ασφαλείας: μέτρα που έχουν υιοθετήσει οι κοινοποιημένοι οργανισμοί προκειμένου να διασφαλίσουν ασφάλεια στις τοποθεσίες τους.
5. Όροι πρόσβασης για το προσωπικό των παρόχων ανταγωνιστών.
6. Προδιαγραφές ασφαλείας.
7. Κανόνες σχετικά με την κατανομή του χώρου για τις περιπτώσεις εκείνες όπου ο χώρος συνεγκατάστασης είναι περιορισμένος.
8. Όροι για τους επωφελούμενους οργανισμούς να επιθεωρούν τις τοποθεσίες όπου είναι διαθέσιμη η φυσική συνεγκατάσταση, ή τις τοποθεσίες όπου η συνεγκατάσταση δεν έχει γίνει δεκτή για λόγους έλλειψης χωρητικότητας.

(Ε.) Πληροφοριακά συστήματα

Όροι αναφορικά με την πρόσβαση στα υποστηρικτικά λειτουργικά συστήματα του κοινοποιημένου οργανισμού, στα πληροφοριακά συστήματα ή στις βάσεις δεδομένων για τα αιτήματα προ-παραγγελιών, παραγγελιών, παροχών, συντήρησης και επιδιόρθωσης και τιμολόγησης.

(ΣΤ.) Όροι παροχής

1. Πρωταρχικοί χρόνοι για απάντηση σε αιτήματα παροχής υπηρεσιών και ευκολιών; συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών, επίλυση βλαβών, διαδικασίες επιστροφής στο κατάλληλο επίπεδο υπηρεσιών και παράμετροι ποιότητας υπηρεσιών.
2. Συνήθεις συμβατικοί όροι, συμπεριλαμβανομένης, όπου κρίνεται σκόπιμο, της προβλεπόμενης αποζημίωσης για τις περιπτώσεις όπου υπάρχει αδυναμία συμμόρφωσης με τους πρωταρχικούς χρόνους.
3. Τιμές ή τιμολογιακές φόρμουλες για κάθε στοιχείο, λειτουργία και ευκολία που αναφέρεται ανωτέρω.